

Årsrapport 2015

Årsmelding og rekneskap

Luster
oppvekstsenter

Val 2015
Luster formannskap

Beste drikkevånet

Kjøp av Luster vidare-
gåande skule

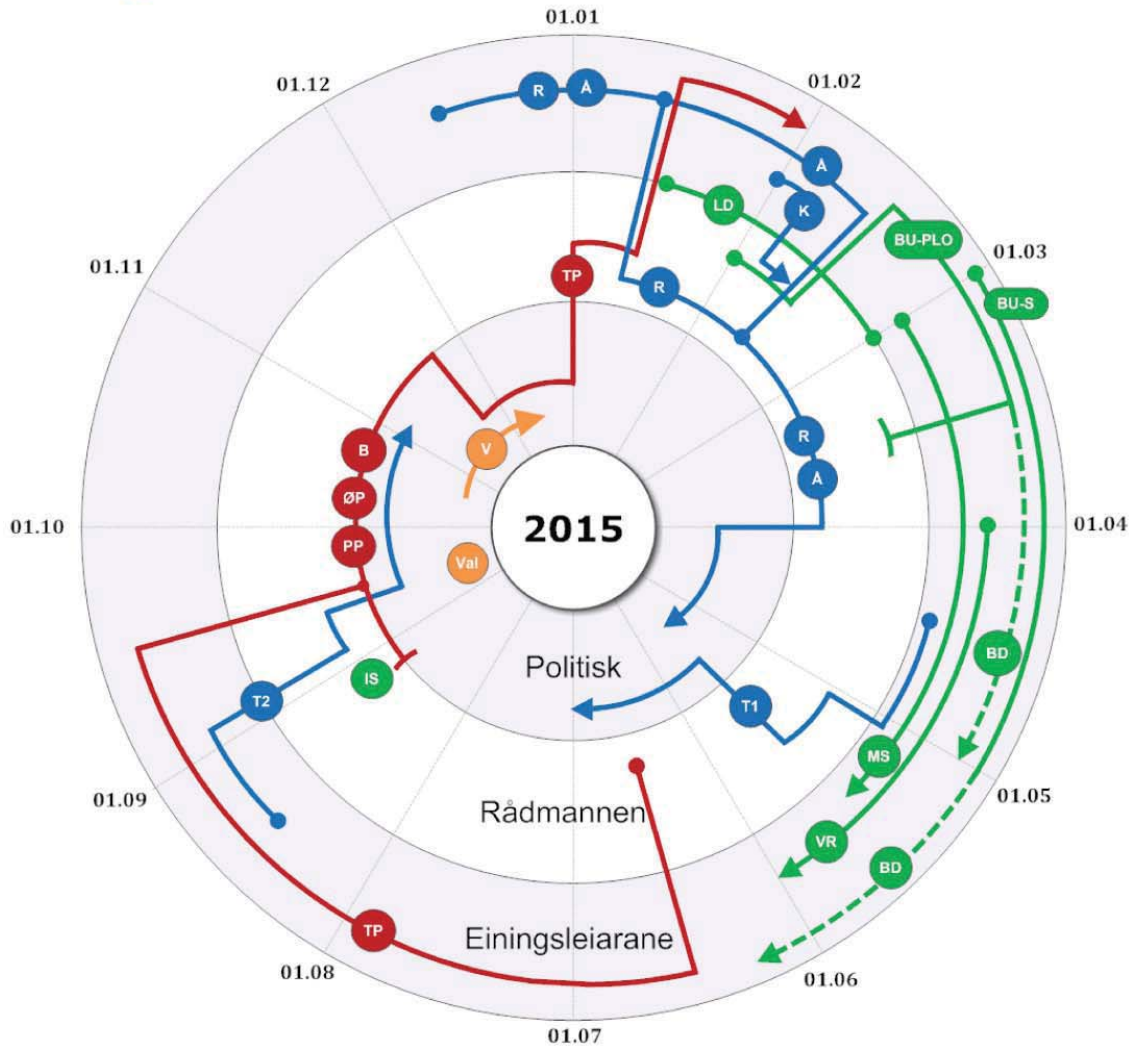

Luster kommune

Rådmannen, april 2016

Årshjulet 2015 – Luster kommune

Teiknforklaring – Raud, Blå og Oransje aktivitet	<i>styringsdialog</i>	Teiknforklaring - Grøn aktivitet	<i>medarbeidar- og brukardialog</i>
TP	Tenesteplan	LD	Leiardialog
B	Budsjett	BU-PLO	Brukarundersøking pleie og omsorg
ØP	Økonomiplan	BU-S	Brukarundersøking Skule
PP	Planleggingsprogram	BD	Brukardialog
R	Rekneskap	MS	Medarbeidarsamtale
Å	Årsmelding	VR	Vernerunde
T1	Tertialrapport 1. tertial	IS	Introduksjonsseminar nye medarbeidarar
T2	Tertialrapport 2. tertial	MU	Medarbeidarundersøking
VAL	Kommuneval 14 september 2015		
V	Konstituering nytt kommunestyre og opplæring folkevalde		

Innholdsliste:	Side		
Føreord	1	Helse	31
Folketal og sysselsetjing	4	Pleie og omsorg	36
Interkommunalt samarbeid	6	Sosial	41
Kommunen som verksemd	10	Tekniske tenester	46
Folkevalde	14	Næringsutvikling og naturforvaltning	52
Administrasjon	16	Kultur	59
Oppvekst	19	Rekneskapen 2014	64
		Revisjonsmelding	80

Innleiing og samandrag

Jarle Skartun

Samandrag

2015 i Luster kommune er i det store og heile gjennomført som planlagt. Økonomisk resultat, resultat for tenester, forvaltningsarbeid og gjennomføring av særskilte tiltak i 2015 er bra samsvarande med budsjettet.

På enkelt-områder og for nokre tiltak er det avvik i ressursbruk og

framdrift, men etter rådmannen si vurdering kan resultat og gjennomføringsgrad seiast vera tilfredstillande. I årsrapporten vert det gitt nærare forklaring og vurderingar.

Økonomisk resultat.

Driftsrekneskapen for 2015 syner eit akkumulert mindreforbruk på 8,7 mill. kr. (auka frå 5,9 mill. kr. i 2014.) Dette er slik sett ei betring av det økonomiske resultatet i høve til fjoråret, men er i hovudsak knytt til finansielle forhold og bruk av fond.

Netto driftsresultat seier meir om den langsiktige balansen i kommunen og inkluderar resultat av finanstransaksjonar. Resultatet for 2015 på 5,1 mill.kr., er om lag 1% og er 1,0 mill. kr. dårlegare enn i 2014. Dette målalet bør syne eit resultat på 2,5-3%, eller målt i pengar eit overskot mellom 12 og 15 mill.kr. Etter dette manglar me nær på 10 mill.kr. i resultat for ein sunn bærekraftig økonomi.

Dette vert forsterka dersom ein ser på reine driftsinntekter mot driftsutgifter som gir eit brutto driftsresultat på 1,9 mill.kr. som er klårt dårlegare enn tidlegare og som betyr at resultatet i 2015 vert styrka av finansielt betre resultat enn fjoråret.

Viktige økonomiske område

Tenesteområda har samla sett eit mindreforbruk i høve regulert budsjett på 5,3 mill. kr. Dette syner god budsjett disiplin og at iverksette innsparingstiltak gjev effekt, men i endå større grad har me hatt god hjelp av at pensjonsutgiftene er blitt monaleg lågare enn prognosane som budsjettet er basert på.

Kommuneøkonomien i Luster er sterkt påverka av kraftinntektene. 2015 er eit nytt år med nedgang i inntektene. Overskot frå sal av konsesjonskraft er redusert til 3,6 mill.kr., mot budsjettet på 9,15 mill.kr. (mindreinntekt på 5,5 mill.kr.) Resultat i 2014 var på

Årsrapport 2015

Rådmannen i Luster legg med dette fram årsrapport med rekneskap og årsmelding for 2015, som eit samla dokument. Dokumentet er etter mal av tidlegare år.

Dokumentet skal stetta dei krav kommunelova set i høve rapporteringa til kommunestyret. Rapporten skal gi opplysningar om forhold som er viktige for å vurdere kommunen si økonomiske stilling og resultat.

Årsrekneskapen skal omfatte alle økonomiske midlar som vert disponert, og bruk av midlane. Kommunestyret skal sjølv vedta årsrekneskapen, etter tilråding frå formannskapet. Vedtaket skal syne disponering av rekneskapsmessig resultat.

Det er krav om rapportering av forhold av vesentlig verdi for kommunen, omtale av tiltak for å sikre høg etisk standard – og arbeid for å fremje miljø og likestilling på alle område i kommunen.

Kommunelova sitt rapporteringskrav går fram av § 48.

Slik rådmannen ser det vert desse lovkrava stetta i dette fellesdokumentet.

7,375 mill.kr. Eigedomsskatt er redusert med 1,5 mill. kr., medan konsesjonsavgifter har auka med 0,5 mill.kr. I sum vert dette 4,75 mill.kr. lågare inntekter enn 2014 og nærare 12 mill.kr. lågare enn 2013.

På den andre sida har kommunen sine aksjefond pr 31.12.15 ein stor verdiauke på 9,1 mill.kr. Kommunen har to bufferfond som skal balansere inntektene i høve budsjett mot inntekter frå konsesjonskraftsal og inntekter frå kommunen sine omløpsmidlar(aksjefond m.m) i høve budsjett. For å oppnå budsjetterte inntekter samla i rekneskapen er bufferfond tappa med 2,1 mill.kr. (Bruk 5,5 mill.kr. og avsetning 3,4 mill.kr.)

Det er grunn til uro når me må rekna med kraftinntekter, i beste fall, på 2015- nivået i øp-perioden. Aksjefonda svingar og mykje, verdien medio mars no syner nedgang/tap på 4,2 mill.kr. Bufferfond, som no er på 15,2 mill.kr., vil fort vekk kunne gå tapt i økonomiplanperioden.

Me er og kjende med at nytt inntektssystem pårekeleg vil redusere overføringane sjølv om endeleg resultat der ikkje er kjent.

Nokre nøkkeltal	2012	2013	2014	2015
Investeringsutgifter. (inkl.mva)	54 561	49 165	64 118	92 836
Herav dekkja av lån	42 191	35 292	42 169	49 497
Avdragsutgifter (mill kr)	21 346	22 676	24 512	22 607
Renteutgifter (mill kr)	13 064	11 948	11 453	10 668
Rente-utbytteinntekter (mill kr)*	13 657	18 373	15 734	15 871
Lånegjeld (mill kr)*	352 472	353 893	378 607	410 443
Lånegjeld VA			43 400	47 500
Lånegjeld Gullringen 115 mill. kr. ikkje medrekna, vert nedbetalt 2016 og 2017, refusjon Sogn og Fjordane Fylkeskommune.				

Investeringsrekneskapen syner stor aktivitet og høge investeringar. Me er kome bra ajour med planlagte investeringar, det er betre samsvar mellom budsjettert framdrift og gjennomføring enn tidlegare. Imidlertid er det for mange prosjekt som me ikkje greier gjennomføra innanfor dei vedtekte økonomiske rammene. Det er ulike årsaker til dette.

I 2015 har me og redusert avdragsplanen på lånegjelda med om lag 5 mill.kr. Rett nok var tidlegare plan relativt ambisiøs, men om ein ser på den store auken i lånegjeld så er det eit dårleg alternativ å redusere avdraga ytterlegare.

Regulert budsjett og forbruk har eit for høgt forbruk i høve til frie disponible inntekter. Det vert difor heilt nødvendig å oppnå ein betring i brutto driftsresultat i åra framover. Dvs. at ein må auka inntektene og/eller redusere utgiftene i drifta. Det er dei seinare åra nedlagt eit stort arbeid med å oppnå betre balanse i drifta og dette arbeidet må halde fram. Så langt har me i dette arbeidet nytta «ostehøvelprinsippet», generell innstramming og mindre tiltak. Utan å i større grad sjå på strukturar og alternative måtar å løysa oppgåvene på vert det svært krevjande å komma vidare i å sikra ein sunn økonomi.

Meir om årsmelding for 2015

Årshjulsarbeidet er godt innarbeidd og fungerer tilfredstillande, med oppfølging av felles oppgåver i styrings-, medarbeider- og brukar-dialogen inkl. tenesteplanarbeidet.

I drifta leverar me gode tenester, tilbakemelding frå brukarane er generelt gode. Investeringsnivået er høgt og me driv aktivt utviklingsarbeid av tenester, næring og lokalsamfunn. Overordna meiner rådmann det er god budsjett disiplin og det vert aktivt teke tak i driftsmessige utfordringar.

Utvikling

Etter nokre år med positiv folketalsutvikling så er det i 2015 ein mindre nedgang frå 5118 til 5093, grunna negativ flyttebalanse.

Kommunen har stort engasjement i næringsutvikling. 26 saker i næringsutvalet er på nivå med 2014. Det er

utbetalt 9,5 million kroner i nye næringslån, med stor andel til bruksutbygging i landbruket. Næringsarealet på Galdetoppen er ferdig opparbeidd og fire tomtar er tildelte. Arbeidet med å få dekkja heile kommunen med breidband/fiber held fram.

Det har vore ein god sesong for reiselivet i kommunen. Sogn skisenter og Lustrabadet har hatt ei positiv utvikling og er gode tilbod og besøksattraksjonar i kommunen.

Det vert arbeid aktivt med å tilretteleggja for ny bustadbygging i alle delar av kommunen.

Andre store saker

Rådmannen og administrasjonen sitt arbeid har i 2015 vore prega av å følgje opp kommunestyrevedtak frå 2013-14, budsjettvedtaket frå des-14 og leggje fram nye saker. Frå arbeidet i 2015 vil rådmannen særleg nemna:

- Årshjulsaktivitetar og prosessar; Årsrapport og rekneskap 2014, tilbakemelding og dokumentasjon av 2014-aktivitet. Budsjettoppfølging, T1 og T2 m/ regulering av budsjett. Budsjett 2016, økonomiplan og planleggingsprogram for 2016-19.
- Kommuneplanen sin arealdel - omfattande prosess og utgreiingar gjennom 2014 med kommunestyrevedtak 05.03.15. Kommuneplanmelding sept.-15.(råd til nytt kst.)
- Anna «plan-arbeid»; Bustadsosial plan, integrering av arbeidsinnvandrarar og flyktingar, etiske retningslinjer, vass-direktivet/forvaltning, trafikktrygging, sfo-plan og vedtekter, anlegg for idrett og friluftsliv, forvaltn. verneområde, beredskap, utvida folkehelsearbeid(Friskhuset), 3 reguleringsplanar for bustadbygging, avløp,
- Arbeid med kraftutbyggingssaker; Øyane, Ilvatn, Vigdøla, 5 småkraftverk.
- Forvaltningsrevisjon: Oppsummering habilitet og etikk og KU-drøfting, Samhandlingsreforma.
- Kjøp av fylkeskommunal skuleeigedom på Hafslo.
- Utbygging Hafslo barne og ungdomsskule og bustadfeltet Beheim II.
- Byggeri, etablering og oppstart av sentralkjøken.
- Utgreiingsarbeid framtidig pleie og omsorgsteneste.
- Busetjing av flyktingar.

- Ny regional PP-teneste.
- Adresseprosjektet, tildeling av namn på vegparsellar.
- Aktuelle nærings saker.
- Kommunereform, regional prosess og kommunestyrehandlingsplan. Kommunestyret vedtok å avslutte prosessen og halde fram som eigen kommune.
- Kommuneval/konstituering; kst, fsk, pfs, råd/utval, nemnder, representasjon.
Dei fleste sakene er nærare omtalte i årsrapporten.

Måloppnåing - Kommunale styringsmål

Gjennom årsrapporten prøver me å gi eit bilde av utvikling og resultat på viktige område. På dei ulike tenesteområda finn ein meir detaljerte vurderingar.

Oppsummering av nokre sentrale område kan oppsummerast i tabellform slik;

Tenesteområde/styringsmål	Nådde vi måla i 2015?		
	Ikkje heilt	Så godt som	Og vel så det
Økonomisk resultat-god økonomi	X		
Brutto driftsresultat,samla	X		
Brutto driftsresultat;Grunnskule, Tekn.drift, Næring/naturforvaltn.	X		
Brutto driftsresultat;Politisk, Adm., Sosial, Barnevern, Tekn.forvaltn., Brann, VAR, Kyrkje.		X	
Brutto driftsresultat; Barnehage, Kommunehelse, Pleie og omsorg, Kultur			X
Netto driftsresultat/mindreforbruk		X	
Budsjettkontroll-investeringar	X		
Sakshandsamingstider	X		
Klagesaker i forvaltninga m/omgjering			X
Tilsette – sjukefråvær		X	
Sjukeheimstenesta - sjukefråvær			X
Overtid, ekstrasjelp, vikarbruk	X		
Pleie og omsorg, brukarus			X
Sentralkjøken, omlegging			X
Grunnskulepoeng	X		
Grunnskulen, trivsel og motivasjon 7 og 10.kl.		X	
Grunnskulen, eksamen (10 kl)			X
KA-tilbodet			X
ATS, tilbod og resultat			X
Bruksutbygging landbruk			X

Tabellen tek utgangspunkt i målingar, rangering Kostra/kommunebarometer og rådmann sine skjønsmessige vurderingar på fokusområde.

Med utgangspunkt i *Strategi for rekruttering og kompetanseutvikling* og årleg tiltaksplan vert det prioritert og arbeidd med dokumenterte bemanningsbehov i organisasjonen. Likestillingsarbeidet har merksemd. Avtaleverket vert

fylgt opp slik at lønspolitikken ivaretek og fremjer likestilling. Rekruttering av kvinnelege leiarar og betre kjønnsbalanse i nokre yrkesgrupper bør få auka fokus. Me har eit planmessig arbeid for å redusere uønska deltid.

Kvalitetssystemet LKK sikrar at HMT- og kvalitetsarbeidet er på plass i eit samla og lett tilgjengeleg system. Det er og i dette systemet reglement, retningslinjer og prosedyrar som skal sikre høg etisk standard. |

Tidleg i 2015 vart det lagt fram sak med felles etiske retningslinjer for tilsette og politikarar. Det er utarbeidd ny varslarordning. Det er lagt til rette tiltak for opplæring, andre tiltak og sjekkliste som sikrar gode habilitetsvurderingar og god etisk standard i forvaltning og anna kommunalt arbeid. Modulbasert E-læring er teke i bruk/er tilgjengeleg i dette arbeidet. Dette som oppfølging av forvaltningsrevisjonen med dette som tema.

I 2015 er det etablert prosjektarbeid for å prioritere og samordna vidare digitalisering. På nær sagt alle område er det vidare utvikling innan IT, prioritert i kommunal forvaltning er overgang til digital post og kommunikasjon.

Oppgradering av sak arkiv systemet med overgang til fullelektronisk arkiv har vore eit omfattande arbeid gjennom 2015 med oppstart og overgang til ESA frå jan.-16.

Temasider

I årets rapport er det teke inn temasider om; folketal og sysselsetting, interkommunalt samarbeid og kommunen som verksemd.

«Det er gjort mykje godt og byggjande arbeid i 2015, i godt samarbeid i heile organisasjonen, god innsats av medarbeidarane og greie styringssignal frå politisk overordna i formannskap, plan og forvaltningstyret og kommunestyret i 2015.»

Gaupne, mars 2016

Jarle Skartun
rådmann

Folketal og sysselsetjing

Folketalsutviklinga

Folketalet i Luster kommune gjekk ned med 25 personar i 2015. I 2015 flytta 173 personar til Luster kommune, medan 199 personar flytta ut. Det var 52 fødslar i Luster dette året, medan 49 personar døydde.

Statistisk Sentralbyrå sin statistikk syner slik utvikling av folketalet i Luster:

Årstal/dato	Innbyggjarar
01.01.08	4870
01.01.09	4879
01.01.10	4945
01.01.11	5023
01.01.12	5026
01.01.13	5041
01.01.14	5089
01.01.15	5118
01.01.16	5093

I Luster slik som i andre kommunar i Noreg, har talet på utlendingar vakse. I år 2000 budde det i Luster kommune 65 innflyttarar frå Europa, 6 frå Afrika, 11 frå Asia og 6 frå Nord-Amerika. I 2015 budde det 258 personar frå Europa, 44 frå Afrika, 15 frå Asia og 7 frå Amerika.

I Luster kommune bur det 1,8 personar pr km2, medan talet for landet er 15,1.

Folketal – skulekrinsar

	2007	2015	2016
Skjolden	443	437	418
Dale	498	501	503
Gaupne	1331	1514	1521
Jostedal	426	404	392
Indre Hafslo	515	503	515
Hafslo	1265	1380	1374
Solvorn	257	259	251
Veitastrand	131	109	111
Ikkje oppgjevne		9	8

Sysselsetjinga

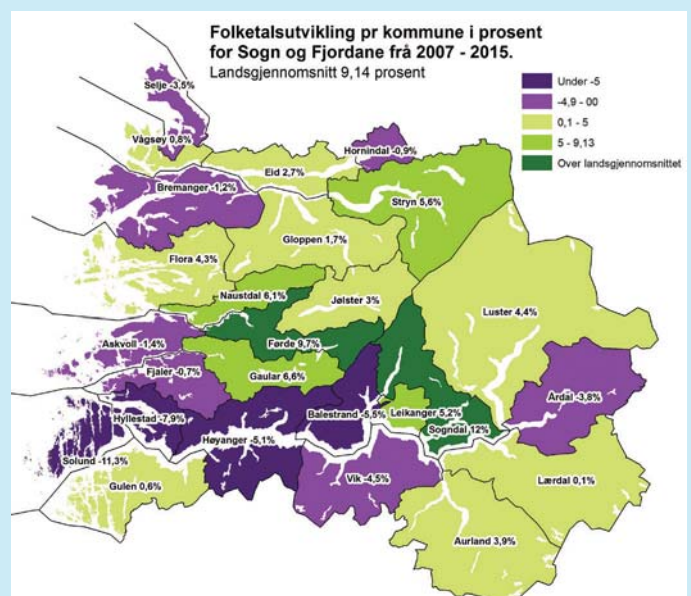
Oversyn over heilt arbeidslause i Luster syner ei arbeidsløyse opp i 150 i fyrste halvdel av nittitalet. Dei siste åra har tal ledige vore lågt. Ved årsskiftet var det 43 heilt ledige.

Arbeidsmarknaden

I år 2000 arbeidde 342 lustringar i Sogndal, 73 på Leikanger. I 2014 var det 539 lustringar som arbeidde i Sogndal og 116 i Leikanger.

Arbeidsstyrken går også andre vegen. 99 personar frå Sogndal arbeidde i Luster i år 2000. I 2014 var det 144 personar frå Sogndal som arbeidde i Luster.

Folkemengde 1. januar, aldersfordelt				
Luster	2012	2014	2015	2016
	Personar	Personar	Personar	Personar
0 år	53	60	72	53
1-5 år	293	297	283	297
6-12 år	470	458	476	467
13-15 år	214	208	205	195
16-19 år	269	291	286	278
20-44 år	1454	1463	1480	1464
45-66 år	1421	1451	1428	1433
67-79 år	513	533	557	584
80-89 år	262	247	248	235
90 år eller eldre	77	81	83	87
Sum	5026	5089	5118	5093

LUSTER KOMMUNE
Folketallsutvikling frå 2007 til 2016 pr grunnkrets
I antall personer.

Antall nedgang/oppgang står bak navn på grunnkrets

■ Nedgang
■ Oppgang

SOGN OG FJORDANE
FYLKESKOMMUNE

Luster kommune - sysselsette personar etter arbeidsstad
Sysselsette per 4. kvartal, etter næring (SSB)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	306	296	293	236	265	257
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	1	1	1
10-33 Industri	124	126	127	248	254	284
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	86	88	85	87	85	87
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	147	155	162	178	176	166
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	187	196	216	204	211	205
49-53 Transport og lagring	68	61	66	59	69	69
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	55	65	59	49	71	76
58-63 Informasjon og kommunikasjon	91	97	101	1	3	4
64-66 Finansiering og forsikring	29	30	32	28	26	26
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	51	37	39	39	37	39
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	74	68	65	66	59	69
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	75	74	66	69	76	74
85 Undervisning	197	195	213	205	205	172
86-88 Helse- og sosialtjenester	430	434	416	464	461	470
90-99 Personlig tjenesteyting	48	44	39	53	64	54
00 Uoppgitt	10	16	9	16	12	13
I alt	1978	1982	1988	2003	2075	2066

Fødde/døde i Luster

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fødde	59	50	54	66	47	46	53	57	62	70	52
Døde	55	54	47	46	59	42	54	67	50	41	49
Fødselsoverskot	+ 4	- 4	+ 7	+ 20	- 12	+ 4	- 1	- 10	+ 12	+ 29	+ 3

Flyttetotal for Luster

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Innflytting	107	147	106	106	182	184	134	232	222	197	173
Utflytting	149	148	128	117	103	117	129	207	186	197	199
Nettoinnflytting	- 42	- 1	- 22	- 11	+ 79	+ 67	+ 5	+ 25	+ 36	0	- 26

Interkommunalt samarbeid

Luster kommune samarbeider med andre kommunar både nasjonalt, regionalt og lokalt. Årsrapporten gir ei oversikt over dette samarbeidet – med vekt på *Sogn Regionråd* og dei næraste *nordsidekommunane*.

Kommunen sin ”policy” når det gjeld interkommunalt samarbeid har vore og er at vi skal utvikle og drive kjerneområda barnehage, grunnskule, pleie/omsorg og vitale helsetenester sjølv, medan vi på andre område skal vere opne for å gå inn i gode samarbeidsløysingar.

Nasjonalt nivå

På nasjonalt nivå er Luster tilslutta KS (tidl.Kommunanes Sentralforbund), Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK), Landssamanslutninga for nynorsk-kommunar (LNK) og Norske utmarkskommunar (USS). Kommunen har og medl./samarbeidsavtale med Norsk kulturarv.

Fylkesnivået

Luster kommune deltek i KS-samarbeidet i fylket. Luster samarbeider med alle kommunane i fylket om felles innkjøpsavtaler (SFFI). Ordninga vert administrert av fylkeskommunen. Regelverk for offentlege innkjøp legg strenge føringar på anbuds- og/eller anna form for konkurranseutsetting og det ligg gevinstar i opplegg for gjennomføring og prisnivå i denne modellen. Luster var i 2015 deltakar i meir enn 20 avtalar innretta mot ulike vare- og tenestegrupper. E-handel i regi av innkjøpsarbeidet er og vert no rulla ut for fullt.

Luster kommune og nesten alle kommunane i fylket samarbeider også med fylkeskommunen om ei felles arkivteneste. Hovudfokuset er å ta vare på eldre arkivmateriale.

Luster kommune er medlem i Alarmsentralen IKS, lokalisert i Florø, for overvåking av brannberedskapen. Dei fleste kommunane, deriblant Luster, nyttar seg også av tilbodet om overvåking av tryggleiks-alarmlar. Det er no *politisk avtale* om statleggjering/flytting/ samlokalisering av 110-sentralen med politiet sin operasjonssentral og dermed flytting til Bergen slik saka no står. Endeleg formalisering og tidslinje er ikkje klarlagt.

Kommunane fekk frå 2010 eit lovpålagt ansvar for å yte tenester til kvinner, menn og barn i krise. Luster kommune har slutta seg til eit fylkesdekkande tilbod basert på tenestekjøp frå Flora kommune. Luster kommune slutta seg i 2013 til eit fylkesdekkande tilbod for oppfølging av vald i nære relasjonar og straks-

hjelp etter seksuelle overgrep i regi av legevakttilbodet i Sunnfjord.

Frå 2016 går oppgåva tilbake til Helsefortaka, men kommunane vil framleis ha ansvar for oppgåva oppfølging av vald i nære relasjonar. For 2016 kjøper Luster kommune tilbodet hjå legevakttilbodet i Sunnfjord

Sogn regionråd.

Sogn regionråd er samarbeidsorgan i indre og midtre Sogn m/ 9 kommunar som medlemmer. Sogn regionråd er eit interkommunalt samarbeid med heimel i § 27 i kommunelova. Sekretariatet er lagt til Sogndal kommune m/ kjøp av teneste. Karina Nerland er dagleg leiar. Ordførarane er medlemmer i rådet. Ordførar i Balestrand, Harald Offerdal, har vore leiar i rådet i 2015.

Det regionale samarbeidet er tufta på ein del utvalde satsingsområde, nedfelte i regionalplan og no vedteken tiltaksplan. Tiltak inngår og i samarbeidsavtale med fylkeskommunen om regionale utviklingsprosjekt/ utviklingsmidlar.

Regionrådet er aktive i profileringsarbeid for regionen, karrieremesser m.v.

Rådet sine arbeidsoppgåver vert og dekkja gjennom faste arbeidsgrupper; helse-, samferdsle- og regional utvikling. Ivar Kvalen har i 2015 vore leiar i samferdslegruppa.

2015 har vore eit aktivt år i rådet;

-Stort fellesprosjekt med utgreiingar i høve kommunereforma m/ 2 rapportar frå Telemarks-forsking. Faktautgreiing og endeleg rapport kommunestruktur.

-Felles PPT. Underlag frå Deloitte AS og grunnlag for felles kontor.

-Utgreiing av grunnlag for kommunal finansiering av hangar på Sogndal Lufthamn.

Vidare har det vore arbeid aktivt med ulike samferdsle-tiltak som tener regionen. Rapport om Sognebåten ligg føre i desse dagar, ev endring for reiselivstrafikken og flytting av endestoggen.

Fleire samferdslesaker inkl. fly- og ferjetilbodet i regionen har vore til drøfting. Styrking av reiselivet har vore tema og det har vore arrangert temadag om bustadutvikling i Sogn, for vidare arbeid.

Kommunereforma har vore den største saka i 2015. Fleire drøftingar i rådet og rådmannsgruppa, og felles formannskapsmøte på saka m/kommunestrukturrapport. Luster kommune trekte seg ut av arbeidet nov. - 15.

Regionrådet sender høyringsvar på saker som er viktige for regionen på vegne av kommunane eller som tillegg til kommunane sine egne høyringsvar. I 2015 har desse sakene vore arbeidd med;

- *Akuttutvalets delrapport, til Helse og omsorgsdepartementet. (2014)*
- *Flyplasstruktur, til Avinor. (2014)*
- *Utkast til ny postlov, til Samferdsledepartementet.*
- *Overføring av skatteoppkrevjing, til Skatteetaten.*
- *Fv 53 Årdal-Tyin, innspel til Sogn og Fjordane fylkeskommune,*
- *Utgreiing om samband mellom Austlandet og Vestlandet, til Statens vegvesen,*
- *Industristrategi, til Sogn og Fjordane fylkeskommune*
- *Nasjonal transportplan 2018-2027; Framtidig lufthamnstruktur, til Avinor,*
- *Eigedomsskatt på arbeidsmaskiner i verk og bruk, til Finansdepartementet,*
- *Konkurransetsetjing av attføringstenestene, til arbeidsministeren,*
- *Vurdering av domstolstrukturen for tingrettar og jordskifterettar, til domstolsadministrasjonen.*
- *Val av hovudsamband mellom Austlandet og Vestlandet, til statsministeren,*
- *Organisering av domstolane i Sogn og Fjordane, til Sogn og Fjordane tingrettar. (2016)*
- *Nytt inntektssystem for kommunane, til KMD. (2016)*

Prosjekt og utviklingsarbeid

Sogn regionråd er også sentral i *prosjekt og utviklingsarbeid*.

Sentralt i det arbeidet er «System for styrka læring», arbeid for styrka kompetanse og utvikling innan oppvekst. Hovudmål for arbeidet er ; *Auka læringsutbytte for alle, gjennom styrka tilpassa opplæring og redusert bruk av spesialundervisning.*

Arbeidet har seks programområde: systemisk læring/ lærande organisasjonar, vurdering for læring, motivasjon og meistring, psykisk helse, entreprenørskap og tidleg innsats. Leiarutvikling, kompetansetiltak og nettverksarbeid er viktige tiltak. Claus Røynesdal er programleiar. Ivar Kvalen er leiar i programstyret. «Ungdomstrinn i utvikling» er og fellesorganisert og knytta til oppvekstsamarbeidet i regionen. Inger Marie Evjestad er utviklingsrettleiar og i Luster tek det konkrete prosjektarbeidet i ungdomsskulen til frå august 2016.

Det har i 2015 vore arbeidd med eit hovudprosjekt for ny PP-tenesta i sogneregionen. Høyanger, Balestrand og Årdal har ikkje delteke i avsluttande utgreiingar. Heller ikkje Lærdal slutta seg til konklusjonane i arbeidet. Vedtaket vart å arbeide for å betra kommunane sitt eige arbeid med tilpassa undervisning og etablere ei ny PP-fellesteneste. Tenesta med Sogndal kommune som vertskommune for kommunane Vik, Leikanger, Sogndal, Luster og Sogn og Fjordane Fylkeskommune er starta opp frå 01.01.16.

Det er i 2015 arbeidd vidare med eit felles grunnlag for samarbeid innan skogbruket når det gjeld forvaltning og næringsutvikling. Balestrand og Luster er sentrale i arbeidet. Samarbeidet er tildelt årleg støtte frå Fylkesmannen på 500.000 og vert starta opp våren 2016 med ein ny ekstra stillingsressurs innan fagfeltet.

Anna administrativt samarbeid

Overordna vert administrativt samarbeid gjennomført og koordinert gjennom rådmannsgruppa i regionrådet.

Via regionrådet er ulike administrative nettverk i funksjon;

- *Barnehage- og skuleregion Sogn*
- *Fagnettverk for barnehagar*
- *Ungdomsnettverk*
- *Kulturnettverk*
- *Næringsnettverk*
- *Nettverk for helse og omsorg*
- *Oppmålingsgruppa*
- *HR-nettverk*

Sogn regionråd tek og del i Breibandforum, IKT Helsenettverk og IKT skulenettverk som dekkar fylkesnivået. Arbeidet er delvis finansierte og drifta av Regionrådet, kommunane sitt eige arbeid og dels ved tilskotsmidlar frå stat/fylkeskommune.

Utviklingsarbeid og erfaringsutveksling er sentralt i gruppene

Avtalar

Driftsavtalen mellom kommunane og Dei Heibergske samlingar – Sogn folkemuseum er samordna gjennom Sogn regionråd. Kvar kommune handsamar avtalen og har sjølv ansvar for den årlege løyvinga. Det er starta drøftingar om avtalen/løyvinga der fylkeskommunen / museet i Sogn og Fjordane ber kommunane om å auka si løyving.

Sogn regionråd har avtale *med fylkeskommunen* om drift av felles GIS-løysing (geografiske informasjonssystem) og drift av Kommunenett (internettilgangar). Desse avtalene er inngått mellom kommunane i Regionrådet (ikkje Høyanger) og fylkeskommunen og kostnadane blir fordelt mellom kommunane

Gjennom Sogn regionråd og/eller Sogn og Fjordane Felles Innkjøp er det og etablert ein del avtaler med eksterne partar.

Avtale om sekretariat for kontrollutvala, med PWC, er etter anbod fornya for 4 år frå 2013.

Det er i 2013 inngått avtale med «Trygg 24» om kontrollar etter alkohollova.

Forsikringsavtalane er via meklar AON Grieg.

GIS/Line m/Norkart Geoservice.

Farmasøytiske tilsynstjenester gjennom avtale med Helse Vest.

I 2015 er det inngått ny avtale innan bedriftshelseteneste med Stamina Helse Sogndal.

Avtalane vert i utgangspunktet inngått mellom kvar ein-skild kommune og dei respektive partar, men via ein felles prosess gjennom regionrådet og/eller SFFI.

Vertskommune

Kommunane i Sogn regionråd samarbeider gjennom fleire *vertskommuneavtaler*.

Årdal er vertskommune for felles arbeidsgjevarkontroll. Ordninga er nært kopla til dei kommunale skatteinnkrevjarfunksjonane og har pr dato 2 stillingar. Ordninga har utfordringar med kontinuitet og med det tal gjennomførte kontrollar. Saka vert teken fram for nærare drøfting etter at det no er vedtak om at skatteinnkrevjinga/kontrolloppgåvene skal halde fram som kommunale oppgåver.

Etter omorganisering av «næringsmiddeltilsynet» (2004) vart det inngått ei avtale om miljøretta helsevern i skular og barnehagar, med Sogndal som "vert". Ordninga har ein stillingsressurs fysisk lagt til Mattilsynet Sogndal.

Regionrådet har etablert eit generelt GIS-samarbeid knytt opp mot ein stillingsressurs med kontorstad hjå Vik kommune. Sentralt i arbeidet er utvikling og vedlikehald av karttenesta «Sognekart» og eit treårig prosjekt med tildeling av vegadresser. I løpet av 2016 skal matrikkeladressene i regionen få einsarta vegadressesystem.

Regionrådet og Luster kommune har slutta til seg ordninga med miljøsertifisering av verksemder.

Selskap

Kommunane i Sogn regionråd er med som eigarar av SIMAS IKS, SognLab AS, Sogn og Fjordane Revisjon IKS og i 2012 Visit Sognefjord A/S som felles reisemålsselskap. Dette er *eigne rettssubjekt*, med eigardelar i form av aksjar eller innskot. Selskapa har eigne vedtekter, generalforsamling og styre og er såleis uavhengige av regionrådet. For dei heileigde kommunale selskapa er det etablert felles møtedagar for gjennomføring av representantskapsmøte /generalforsamlingar/eigarmøte.

SIMAS IKS syter for all handsaming og transport av hushaldsavfall i kommunane. Desse ordningane har funne si form og fungerer godt i regionen, der det no er/vert auka fokus på sortering og attvinning av materiale og energi. SIMAS syter og for slamtømminga i høve hushaldningar og kommunane i regionen.

SIMAS etablerte i 2014 eit eige selskap, Simas Næring, for å tilby tenester til næringslivet og avfall der. For næringsavfallet er det private tilbydarar ved sida av SIMAS.

Sognlab A/S, laboratorieselskap, kontrollerer m.a. vasskvaliteten i kommunane våre. Det er to tilsette i selskapet.

Sju kommunar i regionrådet og fylkeskommunen er eigarar av selskapet Sogn og Fjordane revisjon IKS. Selskapet yter finansielle revisjonstenester for eigarane og selskapa deira. Lærdal kommune, gjekk ut av selskapet

i 2015 og dei og Aurland kommune deltek ikkje lenger i samarbeidet.

I lag med Indre Hordaland Revisjonsdistrikt har ein etablert selskapet Vestlandsrevisjon A/S som tek på seg forvaltningsrevisjonsoppdrag. Det er avgrensa aktivitet i selskapet og Indre Hordaland Revisjonsdistrikt har fått tilbod om å overta selskapet åleine.

Visit Sognefjord AS, som felles reisemålsselskap for heile reiselivet i Sogn med reiselivsbedriftene og kommunane i Sogn regionråd som eigarar har kontoradresse i Sogndal på Fosshaugane Campus. Kommunane delfinansierar selskapet via kontingent. Målet med selskapet er å få til ei kraftfull satsing på marknadsføring og sal av «reiselivstilboda» i Sogn.

BVLLS kommunane.

SBR-IKS er det største brannsamarbeidet i fylket med 5 kommunar.

Samarbeid om feietenester er integrert i det nye brann-samarbeidet.

Frå 2012 er og tilsynstenester på byggjesak ein del av oppgåvene for selskapet.

Ny brannstasjon i Gaupne er etablert i Øiene-bygget på Røneidsgrandane. Arbeidet med nytt felles kurs og øvingsområde på anlegget vil bli prioritert i 2016.

BLLS – kommunane.

I 2008 vart "Sogn barnevern" etablert med Leikanger, Sogndal og Luster. Balestrand kommune slutta seg i 2011 til nemnde samarbeid. Sogndal er vertskommune. Tenesta har og har hatt betydelege utfordringar knytta til kontinuitet i leing og arbeidsmiljø.

Dette samtidig med fleire og utvida tiltak innan barnevernet tilseier ein krevjande situasjon i tenesta. Tal avvik i tenesta er likevel redusert.

Luster kommune har eit relativt høgt tal saker i samarbeidet.

Vik kommune vurderer å bli med i Sogn barnevern.

Utvikling/oppgradering av sak/arkiv i lag med fylkeskommunen er ei stor sak. BLLS kommunane og fylkeskommunen har her felles programvare og dette samarbeidet er vidareført.

I løpet 2015 er ny «ESA» rulla ut. Tiltaket representerar og eit stort steg i høve digitalisering, fullelektronisk arkiv og digitalt mottak og digital utsending av korrespondanse.

Felles løns- økonomi- og personalsystem, Visma, vart teke i bruk frå 1.april 2011. I 2015 er modulen elektroniske reiserekningar teke i bruk. Systemet fungerer godt.

Arbeidet med heimeside har vore eit felles prosjekt for BLLS-kommunane. Utviklinga er slik at det er dags for fornying og vidare utvikling av sida er godt igang. Jf anna informasjon om utvida digitalisering og digital kommunikasjon.

Leikanger, Sogndal og Luster

Kommunane Leikanger, Sogndal og Luster har felles kulturskule med Leikanger som vert. Kulturhuset i Sogndal er vorte ein noko meir sentral base for aktiviteten ved at administrasjon og noko øvingslokale er etablert der. Arbeidet med vidare utvikling av skulen, basert på utarbeidd utviklingsplan, har stoppa opp.

Sogndal og Leikanger har vedteke planen medan kommunestyret i Luster har gjort vedtak om å utgreie både vidare felles kulturskule og å ta skulen tilbake som ein kommunal skule.

Målsetjinga er å leggja saka fram for kommunestyret før sommarferien 2016.

Jordmorvaksamarbeidet mellom Leikanger, Sogndal og Luster er ei teneste som Helse Førde kjøper av kommunane. Dette skjer etter at ansvaret for vakt og følgje i desse kommunane ligg til helseforetaket etter omlegging av fødetenesta i fylket.

Regionalt folkehelsesamarbeid mellom Leikanger, Sogndal og Luster er utvikla gjennom eit felles prosjekt. Tilstandsrapport/folkehelsebarometer er på plass som grunnlag for handlingsplan for folkehelsa. Turveg frå Hella til Sognefjellet, S1, er etablert og nærast ferdig skilta.

Frisklivscentralen Sogn - tidl. Sogn FMS – Sogn Frisklivs- og meistringssenter, felles for SLL-kommunane er i 2015 utvida til og i større grad ta opp i seg oppgåver innan læring og meistring. Det er faste kontordagar på Helsesenteret og aktivitetar i Luster, eks opp mot Lustrabadet.

I samband med busetjing av flyktingar så samarbeidar SLL-kommunane om norskopplæringa.

Luster, Leikanger og Lærdal kjøper denne tenesta og grunnskuleopplæring hjå Sogndal.

I 2014-2015 vart forprosjekt ByR gjennomført. Forprosjektet hadde fokus på og analyse av sterke og svake sider og flaskehalsar for næringsutvikling i den felles bu- og arbeidsmarknaden i SLL-kommunane. Prosjektet er no vidareført i eit hovudprosjekt der fokuset er; -næringspotensialet knytt til nye former for friluftsliv og aktivtetsbasert reiseliv, -sikre eksisterande og leggje til rette for nye, statlege og fylkeskommunale arbeidsplassar i kommunane, -utnytting av kompetanse-miljøa i kommunane til innovasjon og nyskaping. Fellesprosjektet er i stor grad finansiert av statlege prosjektmidlar.

Kommunane har hatt samarbeidet om utvikling og drift av diverse IKT-løysingar og avtalar via regionrådet mot fylkeskommunen. No vert samarbeid vidareført som sak til sak samarbeid, primært der Sogndal og Luster ser på nærare samarbeid.

Nav- kontora i kommunane har i ein periode vore styrka med ei stilling som gjeldsrådgjevar, for det meste finansiert av statlege prosjektmidlar. Luster og Sogndal har no teke eit ansvar for å vidareføra tiltaket via ordinære bud-

sjettmidlar slik at stillinga vert gjort om til fast stilling frå 2016.

Annan interkommunal aktivitet

Luster kommune er med på eigarsida i Sognekraft (knappt 7 %). Selskapet har hovudkontor i Vik, eigen produksjon i Årøy og Vikfalli og nettkonsesjon i Balestrand, Vik, Leikanger og Sogndal. Luster Energiverk eig knapt 13 % i Sognekraft og Luster kommune eig igjen 23% av aksjane i Luster Energiverk.

Luster kommune er, saman med kommunane i Sogn og fylkeskommunen, med på eigarsida i "Sogneprodukt", med hovudkontor i Vik. VTO-plassar og aktivt utføringsarbeid er dei sentrale arbeidsoppgåvene. Eit tilsvarende arbeidsområde, med fokus på «utdanning for arbeid» ligg under vårt eige "Luster Arbeidssenter A/S" - som også kan bistå nabokommunane. NAV som styrer mykje av desse oppgåvene har i 2015 starta arbeidet med anbudsutsetjing av arbeidsoppgåver, noko som vil få konsekvensar for desse bedriftene.

Samhandlingsreforma

Folkehelseprosjekt saman med Sogndal og Leikanger, er omtalt ovanfor.

Luster kommune har etablert korttidsavdeling ved Gaupne omsorgssenter for etablering av intermediære og øyeblikkeleg hjelp senger i eigen regi. Tiltaket set og kommunen i stand til å tilby korttids- og avlastningsopphald og ein har føresetnader til å ta hand om ferdighandsama pasientar frå spesialisthelsetenesta.

Tilbodet om Øhj-senger er det avtale på mellom helseføretaket og kommunen og tilbodet er godkjent av direktoratet og har delfinansiering via statstilskot/tilskot frå helseføretaket.

Med verknad frå 2012 er det etablert ein heilt ny avtalestruktur, mange delavtalar, mellom kvar kommune og helseføretaka for rutinar og samhandling i samhandlingsreforma.

I arbeidet med Sogn lokalmedisinsk senter i Lærdal, deltek Luster i samarbeidet om felles legevakttelefon. Telefonsentralen kom i drift frå mars 2015.

*** Anna eigarskap**

Kommunen har eigarskapsmelding. Eigarpolitikk, strategiar og omtale av selskapa der kommunen har eigardelar finn ein i meldinga. Meldinga vert oppdatert årleg.

Kommunen som verksemd

1. Tal årsverk og tilsette:

	Pr. 31.12.11		Pr. 31.12.12		Pr. 31.12.13		Pr. 31.12.14		Pr. 31.12.15	
	Tal årsverk	Tal tilsette	Tal årsverk	Tal tilsette	Tal årsverk	Tal tilsette	Tal årsverk	Tal tilsette	Tal årsverk	Tal tilsette
Stab	36,30	40	23,10	24	23,10	24	22,9	25	20,7	26
Barnehagar	64,89	83	62,80	80	63,47	77	69,36	82	71,23	87
PPT	3,10	4	3,10	4	3,1	4	3,1	4	3,1	4
Grunnskular	110,06	134	111,70	122	111,52	126	118,7	133	111,96	128
Helse	20,37	28	20,87	27	20,87	27	20,07	26	21,27	28
Luster sjukeheimsteneste	87,52	136	87,13	140	88,77	141	86,14	118	83,18	126
Luster heimeteneste	75,18	125	85,56	128	85,56	130	84,93	135	78,88	111
ATS	5,40	8	6,40	9	6,40	9	6,88	9	6,68	9
Tekniske tenester			49,37	55	49,37	55	50,14	58	49,55	57
Næring	1,00	1	1,00	1	1,00	1	1	1	1	1
Landbruk og nat. forv.	5,00	6	5,00	6	5,00	6	4,5	6	4,5	6
Bibliotek og kultur	2,00	5	3,06	5	3,06	5	3	5	3	5
SUM TAL ÅRSVERK					459,09	601	461,22	605	458,0	588

Nokre arbeider i fleire einingar og kan vere talt to gongar. Sum tal tilsette er difor ikkje 100% rett. I tillegg til faste heimlar er det tilsett fast vikarar i følgjande tenesteområde: barnehage: 1,6 årsverk, grunnskule: 1,8 årsverk, Heimetenesta: 2,94 årsverk og sjukeheimstenesta: 3 årsverk.

2. Kjønnsfordeling og alderssamansetjing:

Alderstrinn:	< 20		20–29		30–39		40–49		50–59		60–69		> 70	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Administrasjon			1			1	4		3	5	3	9		
Oppvekst			3	13	7	46	10	61	4	46	3	26		
Helse						5	1	7	1	9	1	4		
Pleie og omsorg			3	28	5	36	4	53	9	53	2	61		1
Teknisk			1	3	1	1	7	12	11	8	10	3		
Næring og naturforv.			1			2	1	1	1		1			
Kultur				1						1	1	2		
Totalt			9	45	13	91	27	134	29	122	21	105		1
Alderstrinn:	< 20		20–29		30–39		40–49		50–59		60–69		> 70	

Hovudtyngda tilsette ligg i alderen 40 – 59 år, men det er og ei høvesvis stor gruppe i alderen 60 – 69 år som er stigande i åra framover. Det er særleg innanfor yrkesgruppene hjelpepleiar/ omsorgsarbeidar/assistent/heimehjelp det er forventa stor avgang, men også innan læraryrket.

3. Utviklingsarbeid:

Heiltid/deltid:

Kommunen gjennomfører kvart år ei kartlegging av u-ønska deltid. Resultat frå kartlegging som vart gjennomført hausten 2015 ser slik ut:

Det vart i 2015 starta eit arbeid med innføring av årsturnus i pleie og omsorg. Det er forventa at dette tiltaket kan bidra positivt til at fleire får større stillingar.

Kompetanseutvikling:

Det vert gjennomført tiltak for kompetanseutvikling på to nivå: overordna og i einingane. I sum vert det gjennomført mange tiltak, alt frå deltaking på kort kurs/ seminar til tyngre etter- / vidareutdanning. Det vert og lagt vekt på “dagleg” læring på arbeidsplassen og interne kurs. I tillegg deltek mange i fagnettverk og det vert gjennomført noko hospitering. I sum er aktiviteten høg og dette er særskilt viktig i arbeidet med kontinuerleg kvalitetsutvikling.

Eining	Stilling	Tal
Sjukeheimsteneste	Buassistent og sjukepleiar	3
Heimetenesta	Hjelpepleiar, miljøterapeut og vernepleiar	8
Barnehage	Barnehagelærer og fagarbeidar	2
Skule	Lærer og fagarbeidar og elevassistent	5
Næringsutv. og naturforvaltning	Rådgjevar	1
Totalt		19

Tala frå 2015 syner at totalt 19 ynskjer utvida stilling. Det vert arbeidd kontinuerleg for å gje tilsette større stilling og i 2015 fekk 45 tilsette auka stilling – fordelt slik:

Pleie- og omsorg	Teknisk drift	Oppvekst	ATS	Helse
24 tilsette	3 tilsette	15 tilsette	1 tilsett	2 tilsette

Tiltak som vert gjort i/av einingane er skildra under det einskilde tenesteområde. Av overordna tiltak kan følgjande nemnast:

Fellestiltak:

- Ulike tiltak for leiarutvikling.
- Generell IKT og HMT opplæring.
- Innføring og start bruk av e-læring.
- Introduksjonsseminar for nyttilsette.

Helse og omsorg:

- Det er tilsett eigen fagutviklar i helse og i pleie og omsorg.
- To tilsette går no siste året på vidareutdanning i psykisk helsearbeid (2 årig).
- Interne fagseminar og fagmøter.
- Ein tilsett har starta vidareutdanning i avansert sjukepleie.
- Deltaking i eksterne fagnettverk og hospitering ved sjukehus.

Oppvekst:

- Det er tilsett eigen ressurslærer for Olweus og mottak av nyttilsette lærarar.
- 6 lærarar fullførte vidareutdanning i realfag.
- 1 lærarar fullførte vidareutdanning i IKT.
- 12 lærar starta hausten 2015 vidareutdanning innan faga matematikk, naturfag, musikk, spesialundervisning, skule og læringsleing og språk og lesereitleing.
- To rektorar tek rektorutdanning.
- Interkommunale og kommunale fagnettverk.
- Kompetanseutvikling for assistentar. _

Organisasjonsutvikling:

Det vert arbeidd kontinuerleg med organisasjonsutvikling innan alle tenesteområde, og noko av dette er skildra særskild i teksten under det einskilde tenesteområde. Ein viktig del av dette er innføring av ny teknologi og nye IKT løysingar. Eit døme er elektronisk meldings-utveksling mellom pleie-/omsorgstenesta, helse og sjukehus. Andre døme er *telemedisin* der ein kan

kommunisere direkte med sjukehus/spesialist via skjerm på legekantor eller i korttidsavdelinga, og E-portal/digital kontakt mellom pasientar og legekantoret. Det vart og i 2015 og starta eit utviklingsarbeid i høve *velferdsteknologi* og dette vil truleg bli ei tung satsing framover. Innan oppvekstområde vart arbeidet med nye IKT løysingar intensivt i 2015. Det vil bli arbeidd vidare innan mange område, både nytt utsyr (elektronisk tavler, brett mm.) og nye system/program (ny Feide løysing, Office 365, skuleadministrativt system mm.). I 2015 vart kvalitetssystemet (LKK) og tidregistreringssystemet MinTid oppgradert, sak/arkiv systemet vart lagt om til eit fullelektronisk system – og det vert arbeidd med nye heimesider.

Den teknologiske utviklinga skjer raskt. Det er mange klare nasjonale føringar og innbyggjarane forventar tidsriktige løysingar. Det er samstundes mange tilbydarar/løysingar på markedet, og det er avgjerande viktig å ta gode framtidsetta val. Innføring av nye teknologi må følgjast opp med organisatoriske tilpassingar, og det er forventa at nye løysingar gjev effektar i høve kvalitet, ressursbruk, dokumentasjon mm. For å få ein god oversikt over IKT status vart det i 2015 gjennomført ei grundig ekstern vurdering. Som ei oppfølging av dette vart det starta eit prosjektarbeid kalla *Effektiv forvaltning og gevinstrealisering*. Dette er eit kontinuerleg og langsiktig arbeid som vil bli vidareført i 2016 og framover.

HMT/IA:

Det vert gjennomført HMT-/IA tiltak på to nivå: overordna og i einingane. Alle tiltak som vert gjort i einingane vert ikkje nemnd her, men av overordna tiltak kan følgjande nemnast:

- I oktober 2015 vart det gjort avtale med STAMINA Helse om BHT tenester.
- Tilbod om influensavaksine til alle tilsette. 151 tok vaksinen i 2015 mot 60 i 2014.
- Sjukefråværsprosjekt i samarbeid med Luster treningssenter. Treningsopplegg/ behandling inntil 3 md. som eit førebyggjande/restaurerande tiltak. 3 tilsette deltok.

- Mange tilretteleggingstilskot frå NAV til førebyggjande og restaurerande tiltak.
- Arbeidsplassvurderingar har vore gjennomført i regi av Bedriftshelse1/ Stamina Helse
- Tett oppfølging av sjukmelde i tråd med retningsliner.
- I staden for julegåve til alle tilsette vart det gjeve ei pengegåve til humanitære formål.

4. Årshjulstiltak:

Leiardialog og medarbeidersamtalar:

Gjennomført som føreset i årshjul. Frekvens på ordinære medarbeidersamtalar vert frå 2016 endra til anna kvart år. Seniorsamtalar skal gjennomførast kvart år.

Vernerundar:

Noko varierende grad av gjennomføring i 2015. Skjema og rutinar er oppdatert i 2015 for iverksetjing i 2016.

Brukarundersøking pleie og omsorg:

Undersøking gjennomført i 2015 var basert på ein forenkla versjon. Undersøkinga stadfesta generelt gode brukarresultat, som tidlegare, men gav avgrensa med informasjon. (jf. omtale styringsmål under kvart tenesteområde).

Skule/elevundersøking:

Undersøking i samsvar med opplegg «Skoleporten» og nasjonale prøvar. (jf. omtale i styringsmål under tenesteområde).

Lærlingar:

Luster kommune har frå august 2015 teke inn 7 nye lærlingar. Faga er fordelt med 1 IKT lærlingar, 3 helsefagarbeidarar, 2 barne- og ungdomsarbeidarar og 1 lærling i kontorlaget.

I 2015 hadde ein dermed totalt 14 lærlingar. I tillegg har kommunen avtale med ein lærling i barne- og ungdomsarbeidarlaget som har permisjon. I 2015 avla 3 lærlingar fagprøven. Kommunen si satsing på lærlingar er etter rådmannen si vurdering viktig og god.

Sysselsetting /arbeidsutprøving:

Det var i 2015 høg aktivitet i samband med sysselsetting/ arbeidsutprøving for personar som av ein eller annan grunn har falt ut av det ordinære arbeidslivet. Dette gjaldt personar med varierende aktivitetsgrad. Kommunen samarbeider med NAV, Sogneprodukter og Luster arbeidssenter. NAV gjev tilskot til kommunen ved slike utplasseringar, medan Sogneprodukter og Luster arbeidssenter ikkje gjev tilskot. Det har vore ein sterk auke i aktiviteten innan arbeidsutprøving /språkpraksis i samband med busetjing av flyktningar.

Sommarjobbar for 16- og 17 åringar:

Kommunen etablerte i 2007 ei ordning med sommarjobbar for 16- og 17-åringar. 10 ungdomar vart tilsette i sommarjobbar i kommunen i 2015. Samla utgift ca. kr 235 000.

Seniorpolitikk og livsfasetilpassing:

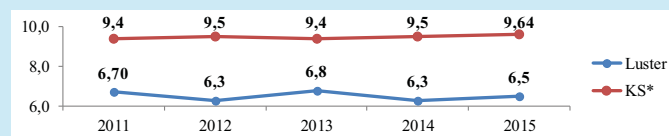
Arbeidet med å auke pensjonsalderen fekk meir tyngde etter at det i 2007 vart teke i bruk egne seniortiltak. Seniortiltak vert gitt i form av ei friveke med løn eller tilretteleggings-tilskot på arbeidsplassen. I 2015 dekk totalt 49 tilsette seniortiltak i form av friveke med løn.

Pensjon:

8 tilsette tok ut heil eller delvis AFP i 2015. Dette er noko lågare enn i 2014. Alderspensjon vart teke ut av 6 personar (KLP) som også er litt lågare enn i 2014. 8 fekk innvilga heil eller gradert uførepensjon frå KLP eller SPK. Nokon av desse fekk arbeidsavklaringspengar frå NAV i kortare eller lengre tid (personar som har vore sjukmelde i 1 år). Dei fleste av desse personane har søkt sjukepermisjon utan løn i inntil eitt år, etter dei kommunale reglane.

5. Sjukefråvær:

Tabellen under viser gjennomsnittleg sjukefråvær i % samanlikna med KS-området:

* Pr. 3. kvartal

	2011	2012	2013	2014	2015
Luster	6,7 %	6,3 %	6,8 %	6,3 %	6,5
KS*)	9,4 %	9,5 %	9,4 %	9,5 %	9,64

* Pr. 3. kvartal

Som IA-verksemd arbeider kommunen aktivt med førebygging og oppfølging av sjukmelde. Målet er at sjukefråværet i kommuneorganisasjonen ikkje skal vere over 6 %. Resultatet for 2015 på 6,5 % er ein svak auke frå 2014. Det er sett egne styringsmål for sjukefråværet per tenesteområde, og ein kan sjå både mål og resultat for 2015 i dei ulike styringsmåltabellane.

6. Likestilling – likeløn:

Gjeldande hovudtariffavtale regulerer i stor grad lønsfastsetjinga i kommunen. Mange store yrkesgrupper i kommunen har avlønning i høve til sentralt fastsett minsteløn/ stigar, ev. med endringar gjort i lokale lønsforhandlingar. Andre får si løn fastsett i lokale forhandlingar med grunnlag i føringar i hovudtariffavtalen (HTA) og eventuelle lokale føringar avtalt mellom partane.

Ved tilsetjing i einskilde stillingar vert det gjeve "løn etter avtale". Det vert her teke omsyn til generelt lønsnivå, kompetanse, rekrutteringsbehov, krav frå søkjar osv. I serskilde tilfelle vert og løn nytta for å rekruttere og stabilisere kritisk kompetanse.

Heider til kommunalt tilsette

Den 10. desember 2015 var det samling på Eikum hotell med markering av tilsette med 25 års fartstid i Luster kommune.

Framme f.v.: Kari Paulsen, Gunvor Kjos-Wenjum, Bodil Blikra, Liv Solbakken og Grete Henny Kalhagen.

Bak f.v.: Inger Sønnesyn, Kirsten Sørheim, Truls Rogstad, Marianne Nepstad, Ingrun Bolstad og Anita Bjørk Ruud.

Ikkje tilstades: Anita Bøen, Olav Grov, Torill Kalhagen, Laila Kvamme, Guri Sissel Lerum, Bente Røneid, Mette Grov Ruud og Solveig Sviggum.

Stillingar i HTA kap 4 - sentral lønsfastsetjing + lokale lønsforhandlingar:

I HTA kap. 4 finn ein ca. 410 stillingsheimlar, dvs. ca. 90 % av i alt ca. 460 stillingsheimlar i kommunen. Tilsette i HTA kap. 4B - gjennomgåande stillingar og 4C – undervisnings-personale er i hovudsak løna på sentralt fastsette minstelønstabellar, og lønsplassering for desse er såleis lik for kvinner og menn. I nokre stillingskodar i HTA 4B er det stor grad av lokal lønsfastsetjing. Dette gjeld særleg fag- og arbeidsleiarstillingar i pleie/ omsorg, teknisk drift, og sakshandsamarstillingar. Gjennomsnittsløna i desse gruppene tilnærma lik for kvinner og menn.

Stillingar i HTA kap. 5 - berre lokal lønsfastsetjing:

Dette gjeld sakshandsamarstillingane 8084 Ingeniør og 8530 Rådgevar (legestillingar er her haldne utanfor). I desse gruppene er gjennomsnittsløn for menn litt høgare enn for kvinner.

Leiarstillingar – HTA kap. 3 - berre lokal lønsfastsetjing:

Dette gjeld einingsleiarstillingane 9451 Leiar og 9951 Rektor. I desse stillingsgruppene er gjennomsnittsløn for kvinner og menn tilnærma lik. Ulikskapar i løn som ein kan registrere, kjem av at leiarane har ulike ansvarsområde.

Det vart i 2014 gjennomført lokale lønsforhandlingar i HTA kap. 3 og 5 der lønsutviklinga i HTA kap. 4 har vore retningsgjevande. Rådmannen vurderer det slik at det som har skjedd ved oppgjeret i 2014 ikkje har endra lønsforholda mellom kvinner og menn.

Stillingsstorleik mann og kvinne:

Tabellen under syner tal menn og kvinner i forhold til stillingsprosent:

	Kvinner		Menn	
	2014	2015	2014	2015
0- 49,99 %	54	53	10	7
50 – 99,99 %	282	283	18	27
100 %	138	143	71	68

Leiarstillingar – kjønnsfordeling:

I den administrative organisering er det 20 tenesteeiningar. 11 av einingsleiarane er kvinner og 8 er menn – noko som gjev ein bra kjønnsbalanse. (pr.31.12.15 er det felles leiar for Gaupne skule og Luster ungdomsskule) Rådmannen sin stab er organisert i 7 stabseiningar. 6 av leiarane er menn, 1 er kvinner. Kjønnsfordelinga er her skeiv.

Permisjon/ redusert stilling:

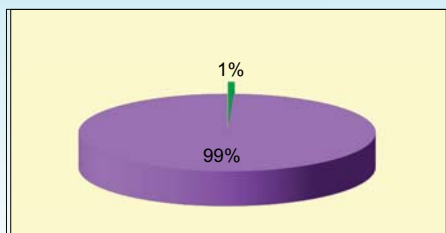
	Kvinner		Menn	
	Foreldrepermisjon	Redusert stilling	Foreldrepermisjon	Redusert stilling
2015	29	34	6	2
2014	12	28	1	2
2013	19	35	0	1

Foreldrepermisjon er fødselspermisjon med løn og utvida foreldrepermisjon utan løn.

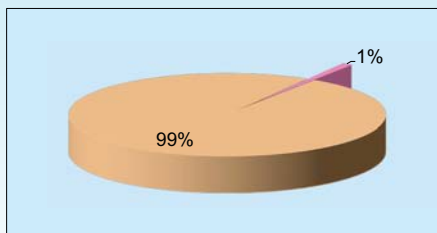
7. Arbeidsmiljø og ytre miljø:

Luster kommune arbeider systematisk og breitt for å sikra eit godt arbeidsmiljø og «god miljøltilstand» ytre miljø. I det systematiske arbeidet for å sikre eit godt arbeidsmiljø ligg kontinuerleg måling og oppfølging av sjukfråvær, vernerundar, medarbeidersamtalar, arbeidsplassvurderingar, inneklimatemålingar, avviksrapportering samt ei større mearbeidarundersøking kvart 2. år. Kartleggingane vert fylgt opp med konkrete tiltak på ulike nivå og med ulik tidshorisont. Det er rådmannen si oppfatning at arbeidsmiljøet generelt er godt i organisasjonen.

Også når det gjeld det ytre miljøet er det fokus på å sikra god miljøltilstand. I 2015 har det vore ekstra merksemd på arbeidet omkring vassdirektivet som skal sikra god kvalitet på alle vasskjelder. Dette og anna arbeid for å hindra ureining vert følgt opp.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

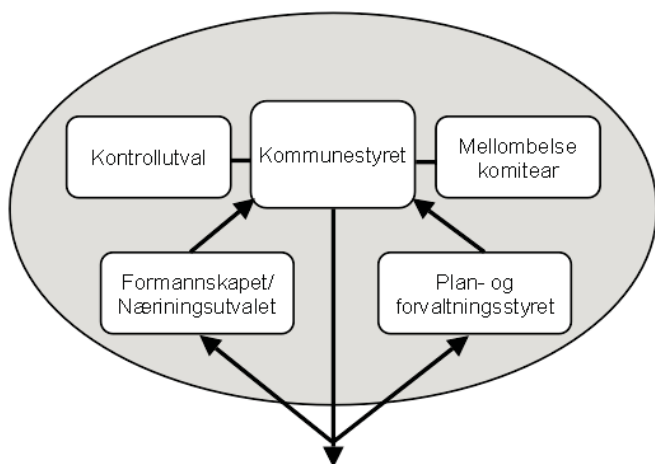
NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Kommunestyret:	25
Formannskap/næringsutval:	7
Plan- og forvaltningsstyre:	7
Adm.utval:	3 + 2
Kontrollutval:	5

Folkevalde

Politisk organisering

Organisering vedteke frå konstitueringa hausten 2007

Politisk organisering

Politisk styringsmodell vart sist justert ved vedtak i k-sak 34/07. Vidare vart tal kommune-styrerepresentantar redusert frå 29 til 25 frå ny valperiode hausten 2011, jf. k-sak 55/10.

Overordna mål

- Gje dei folkevalde arbeidsforhold slik at alle i kommunen har høve til å delta i lokalpolitikken.
- Sikra gode avgjerdsprosessar og effektiv fordeling av oppgåver ved hjelp av delegering og klare retningslinjer.
- Leggje til rette for at politiske organ får frigjort tid til overordna oppgåver.
- Sjå til at Luster kommune i alle samanhengar opererer innafor gjeldande regelverk og nyttar fellesskapet sine midlar på ein effektiv og god måte.
- Arbeide godt med alle saker som måtte kome frå kommunen sine kontrollorgan.
- Styrke det interkommunale samarbeidet, både gjennom Sogn regionråd og på nordsida av fjorden.

Aktivitet 2015

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, eldrerådet, ungdomen sitt kommunestyre og kontrollutvalet har eigne årsmeldingar.

Lustringane har høg valdeltaking

Det har vore valår med val av kommunestyre, konstituering og val av nemnder og utval.

16- og 17-åringane i Luster deltok for andre gong i forsøk med stemmerett ved kommunestyrevalet.

73,4% av dei manntalsførde i Luster stemte ved kommunestyrevalet, og var best i fylket.

68,4% av 16- og 17-åringane deltok i valet, nest best av prøvekommunane.

Ivar Kvalen vart attvald som ordførar. Marit Aakre Tennø vart vald til varaordførar.

Knut Hauge vart vald til leiar i plan- og forvaltningsstyret. Anders Bolstad vart attvald som leiar i kontrollutvalet.

Temamøte/opplæring:

Mars: ½ dag om reiseliv

Juni: ½ dag om kommuneøkonomi

Oktober: ½ dag opplæring av folkevalde, formelle reglar

November: ½ dag opplæring om kommuneøkonomi og budsjettarbeid

November: ½ dag om plansystem, planarbeid og oppvekstområdet

Større politiske saker som er handsama:

- Budsjett, økonomiplan og planleggingsprogram - prosess og vedtak for overordna ressursfordeling
- Vedteke etiske retningslinjer for tilsette og folkevalde
- Kjøpt skuleeigedom på Hafslø
- Vedteke kommuneplanen sin arealdel
- Vedteke kommuneplanmelding
- Vedteke strategi for integrering av arbeidsinnvandrarar og flyktningar
- Vedteke ekstraordinær busetting av kvoteflyktningar frå Syria
- Vedteke utbygging av Kvitevollen bustadfelt i Luster
- Vedteke felles PPT-teneste Sogn
- Ikkje godkjent plan for kulturskulen i Sogn. Valt ein mellombels komitè for å vurdere kulturskuletilbodet.
- Vedteke bustadsosial handlingsplan.
- Vedteke kommunal plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Møteaktiviteten i dei faste politiske organa har vore slik:

Utval / år	2012		2013		2014		2015	
	Møte	Saker	Møte	Saker	Møte	Saker	Møte	Saker
Kommunestyret	8	108	8	85	7	76	9	92
Formannskapet	18	183	16	158	15	125	13	141
Plan-/forvaltningsstyret	10	80	7	76	7	83	8	61
Klagenemnda	3	3	2	5	2	2	0	0
Administrasjonsutvalet	2	10	3	11	2	10	3	14
Kontrollutvalet	5	22	6	20	5	21	5	22

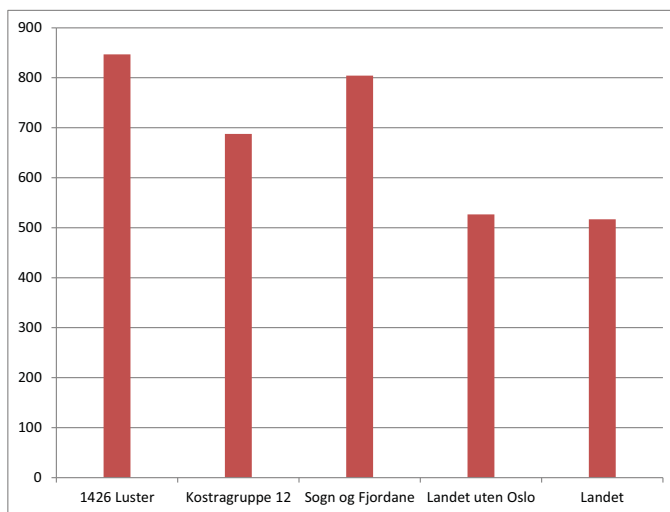
*Det har vore halde eit felles formannskapsmøte i Sogn regionråd (30.10.) for informasjon og drøfting av kommunereforma.

- Vedteke kommunal plan for avløp
- Vedteke å ikkje delta i vidare drøftingar med nabokommunar i kommunereformprosessen. Jf utgreiingsarbeid i regi av Sogn regionråd.
- Vedteke å vidareføre ordninga med eldreråd, rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og brukarutvalet for samhandlingsreforma.

Høyringssaker:

- Vigdøla kraftverk - planendring
- Småkraftverk; Kveken, Kinsedal, Mordøla, Åselvi, Rydøla.
- Øyane kraftverk og Illvatnet pumpekraftverk.
- Aust/vest-sambandet.
- Helgedagslova, søndagsopne butikkar.

Netto driftsutgifter politisk styring og kontrollutval i kr pr innbyggjar

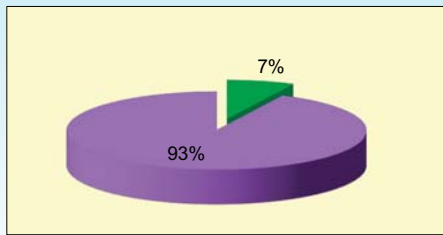
Valresultat 2015

Parti	Stemmer 2015	%	+/- 2013	+/- 2011	Mandat 2015	+/- 2011
Senterpartiet	1606	54,1	25,8	25,1	13	6
Arbeidarpartiet	758	25,5	-9,8	-6,1	7	-1
Høgre	207	7	-5,1	-4,4	2	-1
Kristleg Folkeparti	143	4,8	-2,5	-2,1	1	-1
Framstegspartiet	96	3,2	-5,1	-8,8	1	-2
Venstre	89	3	0	-3,8	1	-1
Sosialistisk Venstreparti	50	1,7	-0,7	-0,5	0	0
Partiet De Kristne	18	0,6	-0,3	0,6	0	0
ANDRE	0	0	-2,3	0	0	0

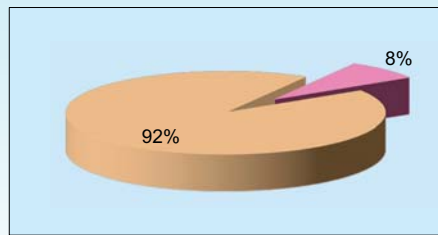
Økonomisk resultat

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
100	Folkevalde	3 440	3 592	-4 %	2 957
	Sum	3 440	3 592	-4 %	2 957

*For 2015 er ramma auka, på grunn av gjennomføring av kommunevalet, avslutning for eit kommunestyre og oppstart, opplæring av nye folkevalde.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	23,1
2014	22,9
2015	20,7

*) Tidlegare reg. tilsette på adm., som arbeider på tenesteområde teknisk, oppvekst og kultur, er flytta over dit.

Administrasjon

Organisering

Tenesteområdet omfattar rådmannen og stabseiningane. Av desse arbeider næring, plan, eigedom, oppvekst, kultur og folkehelse med oppgåver som heilt eller delvis vert belasta andre område. Slike oppgåver er ikkje omtalte her.

Overordna mål

- Yta innbyggjarane gode tenester og vere eit effektivt forvaltningsorgan.
- Gje dei folkevalde tilstrekkeleg grunnlag for å fatta vedtak.
- Følgje opp politiske vedtak og dei mål og arbeidsoppgåver som ligg i budsjett, økonomiplan, kommuneplan og andre planar.
- Initiere og leggje til rette for kontinuerleg organisasjonsutvikling.
- Skapa ein organisasjonsstruktur og -kultur som gjev rom for både omstilling og personleg og fagleg utvikling.
- Vidareutvikla og styrka samarbeidet mellom ulike fagområde.
- Leggja til rette for at tenesteeiningar får naudsynt støtte, rettleiing, kvalitetssikring, styring og koordinering.

Tenester og oppgåver - generelt

110 Revisjon og kontrollutval (KU)

Kommunen kjøper revisjonstenester hjå Sogn og Fjordane Revisjon IKS. KU leverer eiga årsmelding til kommunestyret. PricewaterhouseCoopers AS er sekretariat for KU.

120 Administrasjon

Området omfattar rådmannen, stabseiningane personal og organisasjon, økonomi og servicetorget sine tenester. Målgruppene for tenestene er *innbyggjarane, dei folkevalde og driftsorganisasjonen*.

Administrasjonen arbeider med saksførebuing til politiske organ og oppfølging av politiske vedtak. I høve den kommunale driftsorganisasjonen har ein ansvaret for overordna styring, støtte, rettleiing og kvalitetssikring. Døme på oppgåver er prosjektleiing, personalforvaltning, rekruttering, organisasjons- og kompetanseutvikling,

seniortiltak, tillitsvaldsarbeid, kvalitets-systemet, IKT, budsjettering og økonomiplanlegging, finansforvaltning, rekneskap, løn, fakturering, eigedomsskatt, skatterekneskap, innkrevjing, arbeidsgjevarkontroll, innkjøp/rammeavtaler, forsikringar og kommunearkivordninga.

Servicetorget administrerer og samordnar informasjonstenesta gjennom Lustranytt, heimesida, annonsering og egne trykksaker. Servicetorget omfattar sentralt publikumsmottak, sentralbord, postmottak, arkiv og trykkeriteneste. Servicetorget yter tenester i høve Husbanken sine støtteordningar, bustadformidling, skjenkeløyve, dør til dør transport, produksjonstillegg, støtte til kulturtiltak, kommunale avgifter mv.

Administrasjonen arbeider også med opplæring for folkevalde og administrerer dei folkevalde sine arbeidsvilkår. Sekretariatet for folkevalde organ ligg i staben.

121 Eigedomforvaltning

Her vert ført forvaltningsutgifter i høve kommunen sin eigedomsmasse. Skadeforsikring for kommunal eigedom er i hovudsak samla på budsjettkapitlet.

130 Administrasjonsbygningar

Drift av rådhuset.

170/171 Premieavvik (pensjon)

Premieavvika er differansen mellom betalt og bokført pensjon.

180 Diverse fellesutgifter

Her har vore budsjettert reserve løn og generelle tillegg. I rekneskap vert løyvingane fordelt om dei vert nytta. I tillegg vert statstilskot lærlingar og kostnader eldreåd ført her.

Aktivitet 2015

- Arbeid med organisasjonsutvikling i administrasjonen har vore gjennomført via eige prosjekt; effektiv forvaltning – gevinstrealisering. Prosjektet har og stort fokus på den digitalisering som skjer i kommunal forvaltning og held fram i 2016.

Styringsmål 2015:

Styringsmål		Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015
			Luster	Landet		
B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist *)	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	
B	Tal klagesaker m/omgjeringssvedtak	Registrering	0	-	0	0
Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap Visma	88%	-	< 100%	93%
M	Medarbeidartilfredsheit (skala 1-6)**	BedreKommune	5	-	4,8	
M	Sjukefråvær	Fråværsstatistikk	2,4		<2,3	2,6

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

*) Dette styringsmålet er nytt og registrering av ev. avvik/status var føresett teke i bruk tidlegare. Med innføring av nytt sakarkivsystem vil me få automatisk registrering av dette frå 2016.

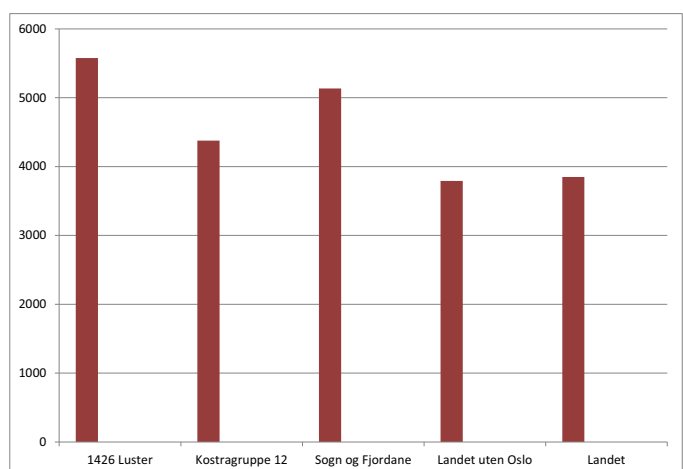
***) Medarbeidar-resultat er frå undersøking 2014, neste måling 2016.

Økonomisk resultat, arbeidsmiljø og sjukefråvær vert vurdert å ha tilfredstillande/gode resultat.

- IKT- ordningar er systematisk gjennomgått inkl ekstern IKT-analyse som grunnlag for vidare arbeid. Kjøp av datalagringstenester er vurdert og det er inngått avtale frå 2016 med Bluefjords.
- Enkel analyse av administrasjonskostnader er utarbeidd av ekstern konsulent. Analysen gir grunnlag for vidare arbeid med effektivisering.
- Har oppgradert kommunen sitt sakarkivsystem ESA, og gått over til fullelektronisk arkiv frå 1.1.16. Samarbeidsprosjekt med Balestrand, Sogndal og Leikanger.
Alle einingar er involverte og har fått opplæring.
- Det er gjennomført bemanningsendringar; overgang til pensjon, utføring av tenester i eigen regi, tenester for bustadstiftinga og avtale med fylkeskommunen som realiserer netto innsparing lønn for 2015.
- Leasingavtalar på bilar er avslutta og erstatta med kjøp og eigen forvaltning.
- Overtaking av forvaltning av bustader (frå BOB), også frå Luster utleigebustader er delvis gjennomført, vert fullført etter at Grandmoprosjektet er ferdig. Har overteke byggeleiarfunksjonen i Grandmoprosjektet.
- Nytt økonomireglement er vedteke og legg opp til at kommunestyret si budsjettering og rapportering vert på nivå rammeområde. (15 stk.)
- Arbeid med ev justering av bankavtale og meir aktiv kapitalforvaltning er ikkje gjennomført, må drøftast nærare for oppfølging.
- E-handel er innført i heile organisasjonen, vert gradvis teke i bruk.
- Gjennomført brukarundersøking i pleie og omsorg.
- Har inngått avtale med Stamina for bedriftshelsetenester
- Oppstart av ruspolitisk handlingsplan kom ikkje i gang i 2015, komitee etablert i 2016, jf og endringar i alkohollovgiving.
- Revidering av beredskapsplanar vart ikkje fullført i 2015, lagt fram for kommunestyret i februar 2016.

- Har gjeve ut to utgåver av Lustranytt
- Har gjeve ut fire utgåver av internavisa «Nytt under Storen».
- Har oppgradert WinTid, tidsregistreringssystem.
- Har arbeidd med ordninga av formannskapet sitt arkiv for perioden 1963-78. Avlevering skulle skje i 15, men måtte utsetjast på grunn av større prosjekt med overgang til elektronisk arkiv.
- Har arbeidd med vidareutvikling av kommunen si heimeside saman med Balestrand, Sogndal og Leikanger. Dette prosjektet vart også utsett på grunn av ESA oppgradering. Blir vidareført i 2016.
- Rådmannen har rapportert til kommunestyret om tiltak etter forvaltningsrevisjon etikk og habilitet.
- Fasadeprosjekt rådhuset vart stoppa for vurdering av alternative løysingar, Byggesteg 1 er planlagt 2016.

Netto driftsutgifter til administrasjon i kroner pr. innbyggjar

Kostragruppe 12

- innbyggjarar: 5 - 20.000

- middels bundne kostnader

- høge frie disponible inntekter

Økonomisk resultat

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
110	Revisjon og kontrollutval	764	939	-19 %	758
120	Administrasjon	23 765	24 916	-5 %	23 914
121	Eigedomsforvaltning	2 051	1 788	15 %	1 355
130	Administrasjonsbygg	1 407	1 062	-1 %	1 257
171	Premieavvik tidl. år		-1 500	-100 %	
172	Pensjon	42	0		
180	Diverse fellesutgifter	-361	2 122	-117 %	100
	Sum	27 308	29 328	-7 %	27 384

110) Innsparing grunna at det ikkje er gjennomført ekstern forvaltningsrevisjon i 2015.

120) Stort sett drift innafor økonomisk ramme, innsparing i høve budsjett på pensjonskostnader og noko meir av felleskostnader er ført på tenestoområda. (felles oppvekst.)

121) Noko lågare aktivering på prosjekt enn budsjettert.

171) Omlegging pensjon.

180) Tilleggsløyvingar «ikkje nytta/ikkje fordelt».

Kommunereforma

Møte med Fylkesmannen og KS om kommunereforma

Onsdag den 25. mars var det møte på Rådhuset med tema kommunereforma. Frå Fylkesmannen møtte Anne Karin Hamre og Kåre Træen, frå KS Jan Ryste og frå Luster kommune Ivar Kvalen, Jarle Skartun og Olav Grov.

F.v. Olav Grov, Jarle Skartun, Jan Ryste, Kåre Træen, Anne Karin Hamre, Ivar Kvalen.

Sentralkjøken

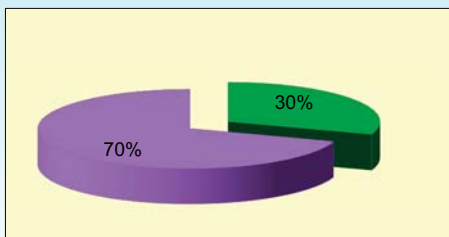

Sentralkjøkenet ved Gaupne omsorgssenter vart teke i bruk i 2015. Her er Anette Sletten i gang med pakking av mat.

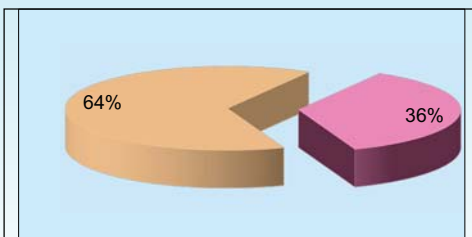
Hafslo barne- og ungdomsskule

Byggearbeidet ved Hafslo barne- og ungdomsskule starta i slutten av april 2015. Byggeleiar er Johannes Øygarden.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	174,99
2014	188,06
2015	183,20

Oppvekst

Tenestemråde oppvekst er organisert med barnehage, skule, SFO, norskopplæring for vaksne og bibliotek. Det er tre reine barnehagar; Gaupne, Gamlestova og Hafslo barnehage. Fem einingar er organiserte som oppvekstsenter med barnehage, barneskule og SFO. I tillegg er det tre reine skular; Gaupne skule, Hafslo barne- og ungdomsskule og Luster ungdomsskule. Veitastrond skule er administrativt knytt til Hafslo barne- og ungdomsskule. Veitastrond barnehage er administrativt knytt til Gamlestova barnehage.

PPT er eiga eining, men frå 1. januar 2016 er PPT Luster ein del av det interkommunale Sogn PPT med Sogndal som vertskommune. I staben til rådmannen er det leiar oppvekst (100 % stilling), pedagogisk konsulent for barnehage (50 % stilling) og rådgjevar oppvekst for området tilpassa opplæring (20 % -frå hausten 2015, jf omlegging PPT).

Barnehage

Overordna mål

Desse måla tek utgangspunkt i barnehagelova (2011, s. 9) i §1:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. *Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene*»

I tillegg til barnehagelova er den statlege rammeplanen styrande for barnehagedrifta.

Luster kommune sine overordna mål er å:

- ha full barnehagedekning med høg kvalitet på tilbodet. Ha tilstrekkeleg med plassar slik at ein kan ta inn nye barn i løpet av året, jf. gjeldande vedtekter
- gje alle barn eit godt barnehagetilbod som er variert og brukartilpassa og som byggjer på eit heilskapleg læringsyn med omsorg, lek og læring som sentrale deler

- leggje til rette for at barna også får aktivitetar utanfor barnehagen sine lokale og område, dvs. gjere seg nytte av nærmiljøet og naturen
- styrkje det pedagogiske tilbodet i barnehagane med faglege satsingsområde og kompetanseheving av personalet
- syte for at barnehagepersonalet er i stand til å gje omsorg og opplæring i samsvar med sentralt gjevne føringar og målsetjingar

Tenester og oppgåver

201 Barnehage.

«Retten til barnehageplass gjelder for barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass.»

Med omgjerding av barnehagetilbodet på Veitastrond frå korttids- til heildagstilbod har Luster kommune 9 barnehagar. Kommunen gir meirtilbod utover lovkravet ved å tilby suppleringsopptak pr 15.01.

Barnehageplassar

Alle barn med lovfesta rett til barnehageplass noverande barnehageår har fått tilbod om plass.

Tal plassar i dei ulike barnehagane fordeler seg slik pr. 15.11.15:

Barnehage	Mån- dag	Tys- dag	Ons- dag	Tors- dag	Fre- dag
Gaupne	108	103	102	107	105
Hafslo	59	62	59	59	57
Luster	29	33	30	33	29
Gamlestova	55	53	48	55	49
Jostedal	25	23	22	24	25
Solvorn	13	15	11	15	13
Skjolden	17	23	18	23	22
Indre Hafslo	30	30	26	30	26
Veitastrond*	15	13	15	15	stengt
Sum	351	355	331	361	326
Sum 2015	108	103	102	107	105

* På Veitastrond var det korttidsbarnehage med 16 t/v fordelt på fire dagar våren 2015. Frå og med 15. august 2015 blei det innført fulltidsbarnehage måndag til og med torsdag.

Pr. 15.11.15 har 268 barn barnehageplass. Av desse får seks barn spesialpedagogisk tilbod og/eller

Årsverk og tilleggsressursar

Endringar i tal barn, tal årsverk og tilleggsressursar (spesialpedagogiske tiltak) frå 2014/2015 til 2015/2016 (pr. 15.11.2015) er slik:

Barnehage	Barn 2014	Barn 2015	Årsverk 2014	Årsverk 2015	Spes.ped. 2014	Spes.ped. 2015
Gaupne	80	78	19,30	19,40	0	0,56
Hafslo	41	43	10,00	11,0	0,44	0,44
Luster	24	25	5,50	5,50	1,09	0,44
Gamlestova	45	42	11,00	10,0	1,65	1,27
Jostedal	13	19	3,38	4,38	0	0
Solvorn	14	12	3,35	3,35	0	0
Skjolden	14	17	3,35	3,95	0	0,85
Indre Hafslo	21	23	4,50	5,50	1,09	1,40
Veitastrond	5	9	0,74	2,4	0	0
Totalt	257	268	61,12	65,48	4,27	5,25

styrkingstilbod. Auke grunna at 11 fleire barn har barnehageplass, utvida barnehagetilbod på Veitastrond og ein auke i spesialpedagogiske tiltak.

I august 2015 vart det starta opp heildags barnehage på Veitastrond. Barnehagen har open fire dagar per veke, og er administrativt knytt til Gamlestova barnehage. Indre Hafslo barnehage hadde stor søknad til barnehagen, og vart utvida til 30 plassar kvar dag. Kontoret i barnehagen vart gjort om til leikerom for å auka leikearealet. Det er planlagt tilbygg til barnehagen i 2016, også for å gjera garderobetilhøva betre for dei tilsette. Jostedal barnehage hadde også stor søknad og vart utvida til 24 plassar kvar dag. Her vart matsalen i samfunnsbygget teke i bruk som barnehageareal for dei eldste barna i barnehagen. Også i Jostedal er det lagt opp til ombygging.

Ved suppleringsopptaket med søknadsfrist 15. oktober, og oppstart 15 januar 2016 var det 19 barn som var nye søkjarar til barnehageplass og 10 barn søkte endring av plasstorleik eller overflytting til anna barnehage i kommunen. Alle fekk til tilbod om plass, men 3 barn takka nei då dei ikkje fekk plass i den barnehagen dei ynskte.

Ny teljemåte for 3-åringane i barnehagen – der barn fødte i januar–juni som hovudregel tel som ein plass og ikkje to plassar – vil langt på veg gje søkerane plass innafør eksisterande rammer. Pågangen etter barnehageplassar ved suppleringsopptaket var stor, og dei fleste barnehagar fekk fleire nye barn i januar. For foreldra er det ei god ordning med to barnehageopptak per år, men for barnehagane kan det vera ei utfordring å få mange nye barn inn midt i året med tanke på det faglege tilbodet. Mykje av vaksenressursen må nyttast til innkøyring av nye barn, noko som tilseier at det blir noko mindre tid til det pedagogiske opplegget. Kvaliteten på barnehagetilbodet kan difor bli påverka.

Frå 1. mai 2015 vart det innført nasjonal ordning med redusert foreldrebetaling i barnehagane, og frå

1. august 2015 vart det innført nasjonal ordning med gratis kjernetid for barn født 2010 og 2011. Målet med ordninga er å leggje til rette for at fleire familiar med låg inntekt skal få høve til å nytte tilbodet om barnehageplass. For Luster har 15 familiar komme inn under ordninga redusert foreldrebetaling, og av dei har 4 barn komme inn under ordninga gratis kjernetid.

Det kan i periodar med høgt sjukefråvær vera vanskeleg å få tak i nok vikarar.

Overgang barnehage – skule

Kunnskapsdepartementet legg føringar på at ein skal få til gode rutinar for overgang mellom barnehage og skule. Det ligg gjennomarbeidde prosedyrar i vårt kvalitetssystem. Overgangsprosedyrane har vore tema barnehagestyrar- og rektormøte, mellom anna er det lagt til eit punkt om at det på overgangsmøtet mellom barnehage og skule i mai/juni også vert teke opp korleis det fagleg har gått med elevane på 1. trinn, dvs. barna som slutta i barnehagen førre sommar.

Tverrfagleg samarbeid

Barnehagane samarbeider med nærmaste skule, andre barnehagar, Sogn barnevern, helsestasjonen og BUP for å ivareta barna best mogeleg. Barnehagane samarbeider dessutan tett med PPT utgreiing og oppfølging av enkeltbarn og grupper. HSP-team (helse, sosial, psykisk helse) har to møter i året. Innarbeidde rutinar vert evaluerte med jamne mellomrom for å få til dei best mogeleg tilboda.

I tillegg deltek pedagogisk konsulent barnehage som fast representant for Oppvekst i det tverrfaglege forumet Familieforum der Helsestasjonen, psykisk helseteam, PPT møter fast i tillegg til at Sogn barnevern og BUP møter ved høve.

Barn med særskilde behov skal vera ein del av barnegruppa, men samtidig få særskild støtte ut frå egne behov. Eit tett samarbeid med PPT, Sogn barnevern, helsestasjonen og BUP er her naudsynt. Gode rutinar for eit slikt samarbeid har vorte utvikla gjennom det

tverrfaglege prosjektet «Saman for barn og unge». Det er utarbeidd ei handbok for tverrfagleg samarbeid. Hausten 2015 gjennomførte Oppvekst også ei kartlegging om tidleg innsats der barnehagane og samarbeidsinstansar uttala seg om kvalitetane i noverande system i tillegg til å peika på område med forbettringspotensiale.

Språkutvikling og lesing

Barnehageåret 2015-16 er språkutvikling og lesing felles satsingsområde for barnehagane i Luster. I januar 2015 skipa Oppvekst til eit fagseminar om dialogisk lesing i barnehagen for alle tilsette i barnehagane i Luster.

Gjennom det kommunale fagnettverket blei det i juni og september 2015 gjennomført to kursdagar om språkutvikling og lesing i samarbeid med Statped. På denne kursrekka møtte både pedagogar i barnehagen og lærarar på 1.-2. trinn slik at ein kunne sjå heile den første leseopplæringa i samanheng.

Vinteren 2015 tok 12 pedagogar og assistentar nettkurset «Barn og språk» arrangert av Norsk nettskole i samarbeid med DysleksiNorge. Kurset blei avrunda med eit mini-seminar med kursansvarleg Åsne Midtbø Aas i mai 2015. Barnehageåret 2015/16 tek ni barnehagetilsette det tilsvarande kurset.

Kommunalt fagnettverk

Barnehagane har delteke på dei kommunale fagnettverka i norsk og matematikk sidan 2013/14. Dette er særst nyttig for å få vite kva dei ulike aldersstega driv på med. Gjennom desse fagnettverka får ein også ein felles arena for å drøfte faglege og metodiske spørsmål på tvers av barnehage og skule. I 2015 blei det arrangert eit fagnettverksmøte i matematikk der barnehagelærarar deltok i tillegg til kursrekka om den første leseopplæringa nemnd ovanfor.

Regionalt barnehagenettverk

Region Sogn – barnehage har sidan 2012 hatt fagnettverk i kommunane der fokus har vore fagområda i rammeplanen. Luster kommune har ei gruppe som er ansvarleg for å drive fagnettverket i «Etikk, religion, filosofi». Intensjonen med nettverka er at tilsette i barnehagen gjennom nettverka får ny fagleg påfyll og drøfte sin eigen praksis.

Oppvekstbibliotek

Etablering av oppvekstbibliotek, det vil seia kombinerte barnehage- og skulebibliotek på oppvekstsentra. Skjolden oppvekstsenter er pilot i prosjektet. Det er bygd nytt bibliotekrom i formingsavdelinga i underetasjen til barnehagen. Oppvekstbiblioteket på Skjolden opna august 2015.

Alle barnehagane har frå august 2015 lagt til rette for utlån av bøker i garderobeområdet. Dette er eit tiltak for å gjera bøker meir synlege for barna og dei føresette og gjera det lettare å låna bøker med heim. For første gongen blei det sommaren 2015 arrangert Sommarles-kampanje også for barnehagane. Det

var felles markering og prisutdeling for Sommarles på folkebiblioteket med ordføraren som prisutdelar. Barnehagen i Jostedal fekk bokpakke for å ha høgast deltaking i Sommarles blant barnehagane.

Fysisk aktivitet og kosthald

Barnehagane har fokus på fysisk aktivitet og kosthald. Som eit tiltak for å få ned sjukefråver har einingar felles aktivitetar for personalet. Felles aktivitetar er òg eit tiltak for å knyta personalet meir saman sosialt. I kvardagen i barnehagen er fysisk aktivitet og kosthald eit viktig tema når det gjeld auke av overvekt blant barn og unge. Barnehagane legg gode rutinar ved å vera bevisste på kva mat og drikke ein serverar. Fleire av barnehagane har vore på «Fiskesprell»-kurs – eit nasjonalt kosthaldsprogram for sjømat – og er medvitne på vatn som drikke og legg elles til rette for at barna får frukt og grønt.

Alle barnehagane er barnehageåret 2015-16 med på eit forskingsprosjekt styrt av Høgskulen i Sogn og Fjordane, det såkalla PRESPAS (The Sogn og Fjordane Preschool Physical Activity Study). Hovudmåla er å undersøka kor fysisk aktive 3–5 år gamle barnehagebarn i Sogn og Fjordane er og korleis den fysisk aktiviteten heng saman med faktorar som motorisk utvikling, kjønn, alder, vektstatus og sosial bakgrunn. Undersøkinga føregår i tre periodar – haust, vinter, sommar – slik at ein også får undersøkt fysisk aktivitet gjennom årstidene.

På sikt er vona at undersøkinga skal gje hjelpande svar på korleis barnehagen kan bidra til å fremja fysiske aktivitet og motoriske utvikling hjå barnehagebarn på tvers av barna sine føresetnader og bakgrunn.

Psykisk helse

Tre av barnehagane i Luster – Solvorn, Indre Hafslo og Gamlestova – er med på eit forskingsprosjekt om angst blant småbarn i regi av Høgskulen i Sogn og Fjordane. Forskingsprosjektet inngår i eit tverrfagleg prosjekt der Luster kommune også har fått stønad frå Fylkeskommunen. I samband med prosjektet er det planlagt at det skal lagast kurs- og rettleingsmaterieill som også dei andre barnehagane i kommunen kan gjera seg nytte av.

Aktivitet 2015

- Opning av fulltidsbarnehage på Veitastrond august 2015. Administrativt er barnehageavdelinga på Veitastrond knytt til Gamlestova barnehage for å styrkja det barnehagepedagogiske tilbodet.
- Auke i tal barnehageplassar på Indre Hafslo og i Jostedal med mellombelse romløyser. Båe stader er det planlagt ombygging/utviding i 2016/17.
- Språkutvikling som felles fagleg hovudsatsingsområde for alle barnehagar. Fagsamling for alle barnehagetilsette om metoden dialogisk lesing i samband med denne satsinga.
- Kursrekke om den første leseopplæringa for barnehagelærarar saman med lærarar på 1.-2. trinn. Kurshaldar gjennom systemsamarbeidet kommunen har med Statped.

Styringsmål barnehage 2015

Styringsmål			Datakilde	Status		Mål 2015	Resultat 2015
				Luster	Landet		
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist *)	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	0
	B	Tal klagesaker m/ omgjeringensvedtak	Registrering	0	-	0	0
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap 2015 Visma	99,8 %	-	<100%	97%
	M	Medarbeidertilfredsheit (skala 1-6)	BedreKommune 2015	4,7	4,6	4,8	4,7
	M	Sjuefråvær -bhg	Fråværsstatistikk 2015	5,5 %	-	5,5 %	9,4 %
Barnehage	B	Oppmøteprosent på foreldremøte haust	Registrering 2015	70 %	-	90 %	
	B	Brukartilfredsheit (skala 1-6)	Brukarspørjing	5,1	5,2	5,2	5,1
	B	Prosentdel styrarar og leiarar utan pedagogisk utdanning	SSB	0 %	10,9 %	0	0 %
	B	Prosentdel assistentar med relevant utdanning	SSB	44,2%	28,5%	50 %	44,2%

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

Medarbeidar-resultat er frå undersøking 2014, neste måling 2016.

Økonomisk resultat og arbeidsmiljø vert vurdert å ha tilfredstillande/gode resultat.

Sjuefråværet for 2015 har auka med 3,9 prosent samanlikna med året før, men det er stor variasjon mellom barnehagane. Auken i sjuefråværet er langtidssjukmeldingar og årsakene er kjende. Det vert motivert til ulike tiltak eksempelvis trening og fysisk aktivitet.

- 11 barnehagelærarar tok etterutdanningskurs om språkutvikling i regi av DysleksiNorge barnehageåret 2014/15. Målsetnaden er å få meir kunnskap om korleis ein kan stimulere språkutviklinga hjå barn og eventuelt førebyggje lese- og skrivevanskar. Barnehageåret 2015/16 tek 9 barnehagelærarar og styrarar tilsvarande kurs.
- Etablering av oppvekstbibliotek, dvs kombinerte barnehage- og skulebibliotek. Skjolden oppvekstsenter er pilot i prosjektet og hadde opning av nytt bibliotekrom i august. Alle barnehagar har lagt til rette for utlån av bøker i garderobeområdet.
- Sommarleskampanje for barnehagebarna, samarbeid mellom Luster bibliotek og Oppvekst
- Forskningsprosjekt om psykisk helse blant småbarn. Barnehagane i Solvorn, på Indre Hafslo og Gamlestova deltek i prosjektet om angst blant småbarn i regi av Høgskulen i Sogn og Fjordane. Prosjektet har også fått tilskot frå Fylkesmannen
- Kommunalt tilsyn ved barnehagen på Hafslo, Indre Hafslo og i Luster

Økonomisk resultat

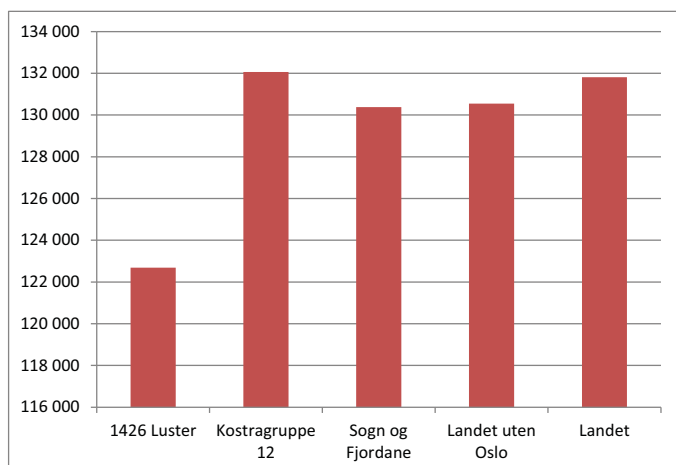
Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
201	Barnehage	29 939	30 800	- 3 %	26 643
211	Styrka barnehagetilbod	2 464	2 712	- 9 %	2 598
221	Barnehagelokale	2 643	2 705	- 2 %	2 849
	Sum	35 047	36 217	- 3 %	35 090

201) Mindreforbruket er i all hovudsak reduserte pensjonsutgifter. Utover dette er det rimeleg godt samsvar mellom budsjett og rekneskap både for utgifter og inntekter.

211) Noko styrkingstilbod dekkja av ordinært budsjett (201)

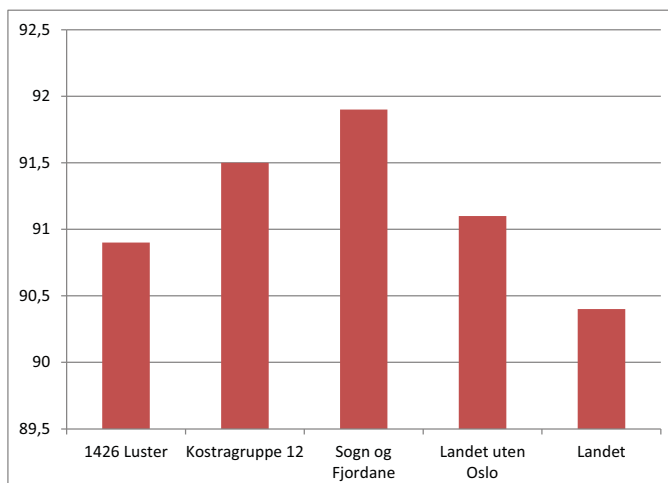
Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år i kroner, barnehagar

Kostra-samanlikning

Andel barn 1-5 år med barnehageplass

Grunnskule

Overordna mål

- Arbeida for ein inkluderande skule, med god trivsel, høg fagleg kvalitet og gode resultat
- Arbeida systematisk med både den første og den andre leseopplæringa – korleis lese for å læra – og skriving som grunnleggjande dugleik på tvers av fag.
- Auka kunnskapen blant pedagogisk personale om lese- og skrivevanskar hjå elevane
- Flytta fokuset frå spesialundervising til tilpassa opplæring og auka kvaliteten på spesialundervisinga
- Gje skulefritidstilbod (SFO) til elevar på 1.-4. trinn så langt som mogleg ved heimeskulen
- Gje tilbod om opplæring på grunnskulenivå for vaksne og norskopplæring med samfunnskunnskap for innvandrarak/flyktningar
- Tilby vidareutdanning og kompetanseheving for å betra fag- og kompetansegrunnlaget i lustraskulen
- Oppretthalda ein desentralisert skulestruktur med vekt på lustraidentitet

Tenester og oppgåver – generelt

202 Grunnskule.

Obligatorisk grunnskuleopplæring er basert på opplæringslova og læreplanar.

Elevtalet i grunnskulen i Luster syner svak nedgang og over tid mest i krinsane.

Ved utgangen av 2015 er det tilsett 113 årsverk fordelt på 129 tilsette i lustraskulen.

Elevtal 2014–16

Skule	2014-15	2015-16
Luster ungdomsskule	132	131
Hafslo b. og u.skule	222	219
Gaupne skule	131	135
Luster oppvekstsenter	49	44
Skjolden oppvekstsenter	39	37
Indre Hafslo oppvekstsenter	45	40
Jostedal oppvekstsenter	30	26
Solvorn oppvekstsenter	20	19
Veitastrom skule	5	7
Tal	673	658

56 elevar får spesialpedagogiske tilbod etter enkeltvedtak. Dette er ein tydeleg nedgang frå året før då 79 elevar hadde enkeltvedtak. 19 elevar får særskilt norskopplæring etter § 2-8 i opplæringslova og enkeltvedtak, noko som er ein auke frå fjoråret då 15 elevar hadde dette opplæringstilbodet.

Luster kommune har seks barn som går på skule i andre kommunar skuleåret 2015/16 og tre gjesteelevar frå andre kommunar.

Veitastrom skule vert administrert frå Hafslo barne- og ungdomsskule. Elevane på Veitastrom har, i samarbeid med heimane, eit tilbod der dei går på Hafslo barne- og ungdomsskule einskild dagar. Fagplanar og opplegg blir tilpassa slik at dei kan gå inn i ordinær undervisning. Ordninga blir praktisert når vegforholda gjer det mogeleg.

Ombygginga av Hafslo barne- og ungdomsskule tok til for fullt i løpet av 2015.

Elev- og klassetal ved den enskilde skule 2014–15

Trinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Elevar	Klassar
Luster ungdomsskule								40	47	45	132	6
Hafslo b. og u.skule	18	19	19	29	17	29	21	18	27	25	222	12
Gaupne skule	22	25	18	14	20	17	15				131	7
Luster oppvekstsenter	5	2	9	6	8	6	9				49	3
Skjolden oppvekstsenter	5	5	4	6	8	6	5				39	3
Indre Hafslo oppvekstsenter	8	7	2	8	6	9	9				45	3
Jostedal oppvekstsenter	8	5	3	3	3	4	4				30	3
Solvorn oppvekstsenter	3	3	5	3	3	2	1				20	2
Veitastrond skule	1	1	1	1	1	0	0				5	1
	70	67	61	70	66	73	64	58	74	70	673	40

Elev- og klassetal ved den enskilde skule 2015–16

Trinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Elevar	Klassar
Luster ungdomsskule								41	42	48	131	6
Hafslo b. og u.skule	23	18	19	19	29	17	29	23	17	25	219	12
Gaupne skule	16	22	26	16	14	21	20				135	7
Luster oppvekstsenter	4	8	7	2	8	6	9				44	3
Skjolden oppvekstsenter	1	5	5	6	6	8	6				37	3
Indre Hafslo oppvekstsenter	6	5	2	8	6	7	6				40	3
Jostedal oppvekstsenter	0	8	5	3	3	3	4				26	2
Solvorn oppvekstsenter	2	3	3	3	3	3	2				19	2
Veitastrond skule	1	1	1	1	2	1	0				7	1
	53	70	68	58	71	66	76	64	59	73	658	39

Delingstalet er slik, jamfør dei tidlegare reglane om klassedeling i opplæringslova:

Maks 12 elevar med 4 alderssteg i same klasse, maks 18 elevar med tre alderssteg i same klasse og maks 24 elevar med to klassesteg i same klasse. Maks 28 elevar i same klasse på barnesteget, maks 30 elevar i same klasse på ungdomssteget.

Etter planen skal nye Hafslo barne- og ungdomsskule stå klar til skulestart august 2016.

Skuleåret 2015/16 har Gaupne skule og Luster ungdomsskule felles rektor som ei mellombels løysing.

Trivsel og miljø - sosial kompetanse

Olweus-programmet, eit haldningsskapande arbeid mot mobbing og antisosial åtferd og arbeid for auka sosial kompetanse, held fram. Det er avsett 10 % til ein felles koordinator, for kvalitetssikring av programmet. Sju av skulane i Luster er med på programmet. Olweus-satsinga er eit ledd i det kontinuerlege arbeidet med å forhindre mobbing i skulen.

Hafslo barne- og ungdomsskule arbeider med utviklingsprogrammet PALS. Dette er ein tiltaksmodell for å styrke sosial kompetanse, førebyggje og meistra åtferdsproblem.

Overgang barnehage – skule

Kunnskapsdepartementet legg føringar på at ein skal få til gode rutinar for overgang mellom barnehage og skule. Det ligg gjennomarbeidde prosedyrar i kvalitetssystemet til Luster kommune. Desse prosedyrane vil verta vidareutvikla for barnehage- og skuleåret 2015/16 både når det gjeld overgang barnehage – skule og overgangen barneskule - ungdomsskule.

Lesing som fagleg satsingsområde

Ein overordna kommunal leseplan som gjeld både for barnehage og skule vart innført ved oppstart barnehage- og skuleåret 2014-15. Leseplanen har sidan vorten følgt opp med ei rekke konkrete støttetiltak. Gjennom eit systemsamarbeid med Statped Aust har det vore gjennomført ein serie kurs om lesestrategiar for alle lærarar i Luster vinteren 2015 og hausten 2015. Det har også vore lagt opp til mellomliggjande arbeid og oppgåver på skulane mellom dei ulike fagøktene. Kvar

skule har elles nedfelt egne mål og tiltak for lesing i utviklingsplanane sine for å oppfylle den kommunale leseplanen som blei innført juni 2014.

Som ein del av lesesatsinga vart det i april 2015 arrangert ein studietur til København.

På studieturen deltok rektorar, barnehagestyrarar, leiar oppvekst, barnehagekonsulent og koordinator for lokale fagnettverk. På programmet stod økt med Tore Skandsen frå stiftinga Imtec om planarbeid, lagging av mål og indikatorarar på måloppnåing, presentasjon av lesesatsinga i Lyngby-Taarbæk kommune ved Chefkonsulent for utdanning og pædagogik, besøk til barnehagar og skular i Lyngby-Taarbæk kommune og til Skolen på La Cours vej i Frederiksberg kommune.

Frå spesialundervising til tilpassa opplæring

Skuleåret 2014-15 reetablerte Oppvekst eit lokalt fagnettverk om spesialundervising.

Det har vore lagt opp til to-tre nettverksmøter kvart halvår. Ansvarleg lærar/koordinator for spesialundervising på kvar skule møter i nettverket, eventuelt også rektor. Intensjonen med fagnettverket er å ha eit forum for å diskutera problemstillingar knytt til spesialundervising og tilpassa opplæring, dela både erfaringar, utfordringar og gode løysingar.

I samband med søkelyset på tilpassa opplæring gjennomførte Oppvekst ei kartlegging om tidleg innsats i barnehagar, skular og hjelpeinstansar som PPT, helsestasjonen og barnevern. Kartlegginga vil verta formidla gjennom ein eigen mini-rapport. Tidleg innsats-kartlegginga er første fase i planprosessen for å laga ein ny kommunal plan om spesialundervising og tilpassa opplæring. Den førre kommunale planen om spesialundervising er frå 2006.

Ungdomstrinnsatsing

Ungdomstrinnsatsinga 2013–2017 med utgangspunkt i Stortingsmelding 22,

Motivasjon – Mestring – Muligheter, er ei nasjonal satsing med tilbod om støtte til lokalt utviklingsarbeid i klasseleiing, rekning, lesing og skriving. Målsetjinga er auka motivasjon og læringsutbytte på ungdomstrinnet gjennom meir praktisk, variert og relevant undervising for å heve nivået i rekning, lesing og skriving spesielt. Dette skal auka gjennomføringa i vidaregåande skule.

Ungdomsskulane i Luster – til liks med brorparten av dei andre ungdomsskulane i Sogn – er med i pulje 4 som tek til hausten 2016. Begge ungdomsskulane i Luster har valt skriving som satsingsområde.

Gjennom ungdomstrinnsatsinga får skulane tilbod om skulebasert undervising over tre semester med rettleiing frå Høgskulen i Sogn og Fjordane. Skulebasert kompetanseutvikling vil seia at skulen, med leiing og alle tilsette, deltek i ein utviklingsprosess på eigen arbeidsplass der målet er å utvikla samla kunnskap, haldning og ferdigheit på skulen når det gjeld læring, undervising og samarbeid.

Entreprenørskap

Grunnskulen i Luster skal legge til rette for at barn og ungdom får god opplæring og kunnskap i entreprenørskap som kan stimulere til nyetablering. Alle elevane skal få øving i og høve til å utvikle dei kreative evnene sine gjennom arbeid med idear som dei kan utvikle. Ungdomsskulane har også tradisjon for entreprenørskap gjennom årvisse elevbedrifter.

Regionale og lokale fagnettverk

Skulane deltek i regionale fagnettverk der det er faste felles kursdagar. Det er fagnettverk i matematikk, engelsk og norsk lagt til ein planleggingsdag i august og ein i januar ved semesterstart. I tillegg er det nettverk for kunst og handverk, entreprenørskap, psykisk helse, spesialpedagogisk undervising, fådelt skular, IKT, rektorar og rådgjevarar.

Forutan regionale nettverk har Luster kommune også egne kommunale fagnettverk.

I 2015 vart det halde eitt fagnettverksmøte i engelsk og eitt i matematikk. Kursrekka om lesing og språkutvikling med Statped som kursansvarleg inngår som sentral del av dei lokale fagnettverka i 2015.

Oppvekstbibliotek

I samband med omlegginga av bibliotektenesta i kommunen, har Luster folkebibliotek saman med Oppvekst samarbeidd om etableringa av såkalla oppvekstbibliotek, det vil seia kombinerte barnehage- og skulebibliotek. Skjolden oppvekstsenter er pilot i satsinga, og det nye oppvekstbiblioteket ved oppvekstsenteret vart opna ved barnehage- og skulestart august 2015. Dette bibliotekprosjektet vil dreia seg både om det bibliotektekniske – automatisert utlån – og om oppvekstbiblioteka som ein stad for litteraturformidling og leselyst. Fylkesmannen har gjeve eit mindre økonomisk bidrag gjennom ordninga med fornyingstilskot.

Skuleleiing

Til oppstart skuleåret 2015/16 vart det tilsett ny rektor ved Luster oppvekstsenter. Gaupne skule og Luster ungdomsskule har felles rektor som ei mellombels løysing dette skuleåret.

Årsaken til dette er at både rektor og inspektør høvesvis gjekk over til lærarstilling / gjekk ut

i avtalefesta pensjon og det var trong for ei føreseieleg og røynd leiing, også med tanke på at det i løpet av 2015/16 skal greiast ut om barneskulen og ungdomsskulen i Gaupne skal slåast saman, jamfør kommunestyrevedtak desember 2014. Som ein del av den mellombelse løysinga er det også tilsett assisterande rektor ved Luster ungdomsskule.

To rektorar tek vidareutdanning som skuleleiarar gjennom det nasjonale utdanningstilbodet kalla rektorskulen. Det skjer ved Høgskulen i Oslo og Akershus i samarbeid med tre andre tilbydarar.

Forsterka opplæring – intern kompetanseheving
Gjennom «System for styrka læring» og eit samarbeid med Statped Vest og PP-tenesta er Gaupne skule med på eit prosjekt der målet er å flytta fokuset frå spesialundervising til tilpassa opplæring. Forutan Gaupne skule deltek grunnskulane på Leikanger og to skular i Vik i dette prosjektet. Målsetnaden er at røynsleane frå prosjektet skal koma heile regionen til gode.

Seks lærarar er i gang med å ta eit etterutdanningskurs i lese- og skrivevanskar i regi av DysleksiNorge og Norsk nettskole. Førre skuleår tok 27 lærarar og leiarar dette kurset. Det langsiktige målet er at skulane skal ha god kompetanse i eigne rekker innafor lese- og skrivevanskar slik at denne elevgruppa i større grad kan få dekkja behova sine gjennom den ordinære tilpassa undervisinga i staden for spesialundervising.

I tillegg til etterutdanningskurset i lese- og skrivevanskar, deltek fem lærarar på eit tilsvarande nettkurs i dyskalkuli, dvs. spesifikke matematikkvanskar. Også dette kurset vert arrangert av Norsk nettskole.

Eit anna tiltak for å styrkja den interne kompetansen innan spesialundervising er at dei største skulane i kommunen har eigen kompetanse om Logos, det mest brukte diagnoseverktøyet for påvisa eventuell dysleksi hjå elevar. Tre tilsette frå Gaupne skule, Luster ungdomsskule og Hafslø barne- og ungdomsskule har difor teke Logos-kurs hausten 2015 med mål om å verta sertifiserte Logosbrukarar.

Fysisk aktivitet

Nasjonalt er det stort fokus på auka fysisk aktivitet, noko og folkehelsearbeidet stadfestar.

Alle skulane i kommunen har stort fokus på fysisk aktivitet, der det vert integrert fysisk aktivitet i dei ulike faga gjennom programmet FysAk.

Valfag

Hausten 2014 vart det innført valfag også for 10. trinn, mellom anna trafikk. Dette medfører ein utvida timetalsauke samanlikna med tidlegare skuleår. Ved Hafslø barne- og ungdomsskule tilbyd ein fire ulike valfag: Fysisk aktivitet og helse, Trafikk, Produksjon av varer og tenester, Design og redesign. Ved Luster ungdomsskule tilbyd ein også fire valfag: Fysisk aktivitet og helse, Teknologi i praksis, Innsats for andre, Trafikk.

IKT

Innføringa av IKT i alle fag og digital ferdigheiter som ein av dei fem grunnleggjande ferdigheitene, gjer det viktig å ha ei brei satsing på IKT både når det gjeld programvare, maskinvare og pedagogisk bruk. Hausten 2014 blei strategigruppe for IKT oppvekst gjenoppretta og vil arbeide systematisk med IKT i barnehage og skule.

Det er også etablert eit lokalt fagnettverk av IKT-kontaktar/pedagogar som har møte eit par gonger

i halvåret. I tillegg er det hausten 2015 etablert eit regionalt IKT-nettverk der også IKT-kontaktane/pedagogane møter.

Når det gjeld programvare så er det vedteke at skulane skal ta i bruk Microsoft365. Innføringa av denne programvaren må skje gradvis og første steg er å få til FEIDE-pålogging, noko som er planlagt på tidleg i 2016. Fleire av skulane har byrja å ta i bruk ei kombinert berbar datamaskin og nettbrett, kalla Surface. I utgangspunktet er dette ei investering som skulane tek over eige budsjett.

Hausten 2015 blei det halde eit felles IKT- og dialektprosjekt for mellomsteget på lustraskulane. Elevane forska på eigen dialekt og brukte aktivt ulike IKT-verktøy i innsamlinga av ord og til presentasjon, mellom anna video og podkast. Gjennom ei kåring på Internett blei ordet *trebjønn/trebjødn* valt til det finaste dialektordet i Luster.

Inn på Tunet

Nokre grunnskuleelevar får tilbod om alternativt pedagogisk opplegg i delar av skuleveka. Den praktiske opplæringa utgjer ein sentral del av opplegget. Det finst tre «Inn på Tunet»-tiltak som grunnskulen nyttar pr. i dag. Alle tiltaka er i tilknytning til gardsbruk i kommunen.

Leksehjelp

Skuleåret 2015-16 vart leksehjelp endra frå å gjelda 1.-4. trinn til å gjelda 4.-7. trinn. Årsaka til dette er at skulane opplevde at leksehjelpordninga ikkje var særleg verknadsfull for dei yngste elevane. Samstundes er leksene gjerne meir utfordrande høgare opp i klassestega, og difor er det fornuftig at elevane i auka grad kan få hjelp med leksene medan dei er på skulen. 135 elevar nyttar leksehjelp-ordninga skuleåret 2015/16. Skuleåret 2014/15 var talet 146 elevar når ordninga gjaldt 1.-4. trinn. Leksehjelp er gratis. Elevane på 4.-7. trinn får tilbod om leksehjelp to timar per veke. Organiseringa er ulik frå skule til skule for å tilpassa ordninga best mogeleg lokalt.

Nyutdanna

Kunnskapsdepartementet og KS har inngått avtale om å arbeide målretta for at nyttilsette og nyutdanna pedagogar i skule og barnehage skal få eit tilbod om rettleiing. I Luster har me ei eiga mentorordning og eit eige program for nyttilsette med fleire samlingar per semester. Dette programmet vert skuleåret 2015/16 koordinert av ein mentoransvarleg som er frikjøpt 10 % til å driva dette arbeidet. Det er også tett samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane om mentorordninga. Hausten 2015 deltok 12 lærarar på nyutdannaprogrammet.

Samarbeidspartar

Skulane samarbeider tett med PPT, som har samarbeidsrutinar i det sakkunnige arbeidet og i oppfølgingsarbeidet. Frå og med 1. januar 2016 vil det verta oppretta ei felles PP-teneste

for Luster, Sogndal, Vik og Leikanger. I utgangspunktet vert rutinar og søknadsprosedyrar vidareført som i dei førre skuleåra.

Skulane samarbeider elles med Sogn barnevern, helsestasjonen og BUP. Tverrfaglege team (HSP-team) er samansette av personar frå helse, sosial og psykisk helse. Teama har faste møte på alle skulane. Det er samarbeid med folkehelsekoordinatoren når det gjeld førebyggjande arbeid.

215 Skulefritidsordninga (SFO)

SFO er eit frivillig tilbod om ein trygg og god stad å vera for skulebarn på 1.- 4. klassesteg, før og etter skuletid, og i skuleferiar. Skuleåret 2015/16 var det ei omlegging av SFO når det gjeld prisstruktur slik at det no er ein fast timepris.

I SFO skal barna få tilsyn og omsorg ut frå lokale og individuelle behov. SFO skal vera ein stad for leik, tryggleik og trivsel, og det skal leggjast til rette for fysisk aktivitet, god helse og tiltak for auka sosial kompetanse. Barna skal ha medverknad i val av aktivitetar. Det vert gjeve SFO-tilbod i alle krinsar, med unntak av Veitastrond. I skuleferiar er det tilbod i Gaupne og på Haf slo.

Våren 2015 vart det laga nye vedtekter og plan for SFO. Plan og vedtekter vart vedteke i kommunestyret 18. juni 2015. Hausten 2015 hadde dei SFO-tilsette felles seminar på rådhuset der dei mellom anna laga grunnlaget for ein felles idé- og aktivitetsbank for SFO i Luster.

Elevar i SFO 2014–15

Skule/barnehage	2014-15	2015-16
Luster oppvekstsenter	10	10
Gaupne skule	52	47
Haf slo barne og ungdomsskule	33	35
Indre Haf slo oppvekstsenter	11	11
Jostedal oppvekstsenter	10	7
Skjolden oppvekstsenter	8	4
Solvorn oppvekstsenter	7	6
Sum	131	120

223 Skuleskyss

Elevane i grunnskulen i Luster vert årleg registrerte for den strekinga der dei har krav på skyss. Dette gjeld også elevar som har fått denne retten på individuelt grunnlag, då som regel grunna farleg skuleveg. Skuleåret 2014-15 blei det innført elektroniske reisekort. Det er Fylkeskommunen som står for utsending og drift av desse. Grunna korte tidsfristar og noko uavklara forhold om veglengder/ skuleveg har kommunen dette skuleåret dekkja fri skuleskyss for elevar på Hestenesfeltet der strengt teke avstanden er mindre enn 4 km.

I løpet av vinteren 2016 vert/er det utarbeidast forslag til eit kommunalt reglement for skuleskyss.

213 Vaksenopplæring

Norskopplæring for innvandrarak busette i Luster, med rettar/plikter etter introduksjonslova, vert gjennomført i eit samarbeid mellom Luster, Leikanger, Lærdal og Sogndal. Opplæringa føregår i Sogndal. Utgiftene vert dekte av særskild statstilskot og refunderte til Sogndal etter refusjonskrav. Det vil vera eit aukande tal personar som går i norsk vaksenopplæring og norskopplæring for framandspråklege då Luster kommune har forplikta seg til å ta imot fleire flyktningar dei komande åra.

Grunnskuleopplæring for vaksne iflg. § 4A i opplæringslova

Personar som har behov for fornya grunnskuleopplæring, t.d. på grunn av sjukdom, skade eller mangelfull dugleik innan einskilde skulefag, har rett på slik opplæring. Vaksne utan fullført grunnskule kan også ha slik rett. Per november 2015 er det tre vaksne flyktningar som tek grunnskuleopplæring for vaksne. Dette tilbodet vert også organisert gjennomført i Sogndal.

202 Pedagogisk psykologisk rettleiingsteneste (PPT)

Luster har fram til 1. januar 2016 eiga PPT-teneste med psykolog og to spesialpedagogar. Kommunelogopeden er organisatorisk knytt til PPT. PPT arbeider saman med oppvekst og rektorkollegiet for å få til ein inkluderande skule. Det er nær kontakt med skule- og barnehagemiljøet gjennom regelmessige besøk og faste møteavtalar gjennom året. PPT jobbar for å få til gode rutinar, organisering og fordelingsopplegg når det gjeld bruk av spesialpedagogiske ressursar.

Logopeden arbeider med vaksenopplæring og undervising av elevar og førskulebarn. Psykologen vil framleis ivareta kommunepsykologiske oppgåver, i samarbeid med m.a. helsestasjonen, legane, psykiaritteamet, ruskonsulenten og Sogn barnevern. Psykologen er dessutan AKAN-kontakt. Faste samarbeidsmøte med andrelinja vil halde fram. Det er samarbeid med psykiatrieiniane i Indre Sogn. Det er også tett samarbeid mellom kommunane i regionen. PPT er elles med i ei nettverksgruppe saman med Statped Vest (statleg spisskompetanse på pedagogisk område). Det er etablert eit nettverk i regionen der ein vil ha 3–4 møte i året.

Gjennom Sogn regionråd har det vore gjennomført eit større utgreiingsarbeid om ei mogleg felles PPT-teneste i Sogn. Den endelege rapporten utarbeidd av Deloitte vart lagt fram vinteren 2015. Handsaminga av PPT-saka i kommunestyret 18. juni konkluderte med at Luster sluttar seg til samarbeidsavtalen om felles PP-teneste i Sogn saman med Vik, Leikanger og Sogndal. Aurland vil slutta seg til samarbeidet frå og med august 2016. Sogndal kommune vil vera vertskommune for den interkommunale PP-tenesta.

Vedtaket i kommunestyret inneber at det skjer ei verksemdoverføring frå Luster kommune til Sogndal

Styringsmål 2015

Grunnskule

Styringsmål			Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015
				Luster	Landet		
Felles alle	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	0
	B	Tal klagesaker m/ omgjeringvedtak	Registrering	0	-	0	0
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap 2015	99 %		< 100 %	< 101 %
	M	Medarbeidertilfredsheit (skala 1-6)	BedreKommune	4,9	4,6	5,0	4,9
	M	Sjuefråvær -grunnskule	Fråværsstatistikk 2015	6,3 %	-	5,5 %	3,9 %
Grunnskule	B	Grunnskulepoeng	Skoleporten	41,3	40,7	43,0	41,3
	B	Elevmotivasjon 7. trinn 10. trinn	Elevundersøking	4,2 3,2	4,0 3,5	4,1 3,5	4,0 3,6
	B	Trivsel 7. trinn 10. trinn	Skoleporten	4,35	4,4 4,2	4,5 4,3	4,4 4,3
	B	Mobbing på skulen 7. trinn 10. trinn	Skoleporten	1,15	1,2 1,2	1,0 1,0	1,2 1,1
Nasjonale prøver	Nasjonale prøvar – 5. trinn			Luster	Landet	Mål 2015	Resultat 2015
	B	Lesing	Skoleporten	50	50	*	50
	B	Engelsk	Skoleporten	49	50	*	49
	B	Rekning	Skoleporten	50	50	*	50
	Nasjonale prøvar – 8. trinn			Luster	Landet	Mål 2015	Resultat 2015
	B	Lesing	Skoleporten	49	50	*	49
	B	Engelsk	Skoleporten	49	50	*	49
	B	Rekning	Skoleporten	51	50	*	51
	Nasjonale prøvar – 9. trinn			Luster	Landet	Mål 2015	Resultat 2015
	B	Lesing	Skoleporten	53	53	*	53
	B	Rekning	Skoleporten	58	54	*	58
	Resultat eksamen – 10. trinn			Luster	Landet	Mål 2015	Resultat 2015
	B	Norsk hovudmål	Skoleporten	3,8	3,4	3,8	3,8
	B	Engelsk	Skoleporten	x	3,7	4,1	x
	B	Matematikk	Skoleporten	3,2	2,9	3,1	3,2

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

Hafslo: 1. klasse på tur.

kommune frå og med 1. januar 2016. Det er lagt opp til at innarbeidde rutinar og søknadsprosedyrar for spesialundervising vert følgt opp på vanleg måte i den nye fellestenesta.

Hausten 2014 blei det innført ein ny utrekningsmodell med skalapoeng for nasjonale prøvar der utgangspunktet var at 50 skalapoeng var gjennomsnittet. På nasjonale prøvar skuleåret 2015/16 skåra lustraelevane likt med landssnittet i rekning og lesing, men under i engelsk. På 8. trinn var gjennomsnittet til lustraelevane under landssnittet i lesing og engelsk, men over landssnittet i rekning. På 9. trinn skåra elevane markert betre i rekning enn landssnittet.

Noko av det mest interessante ved nasjonale prøvar er å sjå på kor mange elevar som skårar på dei ulike meistringsnivåa. For 2015/16 var det ein liten auke i del elevar på lågaste meistringsnivå – nivå 1 – i lesing på 5. trinn samanlikna med året før, frå 23,3 % til 26,6 %. Dette er noko dårlegare enn landssnittet.

I engelsk derimot var del elevar på meistringsnivå 1 nesten halvert, frå 34,4 % til 16,1 %. Dette var eit ekstra gledeleg resultat.

I rekning var det ein mindre nedgang i del elevar på meistringsnivå 1, frå 19,4 % til 15,6 %. Rekning er den nasjonale prøven der Luster vanlegvis har færrest elevar på meistringsnivå 1.

På 8. og 9. trinn er det nokolunde lik tendens på dei nasjonale prøvane 2015/16. Det er fleire elevar på dei to lågaste meistringsniva i lesing på baa årssteg enn året før. Dette gjeld også engelsk på 8. trinn.

I rekning var det ein reduksjon i tal elevar på dei to lågaste meistringsnivåa samanlikna med året før. Også her er det same tendens som på barnesteget, Luster har færre elevar på dei lågaste meistringsnivåa i rekning enn i lesing og engelsk.

Elevane på 10. trinn i kommunen var oppe i skriftleg eksamen i norsk og matematikk og i baa fag skåra elevane over landssnittet. Landssnittet i matematikk var uvanleg lågt dette året. Lustraelevane som var oppe i matematikk skriftleg eksamen skåra 0,3 i snitt over landssnittet, 3,2 i snitt mot landssnittet på 2,9.

Aktivitet 2015

Kursrekke i lesestrategiar og omgrepsforståing for alle lærarar i Luster gjennom ein systemavtale med Statped

- Studietur for rektorar, barnehagestyrarar, Oppvekst og koordinator for lokale fagnettverk til København for å sjå korleis barnehagar og skular i Danmark arbeider med språkutvikling og lesestrategiar
- Omfattande etterutdanning knytt til lese- og skrivevanskar i skulen og språkutvikling i barnehagen gjennom Norsk nettskole og DysleksiNorge
- Etablering av oppvekstbibliotek som eit samarbeid mellom Oppvekst og Luster bibliotek. Skjolden

Gaupne: Kos rundt bålpanna.

- oppvekstsenter er pilot for automatisert utlån. Prosjektet har også fått eit mindre fornyingstilskot frå Fylkesmannen
- Felles IKT og dialektprosjekt på mellomsteget for skulane i Luster mellom anna med kåring av det finaste dialektordet i Luster
 - Kursrekke om prosessleiing og planarbeid for rektorar ved kurshaldar Tore Skandsen frå stiftinga Imtec. Kursrekka vart støtta av OU-midlar frå KS
 - Gaupne skule deltek i eit samarbeidsprosjekt med Statped Vest, PP-tenesta og regionrådet sitt program «System for styrka læring» med tema «Frå spesialundervising til tilpassa opplæring»
 - Det vert etablert felles PP-teneste for Luster, Sogndal, Leikanger og Vik frå og med 1. januar 2016. Aurland vert med i fellestenesta frå og med august 2016. Sogndal er vertskommune for den nye interkommunale tenesta
 - Auka internkompetanse på dysleksidiagnostisering ved at tilsette på dei tre største skulane i kommunen vert sertifiserte brukarar av diagnoseverktøyet Logos
 - Styrking av kompetansen på spesialundervising ved tilsetjing av 20 % rådgjevar på Oppvekst skuleåret 2015/16 som særleg skal arbeida med dette feltet
 - Etablering av jamnlege drøftingsmøte mellom Oppvekst, Utdanningsforbundet og Fagforbundet
 - Endring av leksehjelp frå og med skuleåret 2015/16. Tilbodet er flytta opp frå 1.-4. trinn til å gjelda elevar på 4.-7. trinn
 - Revidering av SFO-vedtektene for Luster kommune. Det har også vore gjennomført to ettermiddagssamlingar med alle SFO-tilsette, mellom anna for å dela erfaringar og laga idébank over moglege aktivitetar på SFO. Fleire rektorar og SFO-tilsette var også på studiebesøk til Leikanger for å sjå korleis dei driv SFO-tilbodet der
 - Utreiing om mogleg samanslåing av Gaupne skule og Luster ungdomsskule gjennomført november og desember 2015. Saka skal opp i kommunestyret i mars 2016.

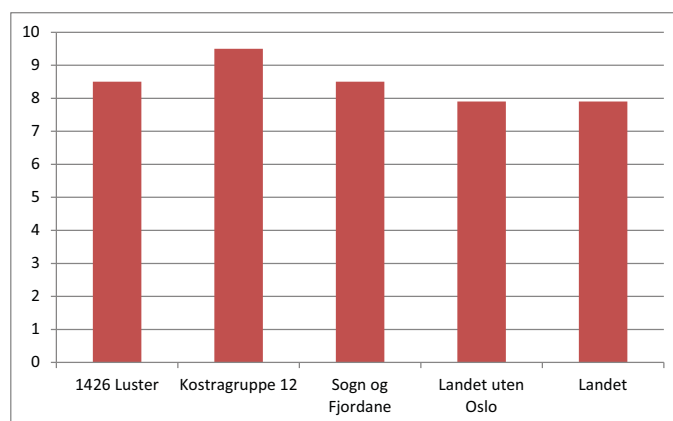

Vidareutdanning av lærarar er ei prioritert nasjonal satsing gjennom strategien «Kompetanse for kvalitet». I 2015 var det heile 12 lærarar i Luster som nyttar seg av denne ordninga. Det var klart flest i Sogn.

Biletet: Dei kommunale fagnettverka er ein viktig møtestad for fagleg påfyll, inspirasjon og erfaringsdeling. Frå venstre: Foredragshaldar Vigdis Refsahl, Marit Scharning frå Statped og nettverkskoordinator Hilde Selland.

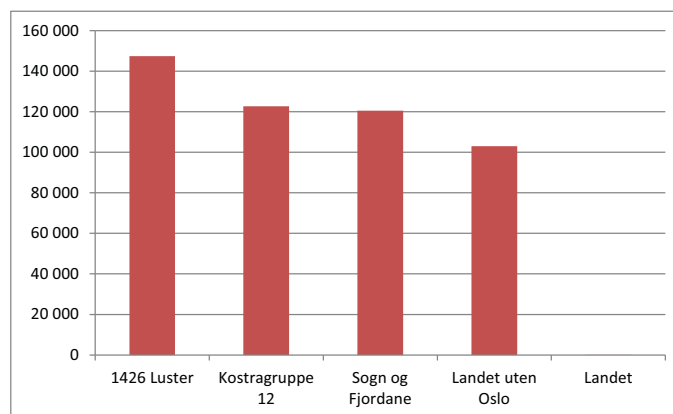
Kostra-samanlikning

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter til grunnskule (202), per innbyggjar 6-15 år

Økonomisk resultat

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
202	Grunnskule	79 635	77 752	2 %	75 032
213	Vaksenopplæring	209	- 10	- 2188 %	- 60
215	SFO	1 777	2 173	- 18 %	1 945
222	Skulelokale	9 550	9 810	- 3 %	9 720
223	Skuleskyss	2 020	2 200	- 8 %	2 013
290	Fagnettverk/skulesatsing	104			- 67
	Sum	93 295	91 925	1 %	88 583

202) Generelt er det bra budsjettdisiplin og rekneskapsresultatet er bra i samsvar med budsjettet.

Utgiftene til norskopplæring for minoritetsspråklege i grunnskulen vart høgare enn budsjettet då talet på elevar som treng særskild norskopplæring har auka og statstilskot dekkar ikkje opp.

Betaling for elevar i andre kommunar er og vesentleg høgare enn budsjettet.

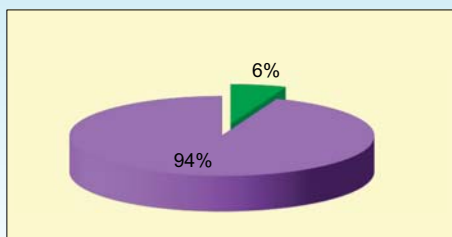
Det er meir utgifter utover budsjettet på andre driftsutgifter på skulane, innsparing pensjon med vel 1 million samla og vel så det vert nytta. (jfr og at grunnskulen i større grad har pensjon i STP og her er det noko betre samsvar mellom budsjett og rekneskap.)

213) Statstilskot til norskopplæring flyktningar dekkar ikkje opp betaling for teneste i Sogndal. I utgangspunktet skal det balansere så avviket kan skuldast periodisering, jfr auke i tal flyktningar over året.

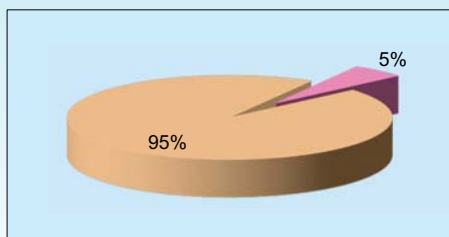
215) Betre balanse enn budsjettet mellom «bemanningsutgifter og foreldrebetaling» for 2015. (vil variere ein del i små SFO-ar)

222/223) Mindreforbruk, ikkje spesielle forhold.

290) Ungdomskulesatsing og fagnettverk barneskulane, kostnader vert dekkja av avsett fond.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	20,9
2014	20,0
2015	21,3

Helse

Organisering

Tenestemrådet er organisert som ei sjølvstendig eining. Det overordna ansvaret for folkehelsearbeidet er lagt til folkehelsekoordinator.

Overordna mål og delmål

Overordna mål:

- Alle brukarar med eit fagleg definert behov for kommunale helse- og omsorgstenester skal få naudsynte førebyggjande tenester, rehabilitering, behandling, pleie og omsorg.

Delmål:

- Styrke den helsefremjande og førebyggjande innsatsen.
- Vidareutvikle og betre evna til tidleg innsats, individuell tilpassing og fleksibilitet basert på BEON prinsippet (beste effektive omsorgsnivå).
- Vidareutvikle korttidsavdelinga og øyeblikkeleg hjelp plassane.
- Ha god kontroll og kvalitet på tildeling av tenester og ressursbruk.
- Ha eit godt tilbud til gravide og til barn/unge 0-20 år som fremjar psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold og førebyggjer sjukdom og skader.
- Ha eit godt fungerande miljøretta helsevern.
- Ha ei fagleg sterk og godt dimensjonert fastlegeteneste med god trening i akuttmedisin
- Ha ei godt utstyrt og – drifta legevakt med god samhandling med ambulansetenesta.
- Ha ei tilgjengeleg og fleksibel rehabiliteringsteneste.
- Ha lågterskeltilbod med høg kompetanse innan psykisk helse.
- Vere god på koordinering og fagleg oppfølging av kommunen sitt førebyggjande rusarbeid, samt av den einskilde rusmiddelbrukar.
- Vidareføre og vidareutvikle folkehelsearbeidet.
- Utvikle ein felles og målretta informasjonsstrategi.

Tenester og oppgåver – generelt

232 Helsestasjon/skulehelseteneste/jordmorteneste: Fødselsførebuande kurs og svangerskapskontrollar. Følgje ”Veileder 0-20 år for kontrollar på helsestasjon/skulehelsetjensten”. Støtte og styrke foreldrerolla. Delta i tverrfaglege ansvars-grupper og i samarbeidsmøte med foreldre, skule, barnehagar og andre fagmiljø. Delta i kriseteam. Råd og rettleiing til foreldre, barnehagar og skular. Delta i foreldremøte og undervisning på ulike klasstrinn (pubertet, samliv, rus, psykisk helse, fysisk aktivitet, kost m.m.). Fokus på overvekt/fedme hjå barn og unge og tilbod om helseundersøking/-samtale. Helsetilbod til flyktningar, fyrste gongs undersøking og oppfølging av barn/barnefamiljar.

233 Smittevern/reisevaksine:

Tilby barnevaksinasjonsprogrammet. Utføre influensavaksinerings til definerte målgrupper. Tilby reiseråd og reisevaksine. Tuberkulosekontroll av definerte grupper, m.a. arbeids-innvandrarar / sesongarbeidarar. Legekontoret set også stivkrampe- og influensavaksiner. Rullering av smittevernplan, følgje opp meldingar via MSIS som er statens registrerings-system for smittesjukdommar. Ha beredskap for pandemi.

233 Samfunnsmedisin:

Miljøretta helsevern gjeld alt som verkar på helsa, t.d. ureining i vatn, luft, støy, inneklimate, radon, drikkevatt og badevatn. Godkjenning av campingplassar, skular og barnehagar mm. Samarbeid med miljøhygienikar (interkommunalt), mattilsyn og helsesøster.

233 Folkehelse:

Helsestasjon/skulehelsetenesta har stor merksemd på førebyggjande og helsefremjande arbeid. Sentralt i dette arbeidet er å oppdage tidleg og tidleg innsats.

Folkehelseoversikt (FHO):

FHO skal gje grunnlag for eit systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid, og skal ha opplysningar og vurderingar om befolkningssamansetning, oppvekst/levkår, fysisk og sosialt miljø, skader/ulykker, helserelatert åtferd og

helsetilstand. Kommunen skal ha ein løpande oversikt og kvart fjerde år skal det utarbeidast eit omfattande oversiktsdokument som skal føreligge ved oppstart av arbeidet med planstrategi. FHO skal danne grunnlag for strategiar, mål og tiltak forankra i plansystemet etter plan- og bygningslova.

Frisklivssentralen Sogn:

Frisklivssentralen Sogn er eit interkommunalt kompetansesenter på livsstilsendring og langvarige helseutfordringar for Leikanger, Luster og Sogndal. Der skal vere både kurstilbod og individuelle tilbod til personar som har behov for hjelp til å endre helseåtfærd. Drifta er fordelt i samsvar med gjeldande avtale (Luster 42,5 %, Sogndal 42,5 % og Leikanger 15 %).

Tilbod som vart gjennomført i 2015:

- KID kurs – kurs i depresjonsmeistring.
- Kurs og aktivitetstilbod til familiar som har barn med overvekt.
- Kurs for pårørande til personar med minnesvikt og demens.
- Fysisk aktivitetstilbod og kosthaldskurs for flyktningar i introduksjonsprogram.
- Røykeslutt – og kosthaldskurs.
- Individuelle samtalar og gruppetilbod innan fysisk aktivitet.

Tilbod som er under planlegging:

- Nettverksgruppe/sjølvhjelpsgruppe for personar som har kreftsjukdom.
- Kurs i meistring av depresjon for unge vaksne og ungdom (KID og DU) og kurs i meistring av belastning (KIB) for unge vaksne.
- Kosthaldskurs for tilsette i pleie- og omsorg.

Nokre av tilboda blir drifta av prosjektmidlar i ein utprøvingfase. Frisklivssentralen samarbeider med fagmiljø i kommunane, fylkeskommunen, frivillige lag og organisasjonar, Helse Førde og Høgskulen i Sogn og Fjordane. Aktivitet og kurstilbod vil føregå i alle 3 kommunane.

Tal viser at fleire får oppfølging frå frisklivssentralen – positiv auke frå 2014 – til 2015:

Kommune	Totalt 2014	Totalt 2015
Luster	47	65
Leikanger	7	16
Sogndal	51	70
Totalt	105	151

SLT Politiråd Luster, Leikanger og Sogndal

Kommunane Luster, Leikanger og Sogndal har etablert eit regionalt SLT Politiråd (SLT = Samordninga av lokale kriminalitetsførebyggjande tiltak).

- SLT er ein modell for samordning og ikkje eit aktivitetsprogram. Målet er å få meir ut av allereie igangsette tiltak ved at forskjellige sektorar støttar og utfyller kvarandre sitt arbeid. Særleg fokus: barn og unge.

- Organet er eit samarbeid mellom dei tre kommunane, der kvar kommune har ei undergruppe/arbeidsgruppe lokalt.
- Organet er forankra i kvar kommune ved ordførarane og representant(ar) frå administrasjonen, og politiet ved regionlensmann.

Trygge lokalsamfunn (TL):

TL er eit WHO- konsept som vektlegg forankring, systematikk, langsiktigheit og samarbeid på tvers av fagområde og organisatoriske skilje som metode for å førebygge skader og ulykker. Forsking viser at denne arbeidsmetoden har effekt, og at ulykkesrisiko for mange grupper og type skader kan reduserast med 25 – 40 % dersom ein klarer å mobilisere sentrale instansar som næringsliv og frivillige organisasjonar i tiltaksarbeidet lokalt. Som ein del av folkehelsesatsinga har arbeidet starta opp for at Luster skal få formell godkjenning som trygt lokalsamfunn. Folkehelserådet er styringsgruppe og ein har sett på 4 satsingsområde:

- Trygge eldre – førebygging av fall
- Trygg skuleveg – gå/sykle til skulen
- Folkehelseoversikt
- Lokal skaderegistrering

Det vart i 2014 underskreve intensjonsavtale mellom Luster kommune og *Skadeforebyggende forum* om utvikling av kommunen som trygt lokalsamfunn. Hausten 2015 vart det gjennomført sertifiseringsmøte med mål om formell godkjenning i 2016.

Ungdomskontakt

Samarbeid med frivillige lag og organisasjonar for å skape lågterskel aktivitetstilbod. Legg til rette for drift av Luster Danseverkstad; ung til ung formidling gjennom dans. Sidan oppstart i 2006 har frivillig ungdom vært unginstruktørar og gitt hundrevis av barn og unge dansegledde i sine lokalmiljø i Luster. I tillegg til å være utøvande dansarar, unginstruktørar og koreografar, jobbar instruktørane bevisst med å vere gode førebilde for elevane. Instruktørane har dansetilbod i Gaupne, Hafslo og Luster.

FriMoro (friluftsdagar for barn) – vart gjennomført for tredje gong i 2015. Ungar frå dei ulike bygdene møtest og har to dagar fylte med friluftaktivitetar. Tilbodet er eit samarbeid med fleire lag og organisasjonar, er gratis og målgruppa er 4 – 7 klasse.

Aktivitetstorget ME’N’U er ein ungdomsstyrt, rusfri møteplass for ungdommar i heile kommunen (13-18 år). Det er organisert med ungdomsstyre og styringsgruppe. Det har vore innom 20 – 60 ungdommar på kubbkveldande annakvar fredag. Størst deltaking er det ved aktivitetar som kveldsøpe skitrekke og open idrettshall. Andre oppgåver: ungdommens kulturmonstring, regionalt nettverk for ungdomskontaktar, nattugler, ungdommens kommunestyre, tverrfaglege samarbeidsgrupper og kontaktperson i høve fritidsklubbane.

Utvida dag og aktivitetstilbod i eit førebyggjande folkehelseperspektiv – «Friskhuset».

Det er i 2015 gjennomført eit prosjektarbeid med vurdering av tiltak for førebyggjande folkehelsearbeid i kommunen. Prosjektrapporten har målsetjing om realisering av *Friskhuset* i yrkesskulebygget. Nytt dagsenter, treningssenter og ny organisering av *Frivilligsentralen* er dei sentrale målsetjingane.

I 2015 fekk kommunen tilskotsmidlar til å starta opp eit dagtilbod primært retta mot heimebuande eldre. Tilbodet starta i Nesgården i Gaupne kvar tysdag over sommarferien, men vart flytta til skulehuset på Nes då det vart behov for større lokale. Dagtilbodet skal vere retta mot heimebuande for å skape aktivitet, deltaking, sosialt fellesskap og møteplassar

Interkommunalt krisesentertilbod:

Luster sitt krisesentertilbod vert ivareteke av eit interkommunalt samarbeid med Flora som vertskommune. Krisesenteret skal oppfylle kommunane sine plikter om krisesentertjenester etter *Lov om Krisesenter §§ 1 og 2*. Tilbodet skal sikre eit godt og heilskapleg krisesenter-tilbod til kvinner, menn og barn som er utsette for vold eller trugsmål om vold i nære relasjonar. Helse forvaltar kommunen sitt driftstilskot til krisesenteret i Sogn og Fjordane. Ø2Grunnlaget for tildelinga er KS Sogn og Fjordane sin modell for tildeling av driftstilskot.

Senter for incest og seksuelle overgrep:

I oktober 2012 opna nytt senter for incest og seksuelle overgrep i Førde (SMISO). Senteret er finansiert med 20 % frå dei fleste kommunane i fylket og resten frå Staten. Senteret er eit dag-tilbod med tilbod om eine-samtalar, temakvelder, sjølvhjelpstilbod mm. Det vil og bli arbeid førebyggjande mot skular.

Permanent overgrepsmottak:

Staten har gjeve føringar om at det skal vere eit overgrepsmottak i kvart fylke, gjerne knytt til eit av legevaktsamarbeida. Dette er eit kommunalt ansvar, for 2015 både seksualisert vold og vold i nære relasjonar, og kommunane i fylket har gått saman om slikt tilbod. Mottaket er plassert på SYS-IKL (Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevaktssamarbeid) som er fysisk lokalisert til akuttmottaket Førde Sentralsjukehus.

241 Fysioterapi:

Privat praksis og kommunal fysioterapi. Fysioterapeutar undersøker og behandlar, driv opptrening og rehabilitering etter operasjonar, sjukdom, skade, ved funksjonssvikt, sjukdom/ plager i muskel- og skjelettsystemet mm. Behandlinga føregår individuelt og/ eller i grupper. Spesialkompetanse blant fysioterapeutane i bl.a. manuell terapi og trigger-punktbehandling. Fysioterapeutar er også viktige for helsefremjande og førebyggjande arbeid gjennom aktivitet, rådgiving og opplæring. Driv «Betre balanse»- grupper og deltek i anna førebyggjande arbeid. Leiande fysioterapeut deltek i koordinerande eining (KE).

241 Allmennlegeteneste:

Drift av fastlegeordninga. Ha tilstrekkeleg kapasitet til å møte etterspurnad på kontrolltimar og augeblikkeleg hjelp. Ha fokus på krav i fastlegeforskrifta. Utdanning av spesialistar i allmenntilleggsmedisin, opplæring av turnuslegar, legevikarar og studentar i medisin (frå UIB). Sjukeheimslege; besøk 2ggr pr. veke ved kvar sjukeheimsavdeling, dagleg på KA. Intern-opplæring kvar veke. Fokus på fagutvikling. Høg standard og trening på akuttmedisin. Ligge i forkant med IKT utvikling, spesielt med meldingsutveksling eksternt. Ta i bruk ny og fagleg rett teknologi for å gje best mogleg fagleg og moderne tilbod til pasientane, under dette bruk av video-konsultasjonar med spesialisthelsetenesta, E-portal og SMS varsling av legetimar.

241 Ergoterapi:

Funksjonstrening og tilrettelegging av omgjevnader for fysisk funksjonshemma, inkludert hjelp til syns- og hørselshemma. Kartlegging av funksjonstap og treningsbehov. Formidling av hjelpemiddel. Leiar for Demensgruppa. Førebyggjande tilbod i samarbeid med fysioterapeut, folkehelsekoordinator og frivillige. Ansvar for TT-skyss og Service-skyss. Samarbeid med ergoterapeut i heimetenesta om eit best mogleg tenestetilbod for flest mogleg.

241 Psykisk helsevern:

Psykisk helseteam arbeider både førebyggjande og behandlande. Samtalebehandling individuelt og i grupper. Dagtilbod 2 dagar per veke på "Huset" som er eit lågterskeltilbod for samtaler og aktivitetar, samt på "Bruvoll" - eit eige butilbod. Heimebesøk til brukarar slik at dei kan meistre kvardagen. Rettleiing til personale i pleie og omsorg. Samarbeidsmøte internt i kommunen og mot spesialisthelsetenesta. Gjennomfører kurs i depresjonsmeistring (KID). Teamet har eige tilbod om fysisk aktivitet med miljøterapeut/aktivitør. Leiar er koordinator i psykososialt kriseteam. Heile psykisk helseteam deltek etter behov. Teamet vil i 2016 verta styrka med kommunepsykolog i heil stilling. Statstilskot på 300.000 pr år vil delfinansiere utvidinga. I dette ligg ei klar styrking av tilbodet til menneske med psykiske problem og/eller rusmiddelproblem. Det skal leggest vekt på barn/unge og særskild dei som står i fare for å falle ut av, eller har falle ut av skulen.

241 Legevakt:

Akuttberedskap 24 timar alle dagar. Legevakt i Gaupne med godt utstyrt akuttbil. Kjøper LV-sentraltenester (telefonsentral) av Lærdal kommune. Bruk av nytt naudnett og øvingar i lag med ambulansetenesta. Legevaktorganiseringa i Luster vert utfordra av nye nasjonale krav.

Organisering med mykje bruk av vikarleger på vakt vil truleg ikkje stette framtidige krav.

243 Rusomsorg:

Ruskonsulenten gjev eit individuelt tilpassa tenestetilbod til alle som har eit rusproblem. Fokus på førebygging, behandling og rehabilitering. Oppfølginga består av individuelle samtalar, heimebesøk, rettleiing, kartlegging, arbeid med familiar, koordinering og oppfølging på arbeids- og treningssenter. Tett samarbeid med interne og eksterne instansar.

Aktivitet 2015

- Utgreiing av utvida dag og aktivitetstilbod i eit førebyggjande folkehelseperspektiv; «Friskhuset,» med vidare planarbeid i 2016.
- Samarbeid med barnehagar om 4- og 6 årskontroll (fysioterapeut).
- Skulehelsetenesta har hatt tilbod ved alle skular. Helsestasjon for ungdom har hatt 19 konsultasjonar (open 2 t kvar veke i Gaupne). Ekstra oppfølging av 130-150 skuleborn gjennom året.
- Det har vore 56 fødsler. 1 transportfødsel. Det er gjennomført 3 svangerskapskurs med 16 deltakarar. God opplutnad om barnevaksinasjonsprogram.
- Det er sett 570 influensavaksiner, sum alle vaksinar; 2418.
- God oppfølging av nasjonale føringar om veking av elevar i 3. og 8. klasse med påfølgjande oppfølging. Auka merksemd på utviklinga.
- Flyktningar: 1. gongs helseundersøking av 3 vaksne og 3 barn.
- Avtale om kjøp av inn på tunet (IPT) tenester er vidareført.
- Psykososialt kriseteam har vore brukt ein gong i 2015. Det er aukande merksemd på dette arbeidet. Ein har

fått god kompetanseheving gjennom kriseteamskolen.

- Etter søknad har Luster fått tilskot frå Helseidirektoratet til ny psykologstilling. Stillinga vert lagt til psykisk helseteam.
- Dagsentertilbodet «Huset» har hatt 28 brukarar med til saman 558 besøk.
- Demensteamet har testa 6 heimebuande. Fokus er å kartlegge demens og etter bestilling frå fastlegane og teste eldre som treng vurdering i samband med helsekrava for førarkort. Kurs for pårørande til demente interkommunalt i Sogndal med 3 deltakarar frå Luster.
- Kommunen har 170 registrerte brukarar i Transporttenesta (midlar frå fylkeskommunen).
- Det er via ergoterapeutane gjeve hjelpemidlar frå NAV-HMS på 2,3 mill.kr i 2015. Det er til saman 639 registrerte brukarar.
- Fysioterapeutane i privat praksis har utført 9104 behandlingar på til saman 1007 personar. Dei kommunal tilsette fysioterapeutane har hatt 2490 behandlingar.
- Det er gjennomført systemrevisjon ved 1 skule/ barnehage i lag med MHV Indre Sogn.
- Legekontoret har registrert 15.222 konsultasjonar og til saman 27.020 kontaktar.
- E-portal/digital kontakt mellom pasientar og legekontoret er mykje brukt. Pasientar kan stille spørsmål, bestille reseptar mm utan å stå i telefonkø. SMS varsling 1 døgn før avtalt konsultasjon har ført til at fleire møter til avtalt time. Krav i Fastlegeforskrifta er oppfylt.

Styringsmål 2015:

Styringsmål		Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015	
			Luster	Landet			
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist	Kostra / EDB sak og arkiv	0	-	0	0
	B	Tal klagesaker m/omgjæringsvedtak	Registrering	0	-	0	0
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap Visma	91 %		<= 100 %	94 %
	M	Medarbeidartilfredsheit (skala 1-6)	Betre Kommune	4,9	4,6	5,0	-
	M	Sjukefråvær	Fråværsstatistikk	9,4 %	-	< 6,0	5 %
Helse	B	Gjennomføringsgrad heimebesøk til nyfødde innan 2 veker	SSB/ Registrering	89,7 %	-	95 %	96,2 %
	B	Gjennomføringsgrad helseundersøking 2 år	SSB/ Registrering	100 %	-	100 %	100 %
	B	Gjennomføringsgrad helseundersøking 1. klasse.	SSB/ Registrering	100 %	-	100 %	100 %

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

- Sjukefråværsutviklinga er positiv.
- Gjennomføringsgrad heimebesøk til nyfødde vil variere fordi det er ikkje alle som ynskjer heimebesøk.

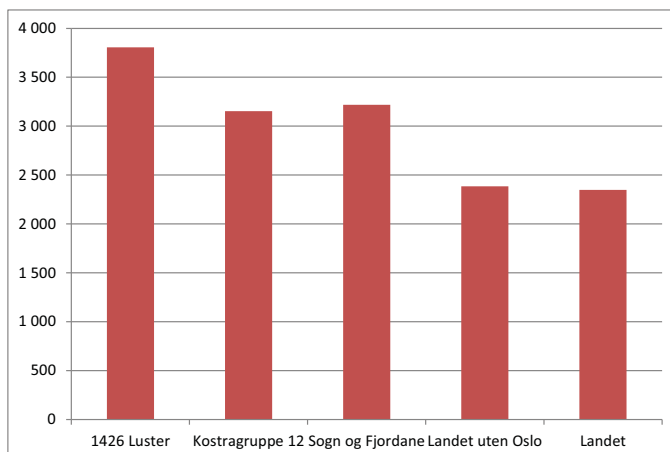

Jamt over ein gong i månaden er fysioterapeutane samla til møte og fagleg oppdatering. Her frå eit fagmøte på treningscenteret om lymfødeme behandling.

- Det er innført elektronisk meldingsutveksling mellom pleie og omsorgstenesta og legekantoret. Gjev effektiv bruk av tid samstundes som ein automatisk får dokumentasjon. Det er registrert 1008 meldingar frå lege kantoret og 987 meldingar til kantoret.
- Internkontrollboka til legekantoret er ferdig etablert på LKK.
- Lege og legevakttilbodet har hatt eit krevjande år. Ein har i 2015 hatt 12 legevikarar for å dekke vakter og vakante stillingar i samband med permisjonar. Stor bruk av legevikarar i legevakta, 242døgn i 2015 (179 i 2014.) Utfordringane er særleg store i sommarferie/ anna ferie og kostnader ved bruk av vikarar aukar. Det er starta eit utgreiingsarbeid der Vik, Leikanger, Sogndal og Luster vurderar felles legevakt. Saka vil koma til handsaming i 2016.
- 4 av dei faste legane er nå spesialistar i allmenmedisin, 1 er i slutfase av slik spesialisering
- Legekantoret har høg standard på kvalitet på laboratoriarbeidet. Dette er hyppig evaluert via NOKLUS som er eit nasjonalt program for slikt arbeid. Lågt forbruk av antibiotika og vanedannande medikament i tråd med nasjonale tilrådingar. Mykje bruk av graderte sjukmeldingar, som er tilrådd i nasjonale føringar.

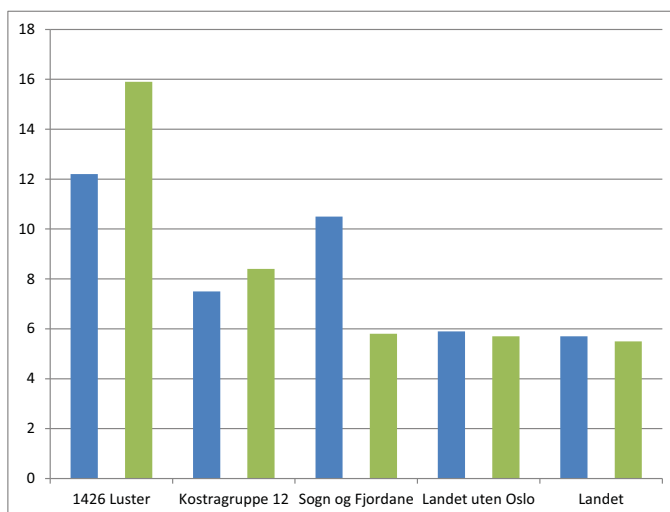
Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetenesta, konsern 2015

Kostra-samanlikning

Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (blå). Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (grøn)

Økonomisk resultat

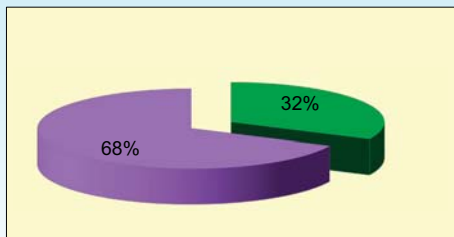
Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
232	Førebyggjande skule og helestasjonsteneste	3 389	3 759	-10 %	3 802
233	Førebyggjande arbeid helse og sosial	2 295	2 274	1 %	1 569
234	Tilrettelagd transport	21	-		18
241	Diagnose og behandling	13 159	13 833	-5 %	12 931
243	Tilbod til personar med rusproblem	61	819	-93 %	623
255	Medfinansiering somatiske teneste	-	-		4 911
	Sum	18 926	20 685	-9 %	23 854

232) Innsparing i høve budsjett er lågare pensjonskostnader og ekstra statstilskot, tilskot både for 2014 og 2015 til jordmorkakta.

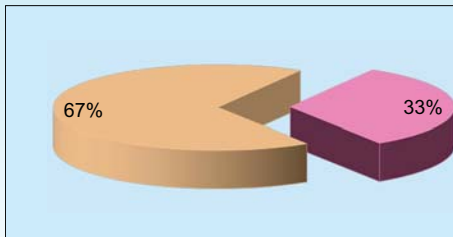
233) Godt samsvar mellom budsjett og rekneskap, planlegging av Friskhuset dekkja av statstilskot.

241) Godt samsvar mellom budsjett og rekneskap, avvik på; lågare pensjonskostnader, unytta driftstilskot fysio, mindreinntekt husleige Helsesenteret.

243) Aktivitet som planlagt, nettoutgift på 609.000, men unytta statstilskot på 548.000 er ført til inntekt. Dette tilskotet er føresett nytta til 2016-tilbodet.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	180,7
2014	178,0
2015	168,1

Pleie og omsorg

Organisering

Tenesteområdet er organisert i 3 tenesteeiningar; Luster heimeteneste, Luster sjukeheims-teneste og Arbeids- og treningssenteret (ATS).

Overordna mål og delmål

Overordna mål:

Alle brukarar med eit fagleg definert behov for kommunale pleie- og omsorgstenester skal få naudsynte førebyggjande tenester, ØH- tilbod, rehabilitering, behandling, pleie og omsorg

Delmål:

- Styrke den helsefremjande og førebyggjande innsatsen.
- Vidareutvikle og betre evna til tidleg innsats, individuell tilpassing og fleksibilitet basert på BEON prinsippet (beste effektive omsorgsnivå).
- Styrke helse- og omsorgstilbodet til heimebuande med stort omsorgsbehov.
- Vidareutvikle og styrke korttidsavdelinga, ØH – tilbodet og demensomsorga.
- Gje tilbod om sjukeheims plass, omsorgsplass eller bustad med heildøgns teneste til brukarar med fagleg definert behov.
- Gje yrkeshemma eit tilpassa og meiningsfylt arbeids- og opplæringstilbod.
- Legge til rette for og kontinuerleg arbeide for at tilsette får størst mogleg stillingar.
- Auka samarbeidet med frivillige organisasjonar.
- Utvikle ein felles god og målretta informasjonsstrategi.

Tenester og oppgåver – generelt

Tenester og oppgåver kan fordelast på følgjande funksjonar:

- Hjelp i heimen
- Butilbod utanfor institusjon
- Sjukeheim/institusjon
- Aktivisering – eldre/funksjonshemma
- Aktivisering – Arbeids- og treningssenteret (ATS)

Verktøyet "IPLOS" (Individbasert PLeie- og OmsorgsStatistikk) vert brukt ved vurdering av

medisinske og pleierelaterte behov (nivå for tildeling), under dette behov for sjukeheims plass og/eller heildøgns tenester på omsorgsplass eller i bustad. IPLOS sikrar ei einsarta og grundig vurdering av alle pasientar og gjev grunnlaget for interne prioriteringar.

254 Hjelp i heimen

Heimehjelp – praktisk bistand til daglege gjeremål:

Målet med tenesta er å gje heimebuande med særlege hjelpebehov praktisk bistand i heimen og ivareta eigenomsorg og personleg stell. Brukaren skal i størst mogleg grad takast med i gjeremåla. Brukar betalar ein eigendel i månaden ut frå husstanden si inntekt. Det kan etter individuelle vurderingar gjevast tilbod innan følgjande område (jf. regelverk haust 2010):

- Reinhold av kjøkken, stove, soverom, bad/toalett og gang/entre og oppvask. Vask av vindauga - maks 2 gongar pr. år. Vasking av brukaren sine klede
- Personleg hygiene t.d. av- og påkleding, hjelp til dusj/hårvask.
- Sengeskiift.
- Hjelp til å sette opp handleliste, bestille varer og gjere innkjøp frå næraste butikk dersom handelsstanden ikkje bringar varer.
- Tillaging av tørrmat, oppvarming av middag, hjelp til å bestille middag.
- Opplæring/trening i daglege oppgåver.

Praktisk bistand - opplæring:

Målet med tenesta er å gjere den enkelte brukar mest mogeleg sjølvstendig i dagleglivet. Dvs. hjelp til å skapa/ oppretthalde eit sosialt nettverk, opplæring i husarbeid, matstell/innkjøp, personleg hygiene, påkleding, klevask, økonomi, bu-rettleiing og til å strukturere kvardagen.

Matombringning:

Dette vert tildelt heimebuande som grunna helse- eller funksjonssvikt ikkje greier å lage varm mat sjølv. Middagen vert levert av frivillige og/eller heimetenesta.

Tryggleiksalarm:

Tenesta vert, etter individuell vurdering, tildelt

åleinebuande utan tilsyn delar av døgnet. Søkjar må vere klar og godt motivert. Alarm til Alarmsentralen (Florø). Alarmen kan verte formidla attende til pårørande eller heimesjukepleie. Ingen akuttberedskap.

Heimesjukepleie - pleie og omsorg utanfor institusjon:

Tenesta er døgnbasert og behovet må vera grunna i helsesvikt. Gruppa av brukarar er samansett og ein brukar kan vere mellombels eller kronisk sjuk, skada, funksjonshemma eller alvorleg sjuk. Heimesjukepleie kan ikkje tilby følgje til lege/sjukehus eller tenester som vert dekkja av andre tenester, t.d. heimehjelp.

Dagsenter:

Føremålet med tenesta kan være hjelp til eigenomsorg, sosial støtte, aktivisering og opplæring i daglege gjeremål. Dagsenter er eit gratis tilbod for alle bebuarar ved eldrecentra.

Individuell plan (IP):

Brukarar med behov for langvarige og koordinerte tenester frå det offentlege har rett til IP. IP er eit verktøy for samarbeid og skildrar tenester som brukar har behov for. IP synleggjer eit forpliktande samarbeid og ei ansvarsfordeling mellom ulike einingar.

Brukarstyrt personleg assistanse(BPA):

BPA er ei alternativ organisering av praktisk og personleg hjelp til personar med funksjonshemming som har behov for dagleg bistand i og utanfor heimen. Brukar er arbeidsleiar med ansvar for organisering, rettleiing og innhald, alt innan dei rammer som vedtaket gjev.

Omsorgsløn:

Dette er ei ordning som skal gje kompensasjon til personar med særleg tyngjande omsorgsoppgåver. Omgrepet "særleg tyngjande" inneber at oppgåvene må vare ei viss tid og ha eit omfattande omfang. Omsorgsløn er ei teneste ein ikkje har rett på og er oftast ei delteneste i tillegg til andre omsorgstenester.

Hjelp i heimen - tal tenestemottakarar:

	2013	2014	2015
Tryggleiksalarm	94	94	83
Praktisk bistand	141	131	129
Heimesjukepleie	177	179	172
Matombringning	68	61	50
Omsorgsløn	10	15	20
BPA	1	1	1

Tal tenestemottakarar er pr. 31.12. Det kan vere variasjonar i løpet av året i forhold til tal tenestemottakarar og deira hjelpebehov.

262 Butilbod utanfor institusjon

Omsorgsbustadar:

Omsorgsbustad vert prioritert til personar med fysiske/psykiske pleie- og omsorgsbehov. Ein leiger bustaden

og denne vert sett på som brukaren sin heim. Bustaden er lagt til rette for funksjonshemma. Leigetakar kan få heimetenester på vanleg måte. Ei samling av omsorgsbustader vert kalla eldrecenter. Vi har 3 eldrecenter i kommunen (Hafslo, Luster og Gaupne) og følgjande fordeling av omsorgsbustader :

Hafslo:	16
Luster:	18
Gaupne:	36 (27 i Gaupne, 9 Grandmo)
<u>Sum</u>	<u>70 omsorgsbustadar i kommunen</u>

Omsorgsplassar:

Omsorgsplassar er ei buform som vert prioritert til personar med fysiske/psykiske pleie- og omsorgsbehov. Ein kan, som heimebuande, få tenester frå heimetenesta. Ein leiger husværet og dette vert sett på som brukaren sin heim. Dagens omsorgsplassar har dusj, toalett, kjøkkenbenk og kjøleskap. Bebuaren kan nytte seg av felles vaskerom og kjøkken/stove (på gruppa). Straum og alle måltid (frukost, middag, kaffi og kveldsmat) inngår i husleiga. Måltida blir serverte på stova på gruppa. Det er etablert 8 omsorgsplassar ved Gaupne omsorgssenter, 9 ved Luster omsorgssenter og 9 på Hafslo omsorgssenter.

Tildeling av omsorgsbustad/omsorgsplass:

Tildeling av bustad skjer etter ei totalvurdering av søkjaren sin fysiske, psykiske og sosiale situasjon. Dette inneber at det ikkje vert teke omsyn til kor lenge søkjaren har vore registrert med søknad. Det var i 2015 stor søknad, og det var flest søknadar mot Gaupne.

261 Sjukeheim/institusjon

Luster har tre somatiske sjukeheimar med 12 langtidsplassar på Hafslo, 24 i Luster og 20 i Gaupne – totalt 56. I Gaupne er det 8 korttidsplassar, der 2 av korttidsplassane er øyeblikkeleg hjelp (ØH) plassar. I 2015 hadde kommune totalt 64 (56+8) sjukeheims-/institusjonsplassar. Av alle langtidsplassane er 8 plassar i Gaupne og 8 plassar i Luster for demente.

Kommunen sitt tildelingsteam står for tildeling av både sjukeheimsplassar, omsorgsbustadar, omsorgsplassar og transport-/parkeringskort for funksjonshemma. Teamet er samansett av leiar for sjukeheimetenesta, leiar for heimetenesta og helsesjef/kommuneoverlege. Det er møte kvar veke og det vert ført protokoll frå møta. Ein har følgjande plasskategoriar:

- Langtidsopphald.
- Tidsavgrensa opphald (utredning/behandling, rehabilitering), avlastningsoppahald, dagoppahald og nattoppahald.
- Øyeblikkeleg hjelp (ØH) opphald.

Dei fleste nye som får plass på sjukeheim blir tildelt "Tidsavgrensa opphald". Dette er gjerne pasientar som treng opptrening, rehabilitering eller utredning/behandling. Ved tildeling veg medisinsk-faglege forhold tyngst. Særleg vanskelege sosialmedisinske forhold

vert og vektlagde. Ved kvar tildeling vert *alle* aktuelle pasientar vurderte.

Dagopphald er eit aktiviseringstilbod for heimebuande eldre for å motverke einsemd og sosial isolasjon. I tenesta inngår middag og transport til og frå omsorgssenteret. Aktivitetsstova ved sjukeheimane har fast opningstid og aktivitetar som song, kulturinnslag, musikk, bingo og baking. Stova er open for pasientar ved omsorgssenteret, bebuarar i omsorgsbustadar og omsorgsplassar, samt heimebuande. Fotpleiar og frisør kjem til omsorgssentra etter avtale.

Tildelte tenester tildelt gjennom året (tal opphald):

	2013	2014	2015
Avlastningsopphald	25	24	44
Tidsavgrensa opphald	191	175	223
Nattopphald	2	5	1
Øyeblikkeleg hjelp opphald (ØH)	82	86	104
Dagopphald	17	10	12
Langtidsopphald	61	63	76

Tabellen syner samla tal tildelingar gjennom året. Tala for ØH- tilbodet syner tal pasientar, og ikkje tal liggjedøgn (dei fleste ligg inntil 3 døgn).

Status pr. 31.12.

	2013	2014	2015
Avlastningsopphald	0	1	0
Tidsavgrensa opphald	10	12	3
Nattopphald	0	0	0
Øyeblikkeleg hjelp opphald (ØH)	0	2	4
Dagopphald	8	7	11
Langtidsopphald	52	56	55

234 Aktivisering eldre/funksjonshemma

Støttekontakt:

Støttekontakt vert nytta overfor born, unge og vaksne med psykiske problem, yngre og eldre funksjonshemma og familiar med samansette problem. Støttekontakten si oppgåve er å hjelpe den enkelte til ei meningsfull fritid. Oppgåvene kan innebera sosialt samvær, aktivisering og følgje til fritidsaktivitetar.

Avlastning utanfor institusjon:

Avlastningstiltak for personar/familiar med særskilt tyngande omsorgsarbeid. Avlastnings-tiltak kan vera besøksheim eller avlastningsbustad der tilsette i heimetenesta avlastar dei som får tenesta. Enkelte funksjonshemma barn kan ha eit så stort omsorgsbehov at dette overstig foreldra si omsorgsevne. I slike høve vil det føreliggja ei hjelpeplikt, som å tilby avlastning.

Mottakarar av avlastning utanfor institusjon, støttekontakt og dagsentertilbod:

	2013	2014	2015
Avlastning utafor institusjon	11	10	10
Støttekontakt	40	48	53
Dagsenter	71	66	55

Tal tenestemottakarar er pr.31.12. Tala varierer noko gjennom året.

Ressurskrevjande tenester:

Dette er tenester til brukarar med store/samansette hjelpebehov. Det blir, i tett dialog med pårørende/brukar, fatta vedtak i høve tenester som omsorgsløn, støttekontakt, avlastning, besøksheim, praktisk bistand, opplæring, brukarstyrt personleg assistanse mm. Behov og innsats innan dette er som elles i landet aukande, og de er eit eige øyremerkt statstilskot til ordninga som slår inn når hjelpebehovet vert stort/av eit visst omfang.

Tildelte tenester/status pr. 31.12.

	2013	2014	2015
Ressursbruk i årsverk	36,4	36,4	32,7
Tal brukarar	20	20	21

*Nedgang i tal årsverk heng saman med overgang til kjøp av teneste for tiltak.

Inn på tunet (IPT)- tilbod til heimebuande demente i tidleg fase:

Tenesta har blitt eit integrert tilbod i heimetenesta. Tiltaket har gode resultat og er i tråd med målsetjingane i nasjonale føringa om tidleg og aktiv/førebyggjande innsats.

273 Aktivisering - Arbeids- og treningscenteret (ATS)

Hovudoppgåva til ATS er opplæring og arbeidstilbod til yrkes-/utviklingshemma (dagtilbod). Tilbodet er behovsprøvd. Søkarar kan få eit tilbod under føresetnad av at det er ledig plass og at det finst høvande oppgåver å tilby. Senteret har i dag ca 30 yrkeshemma arbeidstakarar på fast plass og eit varierande tal yrkeshemma på ulike mellombelse avtalar.

Det vert lagt stor vekt på trivsel, meningsfulle oppgåver tilpassa den einskilde og kontakt med lokalsamfunnet gjennom dei varer og tenester som vert produserte. ATS er den største vedprodusenten i distriktet og for andre produkt og tenester har ein etterkvart oppnådd godt tilpassa tilbod til arbeidstakarar og kundar. ATS tilbyr i tillegg til dei faste plassane også mellombelse plassar for brukarar frå NAV, Sogndal Vidaregåande skule, Sogneprodukter, Luster Arbeidssenter m.fl. Senteret jobbar tverrfagleg og på tvers av avdelingsgrenser.

Tilbodet er under kontinuerleg utvikling og justering for å kunna gje eksisterande og nye arbeidstakarar eit best mogeleg tilpassa og variert tilbod innafor tilgjengelege ressursar.

Det er viktig å oppretthalde eit relativt stort volum (brukarar og arbeidsoppgåver) for å kunne gje aktuelle nye brukarar gode og tilpassa tilbod. Eit stort volum sikrar samstundes betre moglegheit til å gje brukarar eit godt og individtilpassa tilbod. ATS har tredobla tal brukarar etter år 2000 utan vesentleg auke i løyvdve midlar. Dette er mogleg ved at:

- Brukarar med evne til å yte hjelp får gjere det som ein del av sin jobb.
- Samarbeid med heimetenestene for brukarar som treng mykje oppfølging.
- Auka inntening som følgje av auka sal av varer og tenester.

ATS kan tilby følgjande oppgåver til sine brukarar:

- Vaskeri (rulling av dukar, gardiner, utleige av dukar, reparasjon av arbeidstøy).

- Vedproduksjon, inkludert transport ut til kundar.
- Matlaging/kantinedrift/catering.
- Digitalisering/scanning av bilete og dokument.
- Skule- og jobbfrukt.
- Grøntarbeid/hagestell og gravstell.
- Vaktmeisteroppgåver og drift av lager for hjelpemiddel.
- Intertransportrute for tøy og matrute
- Vareruter for COOP Byggmix og transportoppgåver for Jostedal Industrier
- Postruter
- Riving og pakking av bomullstøy samt pakking av strøsand
- Monteringsarbeid, inkl. div. pakking.
- Flyttehjelp og makulering.
- Utplassering i andre verksemdar.

Styringsmål

Styringsmål			Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015
				Luster	Landet		
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist	Kostra /EDB sak og arkiv, Gerica	-	-	0	0
	B	Tal klagesaker m/omgjeringensvedtak	Registrering	1	-	0	0
	Ø	Øk. resultat i tråd med budsjett eller betre: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	Rekneskap Visma	99 % 95 %	- -	<= 100% <= 100%	97 % 96 %
	M	Medarbeidartilfredsheit (skala 1-6): • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	Betre kommune	4,4 4,4	4,6 4,6	4,6 4,6	-
	M	Sjukefråvær: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	Fråværsstatistikk	7,8 % 7,1 %	9,5 % 9,5 %	7,5 % 7,1 %	5,9 % 8,0 %
Sjukeheimsteneste / Heimeteneste	B	Andel årsverk med fagutdanning: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	SSB/KS SSB/KS	68 % 66 %	74 % 74 %	75 % 73 %	85 % 82 %
	B	Liggedøgn på sjukehus for utskrivingsklare pasientar:	Samhandlingsbarometeret	2	16,3	0	0
	B	Andel brukarar med samansette behov som har fått tilbod om IP: • Luster heimeteneste	Registrering Gerica	100 % (23 stk.)	-	100 %	100 % (27 stk.)
	B	Avvik knytt til legemiddelhandtering: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	LKK LKK	96 56	- -	40 30	23 25
	B	Avvik knytt til fall med brot: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	LKK LKK	0 1	- -	0 0	2 1
	B	Avvik knytt til screening – ernæring: • Luster sjukeheimsteneste • Luster heimeteneste	LKK LKK	0 0	- -	0 0	0 0

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

- Det økonomiske resultatet for sjukeheimstenesta og heimetenesta er positivt.
- Eit samla sjukefråvær i Luster sjukeheimsteneste på 5,9 % er særst positivt. Resultatet i Luster heimeteneste er også bra i høve nasjonale tal, men likevel høgare enn målet.
- Det vart ikkje gjennomført medarbeidarundersøking i 2015.

Aktivitet 2015

Pleie og omsorg:

- Nytt sentralkjøken starta drifta 18.mai 2015.
- Nattevakttenesta i heimetenesta vart redusert til ei nattevakt frå mai 2015.
- Dagtilbod for eldre heimebuande starta 22. september etter tildeling av prosjektmidlar frå Helsedirektoratet. Samlingane på Skulehuset på Nes og har hatt godt oppmøte.
- Elektronisk meldingsutveksling vart vidareutvikla og gjeld no også Haukeland og Helse Fonna. Har betra samarbeidet/kommunikasjonen med helsesenteret og sjukehus.
- Det vart gjennomført eit omfattande arbeid med planlegging av årsturnus (start 2016).
- Ei administrativ arbeidsgruppe har gjennomført eit omfattande utgreiings-/prosjektarbeid med vurdering av framtidig tenestetilbodet i pleie og omsorg. I saka er det og utarbeidd ekstern rapport av RO som vurderar tenestetilbod og utfordringar. Kommunestyret skal ta stilling til saka våren 2016.
- Det vart sett i gang eit arbeid med kvardagsrehabilitering og velferdsteknologi. Arbeidet vil bli vidareført og vidareutvikla i egne prosjekt.
- Det vart som eit nytt fast/årleg tiltak gjennomført eigen fagdag for alle tilsette. Temaet i 2015 var motivasjon og inspirasjon i kvardagen med psykolog Trond Haukedal.
- Det vart gjennomfør kurs i dokumentasjon (i Geric) for alle tilsette.
- Fagutviklar har arbeidd med vidareutvikling av dokumentasjonsprogrammet Geric.
- To resurssjukepleiarar i kreftomsorg deltek i fylkesnettverk, og to helsefagarbeidarar deltek i fylkesnettverket « Miljøbehandling innan demensomsorg».

Økonomisk resultat:

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
234	Aktivsering og ressurskrevjande teneste	7 058	7 250	- 3 %	6 179
253	Hjelp i institusjon	58 448	60 304	- 3 %	57 164
254	Hjelp i heimen	48 135	50 102	- 4 %	49 044
256	Akutthjelp	-	-	-	1 024
261	Butilbod i institusjon	1 175	1 139	3 %	1 274
265	Butilbod, eldresenter og utleigebustader	-2 513	-2 873	13 %	-2 701
273	Arbeids og treningsenteret	3 354	4 247	- 21 %	3 926
	Sum	115 658	120 169	- 4 %	115 909

- 234: Auka press på tenesta med nye tiltak og kjøp av teneste. Auka statstilskot og lågare pensjonskostnader gir likevel mindreforbruk.
- 253 og 254: Gode økonomiske driftsresultat for både sjukeheimsdrift og heimeteneste. Styrking av budsjetta i T1 og T2, (etter «dårleg start» på året), lågare pensjons-kostnader, auka statstilskot og god oppfølging/fokus er hovudforklaring. Vedtekne innsparingstiltak (bakvakt, natte-vakt, kjøkkenløyising.) kom på plass gjennom året og gav god effekt på slutten av året.
- 261: I stor grad i samsvar med budsjett; driftsutgifter bygg omsorgssenter, inntekter frå husleige/omsorgsplassar.
- 265: Auka vedlikehaldsutgifter og manglande budsjettering av leige til Luster utleigebustader gir dårlegare balanse.
- 273: Lågare pensjonskostnader gir mindreforbruk. Budsjettering av lønsforpliktelse (250') og fond for dekking av bilkjøp(255') er ført i drifta medan kostnad er utgått og for bilkjøpet sin del ført som investering. Godt økonomisk resultat sjølv om ein korrigerar for dette.

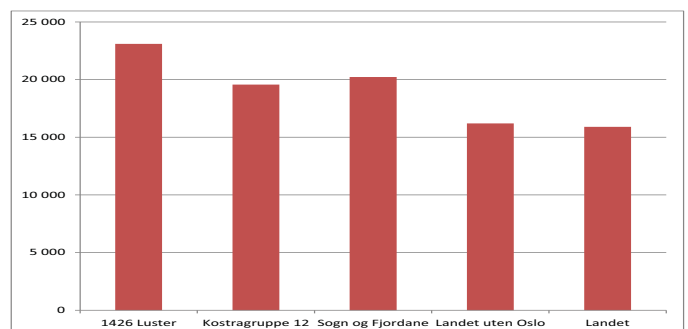
- Vernepleiar i heimetenesta tek vidareutdanning i psykisk helsearbeid.
- Kurs for sjukepleiarar/vernepleiarar i medikamenthandtering med farmasøyt.
- Det vart gjennomført fleire arrangement i regi av Folkeakademiet med underholdning til pasientane, og besøkstenesta held fram med ulike faste oppdrag.

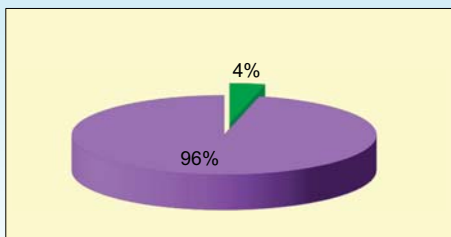
ATS:

- Det vart kjøp inn VW 3,5tonns lastebil. Eldste varebil vart byta ut med nyare bruktbil.
- Nye oppgåver: Matrute (transport av mat frå sentralkjøkkenet), gravstell, mindre byggjeprojekt (små bodar mm.).
- Kompetanseutvikling i form av synfaringar og samarbeid med verksemder i same bransje, kurs om angst, praktiske kurs, førarkortutviding, kvalitetssikring og HMT-arbeid, samarbeid med Habiliteringstenesta om «Wittgenstein og eg» (førestilling).
- Stor innsøking av kandidatar frå NAV, psykisk helse, skule m.fl.
- Planlegging av nye oppgåver: Bruktbutikk, gjenbruk, intern transportteneste mm.

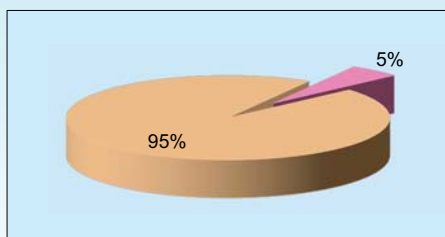
Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter til pleie og omsorg i kr pr innbyggjar

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:	
“Fl. Sos., Bv”	
2014	1,0 - “1,6” - “3,5”
2015	2,0 - 1,8, - 3,9

Sosial

Organisering

Tenestområdet består av NAV Luster og Sogn barnevern. NAV Luster er eit partnerskap mellom stat og kommune og Sogn barnevern ei interkommunal teneste mellom kommunane Leikanger, Sogndal, Balestrand og Luster - med Sogndal som vertskommune.

Overordna mål

- Fremja økonomisk og sosial tryggleik, betre levekår for vanskelegstilte og førebyggja sosiale problem. Prioriterte grupper er ungdom, flyktningar, einslege forsørgjarar og barnefamiljar.
- Gje økonomisk rådgjeving som kan bidra til å løyse eller førebyggja sosiale problem.
- Tett oppfølging av mottakarar av økonomisk sosialhjelp og aktiv bruk av arbeidsmarknadstiltak for å få flest mogleg over i arbeid/aktivitet og hindre ny-rekruttering av sosialhjelp mottakarar.
- Kommunen skal tilby aktivitetstiltak for personar som har arbeid som eit langsiktig mål og som i dag tildeles økonomisk stønad.
- Kvalifiseringsprogrammet skal bidra til at fleire kjem over i arbeid og aktivitet.
- Integrasjon av flyktningar gjennom introduksjonsprogrammet på heiltid og fulltid, med norskopplæring, arbeids- og språkpraksis og tett samarbeid med dei frivillige organisasjonar for ein meningsfull fritid.
- Medverke til at barn og unge får gode oppvekstvilkår.
- Sikre at barn og unge, som lever under forhold som kan skade helse og utvikling, får naudsynt hjelp og omsorg til rett tid.
- Samarbeide tett med andre faggrupper for å sikre best mogleg tenesteyting, og for å gje eit samla godt tenestetilbod til brukarar.

Tenester og oppgåver – generelt:

242 Sosial rådgjeving og 281 Økonomiske sosialhjelp/-rettleiing:

Økonomisk stønad (sosialhjelp) er ein del av samfunnets økonomiske sikkerhetsnett og skal sikre at alle har

nok midlar til livsopphald. Hjelpa er meint å vere midlertidig og skal bidra til å gjere den enkelte mottakar sjølvhjelpen, skape sosial tryggleik og betre levevilkår. Hjelpa kan ytast som bidrag, lån eller garanti for lån, og er ei skjønsmessig yting der alle søkjarar har krav på individuell vurdering ut frå sitt behov. Sosial ulikskap er meir enn noko anna knytt til arbeidslivet og det er eit mål at alle skal vere i stand til å forsørgje seg sjølv.

Råd og rettleiing i forhold til eigen økonomi er svært viktig i arbeidet med sosialhjelp. Føremålet er ikkje bare å løyse eksisterande problem, men å førebyggje at problem oppstår. Tilbodet kan innebere rettleiing i samband med oppsett av hushaldsbudsjett og til å få oversikt over eigen økonomi. Det vert arbeidd saman med brukar for å finne årsaker til overforbruk og tiltak for å redusere forbruket. Slikt arbeid gjev gode resultat hos mange av brukarane. Det skal difor gjevast tilbod om gjelds- og økonomirådgjeving til personar som har utfordringar.

Det vert og gjeve hjelp til å førebu saker for namsmannen der ein ikkje har kome til ei løysing med kreditorane og brukar stettar krava til å få gjeldsordning.

Utviklinga i tal klientar, saker og utbetalingar er slik:

	2014	2015
Tal klientar m/utbetaling	89	66
Tal saker	412	466
Tal utbetalingar	806	514

Nesten 30 % av tal klientar er flyktningar eller arbeidsinnvandrarar.

283 Tilskot til etablering/tilpassing:

Det ligg to tilskotsordningar i funksjon 283. Bustadtilskotet skal medverke til etablering i eigen bustad og til å sikre eigna bustader for vanskelegstilte på bustad-marknaden. Tilskotet skal og sikre at vanskelegstilte kan bli buande i ein eigna bustad. Det kan òg søkjast om tilskot til tilpassing av bustad dersom nokon i husstanden har nedsett funksjonsevne og har særskilde behov for å gjere bustaden betre eigna. Kommunen blir tildelt midlar frå Husbanken, og føretekk

tildelinga. Utviklinga i høve tilskot til etablering/tilpassing er slik:

	2012	2013	2014	2015
Mottekne søknader	3	0	1	4
Utbetalt i kr	165.000	0	20.000	411.000
Tildelte midlar frå HB	135.000	100.000	200.000	50.000

Ordninga blir kunngjort i avis og Lustranytt. Kommunen har ei eiga bustadrådgjevings-gruppe. Ergoterapeut rettleiar om ordninga ved ev. tilpassingar i heimen.

Andre stønadsordningar frå Husbanken:

Startlån: Husbanken gjev lån til kommunen for vidare utlån til enkeltpersonar. Startlån skal syte for at personar med langvarige bustadfinansieringsproblem kan skaffe seg ein eigna bustad og behalda denne. Føremålet med startlånet er at det skal bidra til gode løysingar for vanskelegstilte på bustadmarknaden slik at disse kan få eit trygt og godt buforhold. Nye retningslinjer for tildeling er gjeldande frå 1.4.2014.

Bustønad er ei statleg økonomisk støtteordning for dei som har høge bu-utgifter og låg inntekt. Husbanken forvaltar ordninga og betalar ut midlane. Kommunen tek i mot og registrerer søknadene i Husbanken sitt system.

Utviklinga i høve startlån og bustønad er slik:

Startlån (kommunen tek opp lån for vidare utlån)

	2012	2013	2014	2015
Mottekne søknader	17	20	14	7
Utbetalt i kr	5 883 000	4 791 500	3 52 500	3 805 000
Tildelte midlar frå HB	6 000 000	4 000 000	2 460 000	4 000 000

Frå 2012: Nytt krav om 15 % eigenkapital for å få lån i ordinær bank. Etterspurnaden etter startlån auka. Kommunen skal prioritere dei mest vanskelegstilte husstandande.

Bustønad (statlege midlar, syner ikkje i kommunen sitt budsjett og rekneskap)

	2012	2013	2014	2015*
Mottakarar	82	62	63	69
Gj. snitt utbet. pr. mottakar	16.712	21.641	22.966	22.596
Samla utbetaling	1 370 430	1 341 791	1 446 875	1 078 988

Færre husstandandar søker om bustønad. Ordninga bør truleg gjerast betre kjend, for å fange opp fleire som kan ha rett på bustønad. * Eigne tal – tal frå Husbanken er ikkje klare.

276 Kvalifiseringsprogrammet:

Programmet rettar seg mot personar med vesentleg nedsett arbeids- og inntektsevne. Det handlar i stor grad om personar som - utan eit slikt program -

ville vore avhengig av økonomisk sosialhjelp som hovudinntektskjelde over lengre tid. Programmet er eit tilbod om opplæring og arbeidstrening, det skal bestå av arbeidsretta aktivitetar i kombinasjon med andre tiltak som kan forberede overgang til arbeid. Programmet skal vere heilårleg og på full tid. Rettleiar og brukar skal saman planlegge innhaldet i programmet. Det er viktig at brukar har stor medverknad på innhaldet i programmet og får tilpassa oppfølging.

Flyktingtenesta:

Per 31.12.2015 budde det 52 flyktningar i Luster. Tala tilbake til 2010 er slik:

	2012	2013	2014	2015	SUM
Ordinær busetjing	5	11	11	23	63
Familiesameining	1	3		1	8
Fødde	2		1	1	5
Sum	8	14	12	25	76
Flytta	4	4	8	8	24
Buande i Luster ved utgangen av 2015					52

Ved utgangen av 2015 var det følgjande fordeling på nasjonalitet: 19 frå Eritrea, 18 frå Somalia, 6 frå Kongo, 5 frå Etiopia og 4 frå Syria. Av dei 52 flyktningane som budde i Luster ved utgangen av 2015 er 5 barnehagebarn og 9 skulebarn. Seks av desse er elevar ved Gaupne skule og tre ved Luster ungdomsskule.

24 personar har sidan 2010 flytta frå kommunen. Det er mange årsakar til flytting:

- Utdanning (har ikkje ynskja tilbod i Luster).
- Arbeid (betre arbeidsmarknad i andre område).
- Familiesameining (familie/venner i annan kommune).
- Flytting til større byar (større miljø, fleire tilbod mm.).

Flyktningane har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet med opplæring i norsk og samfunnskunnskap, samt arbeids- og språkpraksis. Innhaldet skal vere individuelt tilrettelagt og ta utgangspunkt i den einskilde sin bakgrunn og kompetanse. Målet er normal deltaking i arbeids- og samfunnsliv og økonomisk sjølvstende. Pr 31.12.2015 deltok 15 flyktningar i introduksjonsprogrammet.

251 Barnevernsteneste i familien:

Hjelpetiltak i heimen er som hovudregel frivillig tiltak der familien har samtykka til hjelp. Tiltaka skal etter lova vere tenlege for mottakar. Fleire familiar mottok hjelpetiltak av ulik karakter frå barnevernstenesta. Sogn barnevern har fokus på å gje rett tiltak til det enkelte barn og familie/heim. Sogn barnevern har tilsett egne tiltakskonsulentar for å følgje opp familiar som har behov for det. Omorganisering i Bufetat har ført til at kommunane må utføre desse oppgåvene sjølve.

252 Barnevernsteneste utanfor familien:

Plassering av barn utanfor heimen skjer både i fosterheim og institusjonar, alt etter behova til barnet. Slike plasseringar skjer både etter samtykke (frivillig) og ved omsorgsovertaking. Dette er ressurskrevjande

tiltak som vert gjort når det ikkje er mogleg å avhjelpe situasjonen ved hjelpetiltak i heimen. Barnevernstenesta er pålagt ved lov både å følgje opp barn som er plasserte og familien til barnet etter plassering. Tenesta har som mål å i større grad unngå omsorgsovertakingar ved å sette inn gode rettidige hjelpetiltak i heimen for å betre omsorgssituasjonen til utsette barn.

Aktivitet 2015

Sogn barnevern

- Sogn barnevern hadde i 2015 totalt 18 tilsette, inklusiv administrativt personale. Tre tilsette (2,6 årsverk) arbeider med tiltak og 12 tilsette (9,6 årsverk) arbeider som sakshandsamarar med ansvar for undersøking, tiltak og oppfølging av barn.
- I samarbeid med kommuneleiinga har Sogn barnevern i 2015 prioritert å løyse eit kjent arbeidsmiljøproblem i eininga. Det er i dette høvet etablert ein

arbeidsmodell og metodikk som gjev grunnlag for det tiltaksarbeid som blei starta i 2015. Modell, metodikk og tiltak er godkjent av arbeidstilsynet og prosessen er godt i gang. Arbeidet har hatt konsekvens for tenesta si kvalitetsutvikling. Arbeidet vil få prioritet og i 2016.

- Sogn barnevern har i 2015 hatt eit høgt sjukefråvær som har vore utfordrande for tenesta.

NAV Luster:

- NAV Luster hadde i 2015 5 statlege- og 1,8 kommunale årsverk. Derav eit statleg årsverk som seniortiltak. Leiar for NAV Luster er pr. i dag statleg tilsett og ikkje medrekna i årsverk på kommunale

Styringsmål:

Sogn barnevern:

Styringsmål		Status Luster		Mål 2015	Resultat 2015
		2013	2014		
1	Tal mottekne meldingar	44	41	-	25
	Tal henlagte meldingar	11	6	-	2
	Tal fristbrot oppfølging av meldingar (frist på 7 dg)	0	0	0	0
2	Tal undersøkingar	34	35	-	30
	Tal henlagte undersøkingar	11	21	-	12
	Tal fristbrot (frist på 3 md.)	7	6	0	6
3	Tal barn med tiltak pr. 31.12	78	74	-	51
	Andel barn i tiltak pr. 31.12 med tiltaksplan	80 %	69 %	100 %	90 %

Kommentar til tabellen/det einskilde styringsmål:

Generelt: Det er ikkje føremålstenleg å setje mål på tal mottekne meldingar, tal henlagte meldingar, tal undersøkingar, tal henlagte undersøkingar og tal barn med tiltak pr. 31.12. Dette må difor sjåast på som reine indikatorar. Det er sett mål på tal fristbot for oppfølging av meldingar (0), tal fristbrot (0) og andel barn i tiltak med tiltaksplan (100 %).

- 1) Når det kjem inn ei *melding* om bekymring for barn skal barnevernstenesta innan 7 dagar avgjere kva som vert gjort med meldinga, anten legge den vekk eller følgje opp. Sogn barnevern hadde ingen fristbrot på oppfølging av meldingar i 2015.
- 2) Når barnevernstenesta har konkludert med at meldinga skal følgjast opp er fristen for å gjennomføre ei *undersøking* tre månader, i særskilde tilfelle kan fristen utvidast til seks månader. Målet er null fristbrot, jf. krav i barnevernslova. Dette kravet/målet har ein ikkje klart å oppfylle i 2015, men i 2. halvår er alle undersøkingar gjennomført innan 3 månader.
I første halvår var det 6 saker der ein brukte lenger tid enn 3 månader.
- 3) Eit *hjelpetiltak* er som hovudregel eit frivillig tiltak og alle under 18 år skal ha tiltaksplan. Tiltaksplanen skal evaluerast jamleg og etter behov, minimum fire gonger i året. Lovkrav og målsetjinga er at alle skal ha tiltaksplan. Sogn barnevern har ikkje klart å oppfylle målsetjinga i 2015, men det er ei betring samanlikna med tidlegare år. Registrering er noko endra slik at tal 2015 ikkje er direkte samanliknbart med tidlegare år. Av 51 er 35 hjelpetiltak i heimen og 12 er omsorgstiltak.

Styringsmål		2014		Mål 2015	Resultat 2015
		Luster	Landet		
1	Tal klagesaker	3	-	0	2
2	Snitt stønadslengde (md) 18-24 år	4,7 md	-	4 md	2,6
	Snitt stønadslengde (md) 25-66 år	4,5 md	-	4 md	4,0
3	Andel som går over 6 md. på stønad	37 %	-	25 %	21 %
4	Andel mottakarar som får gjeldsrådgjeving/økonomisk rådgjeving	4,3 %	8,4 %	8 %	12,5 %
5	Andel med sosialhjelp som hovudinntektskjelde (av 66 mottakarar)	41,5 %	47,1 %	40 %	53 %

Kommentar til tabellen/det einskilde styringsmål:

- 1) To klagesaker begge stadfesta av Fylkesmannen. Totalt tal saker i 2015 var 466. I 2014 vart totalt 412 saker handsama og tre klagesaker.
- 2) Det var eit mål at tid med sosialstønad vert så kort som mogleg. Personar i alderen 18-24 hadde i 2014 eit snitt på 4,7 md (SSB) for 2015 er dette talet redusert til 2,6 md. Personar i alderen 25-66 hadde i 2014 eit snitt på 4,5 md for 2015 er talet redusert til 4 md. Det var forventa resultat av oppfølgingsarbeidet i 2015, og utvikling i høve stønadslengde er positiv.
- 3) Personar som fekk stønad over 6 md. er redusert frå 37 % til 23 %. Dette syner ei positiv utvikling og det er eit klart mål at andelen vert ytterleg redusert på sikt. Det er totalt 4 personar som har sosialstønad etter 10 md, men ingen av desse har sosialstønad som hovudinntekt.
- 4) Av tal klientar i 2015 var det 12,5 % som fekk gjeldsrådgjeving/økonomisk rådgjeving, dette inkluderer både enkelt personar og familiar. Det er ikkje tal å samanlikna med frå SSB, men det er litt over målet for 2015. Dette er også eit område det vert arbeidd særskild med.
- 5) Av 66 mottakarar i 2015 var det 53 % som hadde sosialstønad som hovudinntektskjelde. Dette var ei auke frå 2014.. Det var eit mål at denne andelen går noko ned, men vi har ikkje lukkast med dette. Årsak kan være auke i tal klientar flyktningbakgrunn /arbeidsinnvandrarar.
For landet med Oslo er andel med sosialhjelp som hovudinntektskjelde 47,1 %.

årsverk. I tillegg har kontoret hatt flyktningkonsulent i 100 %. Kontoret er organisert i 5 team: Arbeid, sosial, mottak, flyktningar og oppfølging. Det er lagt vekt på tverrfagleg internt og interkommunalt samarbeid og ein har i 2015 hatt to prosjekt. Eit på gjeldsrådgjeving og eit retta inn mot flyktningtenesta.

- Auka innsats i høve kvalifiseringsprogrammet og programinnhald med 37,5 t/veka. Ein har ikkje klart å auke tal deltakarar i særleg grad.
- Mottak og busetjing av flyktningar er gjennomført i tråd med kommunestyret sine vedtak, Flyktningtenesta har teke imot 23 flyktningar i 2015.
- Det etablerte samarbeid med Frivilligsentralen var vidareført også i 2015 med vekt på frivillige sin deltaking i flyktningararbeid, fadderordning mm. Det har vore eit tett og godt samarbeid med kommunale einingar om arbeids- og språkpraksis.
- NAV har i deler av 2015 hatt eit høgt sjukefråvær, og har bare delvis kunne leigd inn personell. NAV kontoret har gjennomført HKI (humankapitalindeksar –måling på arbeidsmiljø, leiarskap, engasjement for jobben.) hausten og fekk eit godt resultat.

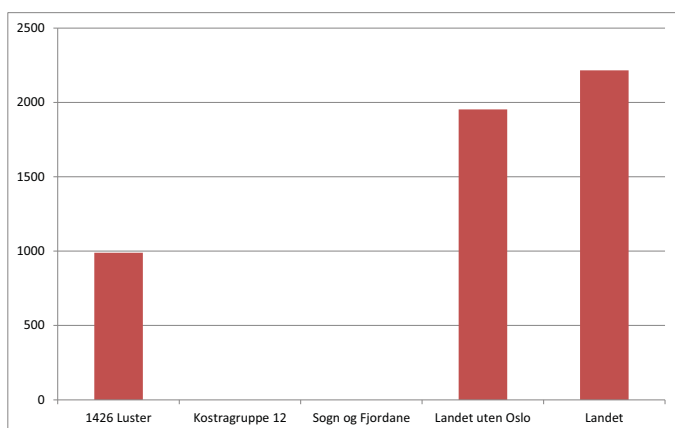
- NAV gjennomførte brukarundersøking hausten 2015 med betre resultat enn i 2014.
- Det vart gjennomført forvaltningsrevisjon på område kommunale tenester i 2014, rapporten vart handsama i kommunestyret. Merknader/tiltak er følgt opp, m.a vart det budsjettert opp og sett inn ekstra stillingsressursar i 2015.
- Det vart tilsett økonomisk gjeldsrådgjevar i 50 % Stilling ved NAV Luster og 50 % stilling ved NAV Sogndal. NAV Luster har arbeidsgjeveransvar. (prosjekt over i ordinær drift frå 2016.)
- Det vart gjennomført tilsyn på introduksjonsprogrammet med avvik på at flyktningar ikkje fekk introduksjonsprogram på heiltid og fulltid. Avviket vart lukka i desember.

Flykningane hadde ein flott tur til Ornes sommaren 2015. Her ved Urnes stavkyrkje.

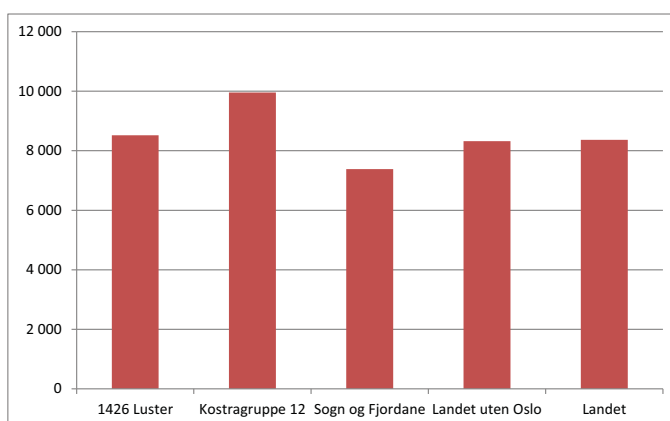
Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbygger

Kostra-samanlikning

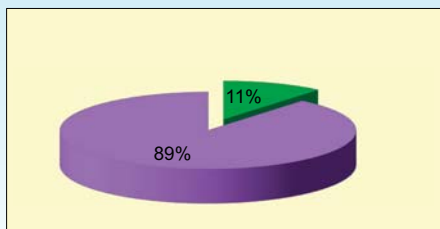
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstenesta

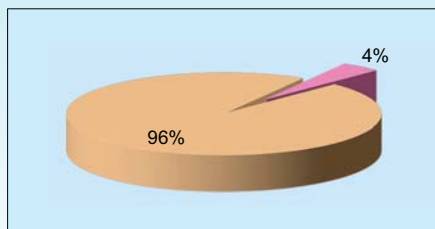
Økonomisk resultat:

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
242	NAV	2 077	2 135	-3 %	1 867
244	Barnevernsteneste	2 818	2 511	12 %	3 716
251	Barnevernsteneste i familien	1 155	1 098	5 %	1 589
252	Barnevernsteneste utanfor familien	5 792	5 763	1 %	5 452
275	Introduksjonsstønad	2 912	2 912	0 %	2 422
276	Kvalifiseringsordninga	285	700	-59 %	453
281	Økonomisk sosialhjelp	2 906	4 270	-32 %	2 396
283	Tilskotsordningar Husbanken	341			- 180
	Sum	18 287	19 389	- 6 %	17 713

- 242: Resultat i samsvar med det budsjetterte.
- 244: Auka kostnader utover det budsjetterte med prosessar for plassering/overtaking, rettsprosessar slik som advokatutgifter, tolkeutgifter, reise m.v
- 251/252: Resultat samsvarar med det budsjetterte.
- 275: Ytingar til flykningar som deltek i introduksjonsprogram, vert dekkja av flyktingefondet.
- 276: Det har vore færre enn ynskjeleg på kvalifiseringsordninga i 2015.
- 281: Mindreforbruket når det gjeld ytingar på økonomisk sosialhjelp er på 500' grunna reduksjon i tal klientar. (budsjettering m.a . av fond gir «feilinformasjon» på forhold mellom budsjett og rekneskap.)

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	49,4
2014	50,1
2015	49,5

Tekniske tenester

Organisering

Tenesteområdet omfattar stabseiningane Plan og Eigedom samt tenesteeininga Teknisk Drift.

Hovudoppgåve Plan

Ansvar for kommune- og samfunnsplanlegging, spesielt arealplanlegging
Forvaltning av areal, byggetiltak og tilskotsordningar.
Kartforvaltning og oppmåling

Hovudoppgåve Eigedom

Drift, forvaltning og utbygging av kommunal eigedom.
Drift, forvaltning og utbygging av infrastruktur og tenester innan kommunalteknisk område.
Førebyggjande brannvern (tilsyn, feiing), brann- og beredskapsoppgåver via SBR-IKS.

Hovudoppgåve Teknisk drift

Teknisk drift er ei utøvande eining. "Eigedom" sit som "eigar og forvaltar" av alle kommunale bygg og anlegg. Eigedom "kjøper" tenester hjå Teknisk drift for å drifte og vedlikehalde bygga og anlegga.

Overordna mål

-Sikre at Luster kommune har eit oppdatert plangrunnlag som til ei kvar tid er i samsvar med overordna mål for utviklinga av kommunen, dvs areal- og temaplanar som gir prinsipp og retningslinjer for byggje- og utviklingstiltak i kommunen.

-Sikre at kommunen har eit oppdatert offentleg kartgrunnlag for dei føremål som blir omhandla i plan- og bygningslova.

-Yte god service og rettleiing til tiltakshavarar, innanfor dei rammer som gjeld i lovregulerte forvaltningssaker.

-Oppretthalde realkapitalen i kommunal eigedom. Sikre god drift og utvikling av kommunale bygg og anlegg slik at brukarar og medarbeidarar har gode rårer for sine tilbod og sitt virke.

-Gje den kommunale infrastrukturen (VAR) ein standard som gir innbyggjarar og næringsliv tilbod med tilstrekkeleg kapasitet og kvalitet, samt sikrar gode miljømessig løysingar til så gunstige priser som mogleg.

-Ha eit kommunalt vegnett som dekkjer innbyggjarane og

næringslivet sitt behov slik at transporttilbodet kan bli trygt og rasjonelt.

-Sikre at kommunen har eit godt nivå på førebyggjande arbeid på teknisk område, samt sikre at generell beredskap og vakt- og beredskapsordningar gjer kommunen budd på unormale hendingar slik at skadeverknader og konsekvensar vert så små som mogeleg.

Tenester og oppgåver - generelt

Budsjettmessig har tenesteområdet 16 funksjonar og i tillegg er nokre plan-, forvaltnings-, drifts- og utviklingsoppgåver. Desse siste er budsjettmessig plasserte på andre funksjonar direkte eller via interne overføringar.

190 Teknisk drift

Budsjettmessig omfattar tenesta driftsutgifter for Teknisk drift, leiging, formenn, fagarbeidarar uteseksjon, vaktmeistarar og reinhaldarar, samt kostnader felles maskindrift.

Budsjetteknisk legg ein opp til at funksjonen skal balansere, kostnadane vert dekkja opp ved sal av tenester til dei ulike tenestestadane, kommunale bygg og anlegg. Tenesta sel og nokre tenester til kyrkjesektoren, bustadorganisasjonane og private.

Vedlikehaldsavdeling, røyrleggarar, maskinkøyrarar og reparatør dekkar opp ein relativt stor del av drift og vedlikehald av kommunalt vatn- og avløpsanlegg, kommunalt vegnett og anlegg. Kommunal maskindrift disponerer ein større maskinpark, bla, hjullastar, vegghevel og lastebil med kran.

Kommunen kjøper tenester til vintervedlikehald av vegar, samt meir spesialiserte vedlikehaldsoppgåver på bygg (ventilasjon, elektro mv). Desse utgiftene vert belasta aktuell tenestestad direkte.

Vaktmeistertenesta dekkar heile den kommunale bygningsmassen på driftssida. Snekkarar og målar supplerer for større vedlikehald av kommunale bygg og anlegg basert på årlege vedlikehalds- og byggutviklingsprogram .

Teknisk drift har ansvar for reinhald av alle kommunale bygg, unnateke pleie/omsorg.

265 Kommunale bustader

Kommunen har ein stor bustadmasse. Ein del er organisert i stifting (SLU, Stiftinga Luster Utleigebustader), og ein leilegheit i bustadbyggjelag, Steinahagen, med eige budsjett/rekneskap. Bustadmassen dekkjer kommunale bustadplikter, sosiale behov, rekruttering og etablering. Utleige er administrert av Servicetorget, også for SLU-bustadane, og ei bustadnemnd står for prioritering/inntak. Husleigesatsane vert fastsett i årleg sak om kommunale betalingssatsar. Vedlikehalds-oppgåvene vert dekkja av teknisk drift og større arbeid vert gjort når det er skifte av leigetakarar. Rådmannen v/Eigedom, ev SLU, har ansvar for sal og nybygg.

301 Plansak

Tenesta har ansvar for overordna kommune- og samfunnsplanlegging med vekt på arealplanlegging, oppfølging av kommuneplanen sin arealdel med utarbeiding av reguleringsplanar, forvaltning av desse og handsaming av private reguleringsplanar. Tema- og utviklingsplanar for dei ulike tenestemråde skjer i regi av desse. *Det vert utarbeida årlege planleggingsprogram som følgjer budsjettet/økonomiplanen.*

302 Byggsak

Tenesta er forvaltning og tilsynsoppgåver i medhald av plan- og bygningslova, herunder arealbruksplanar i medhald av lova. Vidare oppgåver er handsaming av byggesøknader, delingsøknader, dispensasjonar frå planar og veglov, utsleppssøknader og avfallsplanar, samt tilsyns- og sanksjonshandsaming i medhald av plan- og bygningslova og ureiningslova. Kommunen sine utgifter til forvaltning etter plan- og bygningslova vert delvis dekkja av kommunal gebyrordning der satsane vert fastsett i årleg sak om kommunale betalingssatsar.

303 Oppmåling

Tenestestaden skal syta for at kommunen har eit oppdatert offentleg kartgrunnlag for dei føremål som blir omhandla i plan- og bygningslova kap. 2. Nykartlegging og periodisk vedlikehald/oppdatering av kart skjer i all hovudsak gjennom avtalt samarbeid i Geovekst og NorgeDigitalt. Kommunen forvaltar eigarseksjonslova og matrikkellova og tilhøyrande tenesteproduksjon, herunder registrering i medhald av matrikkellovgjevinga. Kommunen sine utgifter til forvaltning og tenesteproduksjon vert dekkja i kommunal gebyrordning der satsane vert fastsett i årleg sak om kommunale betalingssatsar. ROS-kartlegging, digitalisering av arealplanar og digitalt planarkiv har ansvarsplassering på andre tenestestader.

315 Bustadbygging – bustadfelt

Budsjetteknisk vert det budsjettert nokre mindre vedlikehaldstiltak på kommunale bustadfelt som ikkje går inn under veg, veglys og VA. Tilskot til spreidd bustadbygging: Kommunen yter eit tilskot på kr 75 000,- pr tomt til spreidd bustadbygging etter nærare utarbeidd retningslinjer.

Kommunal bustadbygging: Kommunen har store arbeidsoppgåver i å leggje til rette for bustadbygging. Planlegging, opparbeiding og utvikling av bustadfelt. Kommunen har utarbeidd retningslinjer for tildeling av tomtar. *Jf elles investerings-/planleggingsprogrammet.*

330 Samferdsle

Kommunen sitt ansvar og engasjement er Solvornferja. Anbodsperioden for ferja er t.o.m. 2021. Fylkeskommunen gir tilskot til tiltaket med grunnlag i skuleskyss og regional utvikling/ reiseliv, kr 450.000 pr år, med tilsvarande avtalelengd. Leige av kai/ kaiområde vert ført på funksjonen.

332 Kommunale vegar

Kommunen har eit omfattande kommunalt vegnett, ca 120 km og plassar/parkeringsanlegg. Vegnettet, fast dekke, grusveg og bruar skal ha kontinuerleg vedlikehald sommar og vinter. Drift og vedlikehald vert gjennomført i eigen regi og med innleige av maskiner. Brøyting vert utført via anbodkontraktar med private med avtale t.o.m. 30.04.2017. Brøyting av parkeringsplassar i Gaupne måndag til fredag vert utført i eigen regi. Større tiltak på vegnettet vert gjennomført som anleggsutviklingstiltak med årlege prioriteringar. Kommunen har 1871 veglyspunkt for drift og vedlikehald. Kommunen yter tilskot til vedlikehald av privat veg (33303).

334 Trafikktryggleikstiltak

Med utgangspunkt i kommunal trafikktryggingssplan vert det gjennomført ein årleg prosess for kartlegging, planlegging og gjennomføring av mindre tiltak. Det vert søkt om midlar til tiltaka. Tiltak som får tilskot, vanlegvis om lag 50% av kostnaden, vert prioritert for gjennomføring. Driftsmidlar dekkjer mindre sikringstiltak. Eigendel til "Aksjon skuleveg" vert finansiert over investeringsplanen.

338 / 339 Førebygging mot brann og ulukker/beredskap mot brann/ulukker

SBR-IKS har ansvaret for både førebygging og beredskap mot brann/ulukker. Gjennom SBR-IKS har kommunen ein brann- og ulukkesberedskap som ivaretek kommunen sine plikter i medhald av brannlovgjevinga, deltek i ordninga for akutt ureining (IUA) og i det interkommunale selskapet ALSF (Alarmsentralen Sogn og Fjordane), for varsling/melding av brann og overvaking av tryggleiksalarmar.

345 Vassverk

Kommunal vassforsyning er omfattande og kjenneteikna av mange og relativt små vassverk. Vedlikehald av 12 vassverk med m.a. tilhøyrande leidningsnett og basseng. Vert gjennomført driftsovervaking av tilknytte vassverk og basseng minimum 2 gonger/dagleg og analyse av vatnet i henhold til drikkevannsforskrifta. Vassprøver vert teke kvar 14 dag. Generelt vedlikehald, lekkasjesøk og

Styringsmål 2015

Styringsmål		Datakjelde	Status 2014		Mål 2015	Resultat 2015	
			Luster	Landet			
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist *)	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	
	B	Tal klagesaker m/omgjeringvedtak	Registrering	1	-	0	0
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Registrering Visma	112		<100%	106
	M	Medarbeidartilfredsheit (skala 1-6)	BedreKommune 2012	4,8	4,6	4,8	
	M	Sjukefråvær (Teknisk drift)	Fråværsstatistikk 2015	2,1	-	<4,0	8,3
Teknisk	B	Vasskvalitet, prøvar utanfor grenseverdi	Resultat vassprøvar	8	-	0	4
	B	Sakshandsamingstid oppmålingsforretning (snitt dg)	Kostra	65	66	60	---
	B	Andel søknader om tiltak der kommunen overskrid lovpålagt sakshandsamingstid	Kostra	7 %	5 %	0	---

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål

- Meirforbruk økonomi; generelt planarbeid, oppmåling, byggesak og vedlikehald bustadfelt

- Høgt sjukefråvær (teknisk drift): Mange langtidssjukmelde.

- Vassprøvar utanfor grenseverdi blir tatt hand om umiddelbart etter gjeldande reglar. Grunnvatn med låg pH var tidlegare eit problem, det er no i orden ved samtlege vassverk. Det vart oppdaga coli/e-coli på ein leidningstrase på Indre Hafslo. Her vart det gjennomført omfattande reingjering og det vart krav om koking av vatnet fram til vatnet var heilt reint.

reparasjonar etter behov. Talet på vassverk gjev mange utfordringar for å sikra nok og sikker forsyning.

353 Kloakk

Som for vassforsyning er det mange anlegg for drift og ettersyn. Tilsyn på 50 kloakk-pumpestasjonar og driftsovervakning minst 2 gonger/dagleg. Kloakkprøvar vert gjennomført 4-6 gonger i året. Generelt vedlikehald, reparasjonar av pumper og staking av kloakkroør.

354 Tømming av slam

Tømming av slamavskiljarar vert gjennomført i regi av Simas. Simas har og ansvaret for fakturering av slamabonntar. Alt etter type anlegg er det tømming kvart år, anna kvart år eller fjerde kvart år.

355 Renovasjonsordninga

Kommunen får løyst sine oppgåver i det interkommunale selskapet Simas. Selskapet tek seg av innsamlingsordning og handsaming av innsamla avfall. Simas kjøper tenester frå kommunen v/Teknisk Drift til drift av Miljøstasjonen i Gaupne. Kommunen har sjølv ansvaret for renovasjon i sentrumsområde, utfartsområde og badeplassar. Føresetnaden er kommunal kostnadsdekning.

357 Offentleg toalett

I Luster Kommune er det ein del toalett, som i praksis er opne for alle, særleg om sommaren. Det har fleire overnattings- og serveringsverksemder, bensinstasjonar, butikkar og liknande, som i praksis har toalett som alle kan nytte. Einskilde verksemder har grunna lokalisering

meir "offentleg" toalettbruk enn andre. Luster Kommune har ikkje driftsansvaret for mange toalett. Offentleg toalett med offentlig driftsansvar er relativt dyrt å drifte. Her vert budsjettert tilskot til offentlig tilgjengelege toalettanlegg i kommunen og kommunen sine utgifter til egne anlegg.

Aktivitet 2015

Eigedom og anlegg, drift, vedlikehald og utvikling

- Det har i 2015 vore arbeid med beredskapsplan for Luster kommune. Den vil bli/er lagt fram for politisk handsaming februar 2016. Luster kommune har ikkje tatt i bruk UMS varslings. Det er vurdert fleire løysningar og i budsjett 2016 er det sett av midlar til å etablere UMS og ta dei i bruk, både i beredskap, men og innafor veg vatn og avlaup. Reinhaldsressursar er tilpassa nytt/melombels opplegg Hafslo barne og ungdomskule, auke på Hafslo barnehage og reduksjon Gamlestova barnehage. Stillingsressurs vaktmeister er regulert ned med eit årsverk, ved at vaktmeister er endra til fagarbeidar og utføre arbeid som blir dekkja inn over vedlikehald og investeringsbudsjettet.
- Byggetutvikling og større vedlikehald i 2015 er gjennomført i samsvar med planar:
 - ATS: Ventilasjonsanlegg over konveksjonsomnar
 - Grandmo busenter: Avlastningsbustad i gamle «Bjørnbygget og betra kontortilhøve
 - Grandmo lagshus: For utleige til lag og organisasjonar
 - Solvorn oppvekstsenter: Nytt tak
 - Veitastrand skule: Nytt lys i gymnastikksal og div. ombygging

Luster kommune har det beste drikkevannet i Sogn og Fjordane

Luster kommune deltok i oktober 2015 på den regionale semifinalen «Sogn og Fjordanes beste drikkevann» under VA-konferansen på Alexandra Hotell i Loen.

Luster stilte i to klassar; med overflatevatn frå Hafslo vassverk og grunnvatn frå Gaupne vassverk. Det var påmeldt sju vassverk i kategorien overflatevatn og fire vassverk i kategorien grunnvatn.

Einar Melheim (Norsk Vann) overrekker blomster og diplom til den heldige dobbeltvinnaren Luster kommune ved Ingrid M. Slinde.

- Luster oppvekstsenter avd. barnehage: Nytt ventilasjonsanlegg (Enøk- tiltak)
- Helsesenteret: Oppussing kontor
- Luster omsorgssenter: Tiltak i samband med brannsikring
- Gamlestova barnehage: Golvbelegg
- Skjolden oppvekstsenter: Oppvekstbibliotek og div. innvendig takarbeid
- Det meste av arbeidet er utført av teknisk drift. Fokus på enøk-arbeidet er vidareført.
- Brannsikringstiltak Luster omsorgssenter, med tanke på nedlegging av Luster lokalstasjon, er gjennomført.
- Måling Hafslo omsorgssenter og eldresenter og tiltak innan solskjerming er ikkje gjennomført ut frå budsjettssituasjonen.
- Dei kommunale byggeprosjekta under arbeid har hatt framdrift som planlagt. Tilbygg/utviding av kjøkken ved Gaupne omsorgssenter, sentralkjøkken og bygging av avdelingskjøkken på alle omsorgsentra, var ferdig april 2015. Arbeidet med ombygging og nybygg ved Hafslo barne- og ungdomsskule starta i april med ombygging i fellesbygget. Samtidig tok ein i bruk klasserom i Luster vidaregåande til ein ungdomsskuleklasse. Utover våren og sommaren starta grunnarbeidet for dei ulike tilbygga. Etter haustferien tok skulen i bruk att fellesbygget etter ombygginga samt fleire klasserom i vidaregåande. Dette for å frigi ungdomsskulen slik at ombygginga også kunne starta her. Nytt skulekjøkken blei også teke i bruk i oktober.. Skulen skal takast i bruk att hausten 2016. Arbeid med deler av uteområdet vil pågå utover hausten -16. Det er inngått avtalar om kjøp av festeareal der ungdomskulen er og for eigedommen kjøpt av fylkeskommunen. Planarbeidet for renovering av rådhuset vart stoppa etter anbuds konkurranse, pga av høg tilbudspris. Planarbeidet er starta opp att med val av andre/ alternativ fasadeløysningar.
- Kommunal bustadmasse (inkl. Luster utleigebustader)

har totalt 60 utleigeeiningar, per 31.12.15 var 55 bustader utleigd. Mykje av bustadmassen vert no disponert til busetjing av flyktningar. Av 24 tildelte bueiningar i 2015 er 20 tildelt flyktningar. To einebustader, Sandvikvegen 77 i Gaupne og «styrarbustaden» på Hafslo vert nytta som bufellesskap for flyktningar.

Dei to siste leilegheitene i Skåråkeren burettslag er selt.

SLU byggjer 18 leilegheiter fordelt på 2 bygg på gamle barnehagetomten i Gaupne. Bygga er reist, det pågår innvendig og utvendig arbeid, etter prioritert rekkefølge, mellom dei forskjellige entreprenørane. Prosjektet er i rute og skal etter framdriftsplan vere ferdig 31.08.16.

- Luster kommune la ut for sal 8 einebustadtomter i bustadfeltet Kvitevollen i Luster, og rekkehus og terrassehus i bustadfeltet Beheim 2 på Hafslo. 2 privatpersoner er tildelt tomt på Kvitevollen. På Beheim 2 er det tildelt totalt 10 einebustadtomtar, 3 rekkehusomtar og ein terrassehusomt. Arbeidet med infrastruktur i feltet, opprusting av veg og ny avløpsleidning vart ferdigstilt hausten 2015.
 - Oppfylling av veg og ein del av tomteareal på Verket 2, med massar frå Jostedalselvi, vart avslutta i 2015. Utbygging av vva i feltet er starta opp med ferdigstilling juli 2016.
 - Sentrumstiltak Gaupne. Arbeidet med oppgradering av torgarealet framføre Pyramiden stoppa opp pga. av at Pyramiden som grunneigar ikkje ville gå vidare med planane. Luster kommune vil arbeide vidare for å finne løysning på utfordringane vedrørende trafikksituasjonen. Ladestasjonen er mest dagleg i bruk, straumforbruk vert likevel avgrensa.(1300 i -15)
- Infrastruktur veg og anlegg:*
- Driftsutgiftene for kommunal veg i 2015 vart på 7,8 mill. kr – regulert budsjett var på 7,6mill.kr, etter styrking på 1,0mill.kr. i T1 grunna svært høge brøyteutgifter i januar og februar.

Veglysutgiftene auka grunna auka brenntid og auka vedlikehald. (R-2015=920.000 dvs 150.000 utover budsjett.)

Anleggsutvikling: Tiltak som vart gjennomførde i 2015 var utbetring og asfaltering av kommunale vegar i Luster (Dalsdalen og mot Fjordglas) og Gaupne (Sandvik Sør).

Trafikktryggingstiltak: Ny gang- og sykkelsti frå Marifjøra til Røneidstunnelen er bygt.

Tal reisande med Solvornferja:

År	Tal reisande	Herav skulereiser
2013	46.341	2.096
2014	46.332	2.210
2015	50.581	1.280

- Brannvernet i Luster har hatt 26 utrykkingar i 2015, 4 av utrykkingane var til trafikkulykker. Bygging av garderobe i nye brannstasjon på Røneidsgrandane vart starta opp, fullførast 2016. SBR IKS har planar om å utvikle anlegget til eit regionalt kurs/øvingsområde. Luster lokalstasjon er lagt ned, og brannstasjon er stengd pr 31.12.15.
- Det har vore jobba med fleire prosjekt innan veg-, vatn- og avlaupssektoren (VVA) i 2015. Ferdigstilling del 1 av VVA-utbygging Beheim 2 med nytt høgdebasseng. Utbygging av VVA på Kvitevollen bustadfelt og for 4-5 bustadar Drægni. VVA Galdetoppen Industriområde. Innkjøp av nytt reinseanlegg Breheimsenteret med oppstart til sesongen 2016. Nytt vassbehandlingsanlegg på Veitastrand med tilsetjing av vassglas, som gjer akseptabel pH. Grunneigaravtalar og førebuingar i forhold til nytt vassverk i Luster og ny kloakkstasjon for Hafslø/Indre Hafslø. Driftsmessig har det vore utbetring av ein del pumpestasjonar og installering av trådlause overvakingssignal i staden for tidlegare signalkabel. Asfaltering og utbetring av eksisterande vassverk og kloakkreinseanlegg. Det er og jobba noko med å begrense lekkasjar, dette er eit kontinuerleg arbeid. Sjølvkostrekneskapet syner dekking på 105,5 % for vatn og 98,7 % for avløp.
- Kart – og oppmåling har i 2015 utført følgjande arbeid i matrikkelen (i det offisielle eigedoms-, bygnings- og adresseregisteret i Norge)

Eigedom:	Tal
Nye eigedomar	43
Nye festetomtar	2
Nye eigarseksjonar	12
Arealoverføringar	1
Grensjusteringar	7
Bygg:	
Nye bygg	82
Oppdateringar på bygg	403
Sletta bygg	3

Adresse:	
Adresser i Luster kommune	3831
Nye adresser	64
Oppdaterte adresser	147
Sletta adresser	3

- Adresseprosjektet har i 2015 fullført, med nokre få unntak, tildeling av adressenamn og oppdatere vegnett basen med dei offisielle vegnamna. Har vidare starta arbeidet med å tildele hus/eigedommar husnummer.
- Kart og oppmåling har framleis nokre saker som er rekvirerte etter delingslova som ikkje er avslutta. Anna arbeid utført av avdelinga er innlegging og retting av regulering og kommuneplan i kartløyning og planregister. Har utført arbeid for VAR.
- Renovasjonsordning fungerer tilfredstillande. Miljøstasjon i Gaupne har stor aktivitet. Simas kostar drifta som del av renovasjonsavgifta. Fokuset på sortering, gjennvinning og gjennbruk aukar. I Gaupne har ikkje Luster kommune avtale med offentleg toalett, avtale i Solvorn er ikkje forlenga/fornya og er no gått ut.

Plan og byggjeaktivitet

- Revidert arealdel av kommuneplanen vart vedteken av kommunestyret i møte 05. mars 2015. Fullføring av arbeidet med ny arealdel opptok det vesentlege av planleggingskapasiteten i kommunen fram til utgangen av april 2015.
- Som det går fram av tabellen nedanfor, vedtok kommunestyret 3 reguleringsplanar i 2015. I løpet av året har tenesteeining planarbeidd med regulering av Bolstadmoen og Gjerde sentrum. Planen for Bolstadmoen vart ferdigstilt, jf. tabell over vedtekne reguleringsplanar. I reguleringsarbeidet for Gjerde vart det avdekka nokre meir kompliserte tekniske problemstillingar, m.a. knytt til bygging av gangveg. Hausten 2015 vart det utarbeidd tilbudsgrunnlag for engasjement av konsulent vinteren 2016. Det vart også gjort førebuande arbeid og utarbeidd tilbudsdokument for reguleringsarbeid for Sogn skisenter/Heggmyrane. Einingane Plan og Eigedom har saman utarbeidd ny trafikktryggingssplan, vedteken kommunestyret 05.11.2015.
- Reguleringsplanar vedtekne i 2015:

Dato	Plan
05.03.2015	Reguleringsendring for del av Bolstadmoen, Skjolden.
24.09.2015	Detaljreguleringsplan for del av gnr. 83 bnr. 1, i Røslbakkane. Bærplukkarbustader m.m..
24.09.2015	Omregulering av gnr. 20, bnr. 101, Bolstadmoen.

Einskildvedtak i utvalde sakstypar dei 4 siste åra

Sakstypar	2014	2015

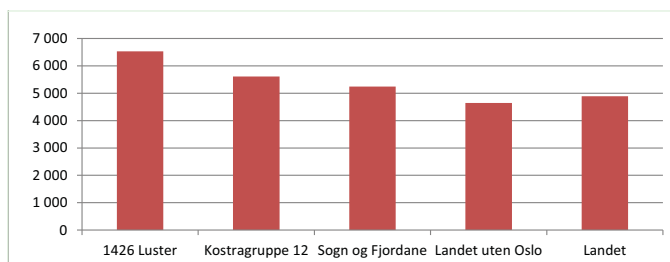
Utvalssaker (PFS)	10	11
Tiltaksløyve § 20-1	85	80
Tiltaksløyve § 20-2	41	47
Rammeløyve § 21-2	5	8
Igongsettingsløyve § 21-2	6	8
Tekne i bruk	---	---
Mellombels bruksløyve	15	25
Ferdigattest	66	97
Utførte tilsyn	12	5
Utsleppsløyve	11	9
Sum einskildvedtak	251	290

NB! Plansaker etter pbl kap.12 er ikkje med i oversikten.

- Gebyrinntektene vart kr. 836898.- dvs. kr. 151898.- meir enn budsjettert.
- Tilsyn: Det vart gjennomført 5 tilsyn i byggesak, av desse var 5 på tema frå TEK10 og SAK10, og 0 var inspeksjon i nye bygg (inspeksjonstilsyn). Betaling til SBR for avtala byggtilsyn kr. 191706.-, budsjettert sum var kr. 200000.-.
- Det vart handsama og godkjent 25 søknadar om nye bygg i LNF-område utanfor 100-meters beltet (pbl § 1-8), av desse 20 i samsvar med plan, og 5 dispensasjonssaker.
- Tilskot til bustadbygging (tekne i bruk i 2014): 4 stk. utanfor regulerte felt, og 4 innanfor (Neshøgdi og Bukti).

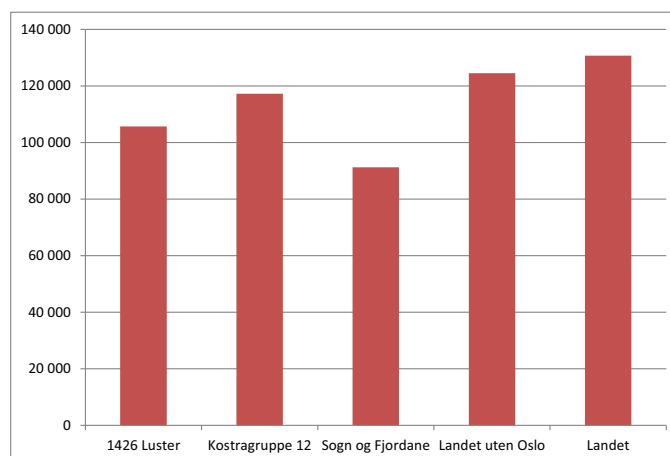
Kostra-samanlikning

Netto driftsutgifter til kommunal eigedomsforvaltning i kr pr innbyggjar

Kostra-samanlikning

Brutto driftsutgifter i kr pr km kommunal veg

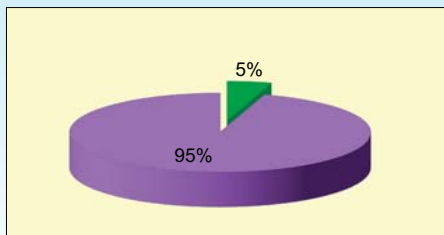

Økonomisk resultat

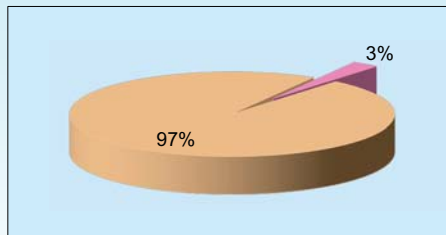
Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
190	Teknisk drift	0	-82	-100 %	0
301	Plansak	690	285	142 %	1 072
302	Byggesak	473	589	-20%	626
303	Oppmåling	1 144	1 453	-21%	1 366
315	Bustadbygging	1 325	970	37%	503
330	Samferdsel	2 187	2 210	-1 %	1 886
332	Kommunale vegar	9 322	8 775	6 %	8 339
335	Sentrumsområde	272	305	-11 %	239
338	Førebygging mot brann og andre ulukker	608	650	-6 %	656
339	Beredskap mot brann og andre ulukker	4 051	4 021	1 %	3 692
345	Vassverk	-3 396	-3 617	6 %	-2 814
353	Kloakk	-2 338	-2 031	-15 %	-2 392
	Sum	14 339	13 528	6 %	13 173

Kommentar:

- 301 Fordelte lønskostnader knytt til utabeiding kommuneplanen sin areldel går ut over det som var budsjettert og vert ikkje aktiverte.
- 302 Meir gebyrinntekter og lågare pensjonsutgifter enn budsjettert
- 303 Lågare pensjonsutgifter enn budsjettert.
- 315 Overføring, kr. 400.000,- EK til Stiftinga Luster utleigebustadar, var budsjettert på investering. Budsjettmidlane er ikkje overført til drift
- 332 Meirforbruk på 0,547 mill.kr skuldast store brøyteutgifter m.m. (0,3mill.kr), høge straumutgifter til veglys (0,15mill.kr) og tilskot til privat veg. (0,1mill.kr, feil v/budsjettering.)
- 335 Mindre tilskot til offentleg toalett
- 338 Mindre kontigent til SBR IKS til førebyggjande brann, pos avrekning feing.
- 345 Redusert driftsoverskot til å dekke kapitalutg. Auka vedlikehald vassforsyning, inkl auka bemanning.(800') Auka inntekter utover det budsjetterte.(650'). Meir enn sjølvkost, avsett til fond, «overskot» 395.000.
- 353 Auka driftsoverskot til å deka kapitalutg. Meirutgifter vedlikehald, materialer.(190') Meirinntekter på gebyr og tilknytning (500') Sum +310'.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	6,0
2014	5,5
2015	5,5

Næringsutvikling og naturforvaltning

Organisering

Tenesteområdet er organisert i ei stabseining (næring) og ei resultatseining (landbruk og naturforvaltning).

Overordna mål

Halda oppe talet på arbeidsplassar i kommunen, både i landbruket og andre næringar.

Vidareføra den kommunale næringspolitikken som skissert i k-sak 10/14: «Grunnlaget for handsaming av nærings saker i Luster kommune».

Leggja til rette for fast busetnad i heile kommunen, jf areal- og eigedomsforvaltninga.

Leggja til rette for friluftsliv og sikra innbyggjarane tilgang til jakt og fiske.

Ta vare på eit representativt tverrsnitt av naturtypar og naturkvalitetar for framtidige generasjonar og sikra levelege vilkår for vilt og fisk

Ta vare på kulturlandskapet og få redusert/stansa attgroinga.

Gjera berekraftig utvikling til eit overordna prinsipp ved all planlegging og drift.

Tenester og oppgåver - generelt

320 Kommunal næringsverksemd

Gjeld i hovudsak inntekter ved sal av konsesjonskraft, jf kommentar innleiingsvis.

Leigeinntekter for næringsbygg er budsjetterte på bakgrunn av avtalar. Avtalane baserer seg på prinsippa for husleigenivå på kommunale næringsbygg som vart vedteke i budsjettet for 2012

325 Tilrettelegging og hjelp for næringslivet

Kontakt/samarbeid med næringslivet og samarbeidande partar som Innovasjon Noreg, fylkesmannen si landbruksavdeling, fylkeskommunen, næringsnettverket i Sogn og bankvesenet.

Forvalte kommunen sitt konsesjons- og næringsfond.

Delta i utviklinga av den regionale arbeidsmarknaden.

Til ei kvar tid ha ledige tomter og bygg for næringstiltak

Delta i utvikling av kompetansen i næringslivet

Kommunen skal ha ei aktiv rolle i arbeidet med å vidareutvikla reiselivet

329 Landbruksforvaltning

Betra lønsemda innan tradisjonelt landbruk

Få bestanden av rovdyr ned på streifdyrnivå

Få etablert lønsame tilleggsnæringar på gardsbruk

Leggja til rette for "Inn på tunet"-tilbod

Handsama og kontrollera saker i høve Innovasjon Noreg (BU-ordninga).

Hjelpa dei som tek kontakt med søknader til Innovasjon Noreg.

Handsama saker etter gjeldande lovverk (jordlov, konsesjonslov, odelslov mv).

Følgja opp kommuneplanen sine strategiar i areal- og eigedomsforvaltninga.

Følgja opp gardsformidlingsprosjektet.

Sakshandsama og kontrollera statlege støtteordningar som areal-, kulturlandskaps- og produksjonstillegg for landbruket, SMIL-midlar mv.

Landbruksfagleg rettleiing og planlegging.

Handsama saker om elveforbygging og kraftutbygging

Føra tilsyn med elveforbyggingar i samsvar med instruks frå NVE. Synfara alle anlegg minst kvart femte år. Ein jamn aktivitet tilseier kontroll av ca. 25 anlegg årleg.

Administrera veterinærordninga for kommunane i Luster veterinærdistrikt (3). Syta for tilgang til veterinær heile døgnet, alle dagar i året. Betala ut godtgjeringar og tilskot.

360 Naturforvaltning

Viltforvaltning, fiskeforvaltning, og forvaltning av verneområde

Styringsmål 2015:

Styringsmål		Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015	
			Luster	Landet			
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist *)	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	
	B	Tal klagesaker m/omgjeringvedtak	Registrering	1	-	0	
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap 2012 Visma	98%		<100%	100%
	M	Medarbeidartilfredsheit (skala 1-6)	Bedre Kommune 2012	4,7	4,6	>4,5	
	M	Sjukefråvær	Fråværsstatistikk 2012	1,0%	-	<2,0	
Ten omr	B	Andel saker innan naturforvaltning med fristbrot (tilskotsordningar)	Registrering	0	-	0	0

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål, Ø = Økonomimål
- Jamt over gode resultat på styringsmål.

Hindra forsøpling og ureining, samt følgja opp reglane i lokal forskrift om brenning.

Vassforvaltning i samsvar med vassdirektivet.

Fjelloppsyn. Utføra naturoppsyn etter avtalar med ulike oppdragsgjevarar. I tillegg utføra oppsyn på område der kommunen sjølv er sett til å handheva regelverk.

Oppfølging av handlingsprogram for friluftslivet i gjeldande kommunedele plan.

Følgja opp handlingsprogrammet i kommunen sin vedtekne miljøplan

Arbeida for å få staten til å ta større ansvar for uttak av skadedyr/rovdyr.

Gjennomføra dei kommunale oppgåvene med jegerprøven i samsvar med instruks.

Arbeida med miljøfagleg rettleiing og yta hjelp til skular i prosjektarbeid i den grad det er kapasitet til det.

Utøva forvaltningsansvaret for verneområde kommunen har fått ansvaret for – i tråd med gjevne vernereglar og innarbeidd praksis i kommunen.

Samarbeida med forvaltningsstyra og statlege stillingar knytt til oppsyn og forvaltning av verneområda.

Vera ein aktiv bidragsytar i arbeidet med å leggja om hjorteforvaltninga i tråd med nasjonale føringar, med mål om ei meir grunneigarstyrt og meir bestandstilpassa organisering basert på bestandsplanområde.

Aktivitet 2015

I februar 2015 hadde næringsutvalet ein gjennomgang av «Grunnlaget for handsaming av nærings saker i Luster kommune», det vart ikkje gjort endringar.

Dette dokumentet er både ein administrativ og politisk styringsreiskap, som fungerer godt.

Talet på vedtakssaker i næringsutvalet i 2015 var 26, i 2014 var det 25 saker.

Luster kommune er aktiv part i mykje av utviklingsretta aktivitet i næringslivet. Det gjeld finansieringssaker,

men også som ein instans for drøfting og vurdering av ulike tiltak. Tilrettelegging og sal av næringsareal frå kommunen er og eit viktig saksområde.

Næringsfondet

Dei fleste sakene i næringsutvalet er finansieringssaker i høve næringsfondet. Pr. 31.12.15 er det utlånt 79.4 mill. kr til næringslivet frå dette fondet (pr 31.12.14 var det utlånt 75 mill kr)

I 2015 er det utbetalt nye næringslån på til saman 9.5 mill kr. (2014-12.5, 2013-16.1)

Det er betalt inn 5.2 mill kr i avdrag og 1.6 mill kr i renter på næringslån i 2015. (2014 - 5.6 og 1.58, 2013- 7.6 og 1.4.)

Det vart gjeve tilsagn om 10.4 mill kr i næringslån i 2015. (2014 - 4.8 mill kr, 2013 - 14.3) a

Næringsareal

Luster kommune har framleis ein bra reserve med næringsareal tilgjengeleg i Gaupne. På Hafslo vart det nye næringsområdet klart i 2015.

Det har vore fire saker med sal av næringsstomtar i 2015.

Samarbeid med andre

Luster kommune har økonomiske ressursar til å vere med å finansiere næringsutvikling. Det vert arbeidd aktivt i høve andre offentlege finansieringsinstitusjonar for å oppnå finansiering også frå desse. Både i høve Innovasjon Noreg, Fylkeskommunen og Fylkesmannen gjennom bygdeutviklingsmidlar er det god dialog i nærings saker.

Det er viktig for administrasjonen å halde seg oppdatert på endringar i verkemiddelapparatet, for å vere ein så god fagleg rådgjevar som råd. Det er mange verksemdar i Luster som har medfinansiering frå dei ovannemnde offentlege institusjonane.

I høve bankvesenet, spesielt Luster sparebank, er det ein god dialog i finansieringssaker.

Det er fleire søknader frå Luster kommune om kraftprosjekt som har fått konsesjon og det er og fleire som no er til konsesjonsvurdering.

Luster kommune deltok i 2015 som ein del av Sogn Regionråd, på "Framtidsfylket" si rekrutteringsmesse i Bergen. I møte med ungdom frå kommunen - som tek høgare utdanning - vert spørsmål om "relevant" arbeid viktig. Mange ynskjer å ha jobb nr 1 borte frå Luster, men har planar om heimflytting etter kvart. Utviklinga i dei store offentlege institusjonane i Sogndal og Leikanger er sjølvsagt svært viktig for Luster i eit sysselsetjingsperspektiv. Her er det potensielt mange endringar framover.

Det har vore arrangert temamøte for næringslivet saman med Luster Sparebank. Tema for møta var planane for kraftutbyggingsprosjekt i Luster og styrearbeidet i bedrifter. God oppslutnad.

Industri

Fleire av industriverksemdene i Luster har hatt vekst i 2015. Grunnlaget for vekst har vore ei målmedviten satsing på kompetanseutvikling, marknadstilpassing og marknadssatsing og investering i teknologi. Det er likevel slik at fleire av verksemdene merkar at både internasjonale og nasjonale utviklingstrendar er noko fallande.

Dei to største industriverksemdene i kommunen; Avery Dennison NTP AS og LMI AS er no begge eigde av store internasjonale selskap. Internasjonale eigarskap gjev mulegheiter, men det er også ei utfordring med hovudkontor langt borte frå Luster.

Digital Etikett opna nybygget sitt i 2015, Fjordglas markerte jubileum og opna det nye avanserte produksjonsanlegget sitt i 2015. Bluefjords opna datasenteret.

Reiselivet

Luster kommune er medeigar i Visit Sognefjord AS og har bunde seg til ein treårig avtale om å yte årlege marknadsbidrag. (t.o.m. 2016) Selskapet har kontor på Campus i Sogndal.

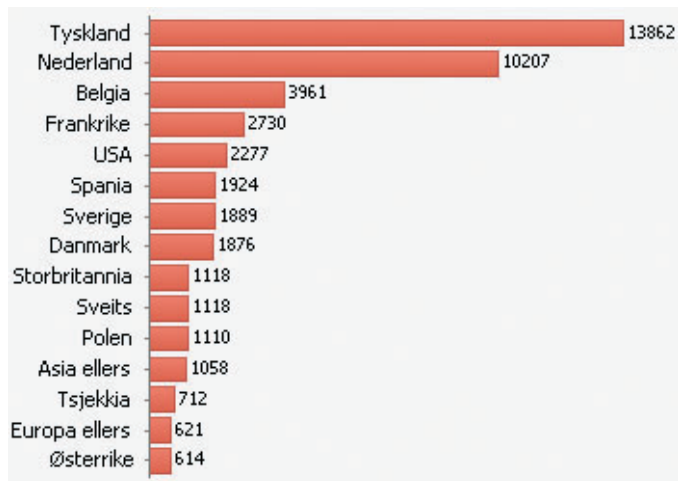
Visit Sognefjord skriv slik om 2015:

Sogn hadde 389.771 gjestedøgn i juni – august 2015, fordelt med 276.205 på Hotell og 113.566 på hytte/camping. Den utanlandske marknaden hadde 16% auke frå 2014, medan den norske marknaden gjekk tilbake med 12,7%. Dette utgjer ei samla auke på 5,9% frå 2014. Luster hadde 74.118 gjestedøgn i same periode (19% av gjestedøgn i Sogn), fordelt med 48.870 på hotella og 25.248 ved hytte/camping. Den utanlandske marknaden hadde 16,3% auke, medan den norske marknaden gjekk tilbake med 9,4%. Dette utgjer ei samla auke på 6,1%, det vil sei 0,2% høgare enn gjennomsnittet i Sogn. Marknadsandelen i Luster gjekk opp frå 2,08% til 2,13% frå 2014 til 2015.

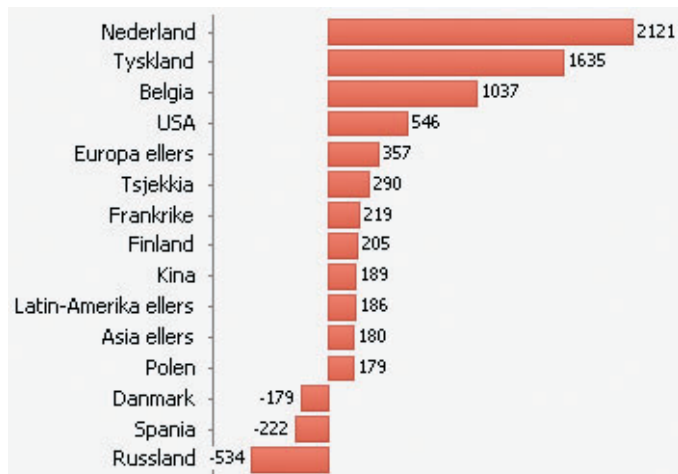
Norge er den største marknaden (25.248), med Tyskland (13.862, +12,7%) og Nederland (10.207, +26,8%) som dei største utanlandsmarknadane. Den største relative veksten kjem frå USA (+47,6%), USA (+41,2%), Asia (+40,1%) og Belgia (+36,3)

I reiselivet i Luster, er det som elles i Sognefjordområdet

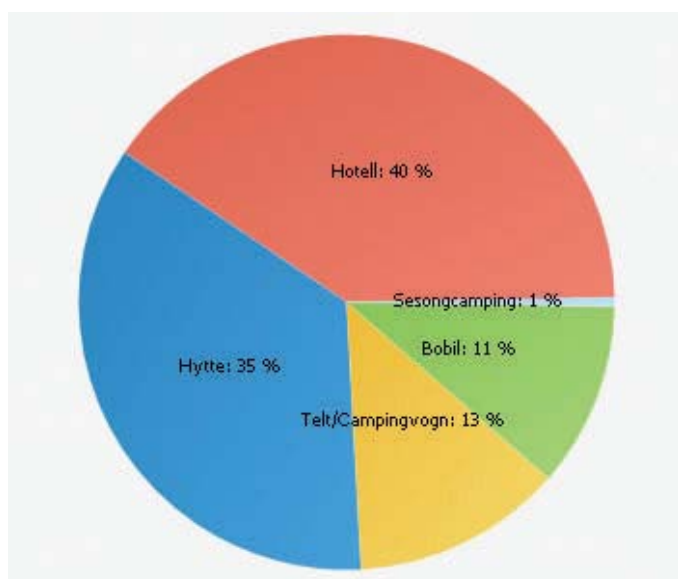
Utanlandske gjestedøgn i Luster 2015 (juni - august)

Oppgang//nedgang i utanlandske gjestedøgn 2014-15 (juni - august)

Overnatting i Luster fordelt på overnattingsmåtar 2015 (juni - august)

og i dei rurale delene av Fjord Norge, store sesongsvingingar. Svært mange senger er "kalde" store deler av året. Mange verksemdar held og stengt i store deler av året. Dei fleste verksemdene er familieselskap,

dvs drifta er avhengig av stor innsats i sesongen frå heile familien.

Elles er det fleire av verksemdene frå Luster som markerer seg godt i det nasjonale reiselivs- og mediebiletet, i særleg grad kan ein då trekkje fram Walaker hotell, Nes gard, Turtagrø hotell, Bestebakken, Sognefjellet Sommarskisenter og Jostedalen breførarlag. Mange av lustraverksemdene får svært gode resultat/ vurderingar på Tripadvisor og booking.com. Slik forbrukardriven vurdering vert stadig viktigare for å få gjester. Stadig fleire nyttar seg av slike vurderingar når overnatting skal tingast.

Luster har mange aktivitetsbedrifter innan reiseliv som driv godt. Luster er truleg den kommunen i fylket med størst breidde i aktivitetstilbod. Dei fleste av desse selskapa hadde ein god sesong i 2015.

For reiselivsnæringa er ei vidare utvikling av sals- og marknadsretta aktivitet avgjerande, for å auke omsetning og inntening. Arbeidet til det nye selskapet Visit Sognefjord AS vil vere viktig for at området vårt skal bli endå meir synleg som eit reisemål i internasjonal verdsklasse.

Sogn Skisenter har utvikla vidare i 2015 og er saman med Lustrabadet eit godt produkt både for lokalbefolkning og tilreisande.

Breiband

I 2015 er det bygd «fiber til heimen» på Hafslo, i Gaupne, på Skjolden og Nes. Det er no løyvd midlar frå staten til breibandutbygging i Dale i Luster.

Røynsle og forbetring:

Vidare utvikling av næringslivet har fokus i Luster både politisk og administrativt. Både vidareutvikling av eksisterande næringsliv og nyskaping er viktig. Verksemdar som rettar seg mot marknader utafor regionen vil ha ein større sjanse til å utvikle seg, enn dei som har ein marknad som berre er regionalt basert. Kompetanseutvikling, marknadsorientering og effektivisering/teknologiutvikling er stikkord for både vidareutvikling av eksisterande næringsliv og utvikling av nye tiltak.

LANDBRUKSFORVALTNING

Forvaltningsoppgåver

Ressursbruken ved eininga er delt mellom utføring av lovpålagde forvaltningsoppgåver innan landbruks- og miljøsektoren og forvaltning av kommunale ordningar for å oppnå måla i kommunale styringsdokument, utleige av tenester til andre m.m.

Jordbruk

Nedgangen i tal driftseiningar i kommunen har flata ut. Areal i drift og produsert mengde slakt har vore nokolunde stabilt over ei årrekke, men med eit markert hopp opp i produsert mengde slakt i 2015.(auke sau/god beitesommar)

Innanfor mjølkeproduksjon på kyr er det meir grunn til uro. Tal mjølkeprodusentar er no kome ned under 60 totalt, dvs. meir enn ei halvering frå tusenårsskiftet, og produsert mengde mjølk har minka med 17% frå 2010 til 2015.

Det er stor interesse for bruksutbygging for sau, der Luster i fleire år har lege på topp i fylket. Men med

dagens fornyingstakt av mjølkeproduksjonsfjøs vil ein i 2024 vera langt unna målet om at alle er ombygde til lausdrift.

Samla bærproduksjon har vore nokolunde stabil siste åra. Auka bærprisar utanlands har gjort konserverfabrikkane meir interesserte i norske bær.

Det er stor variasjon frå år til år når det gjeld rovviltskader. Beitesommaren 2014 ramma Indre Sogn sterkt, medan det i 2015 var moderate tap.

NØKKELTAL – Jordbruk	2000	2005	2010	2015
Bruk i drift i alt	397	285	245	248
Bruk med husdyr	320	243	196	189
Mjølkeproduksjon	6 875 t	6 814 t	6 999 t	5 802 t
Slakt	546 t	553 t	483 t	574 t
Bærareal	505 daa	695 daa	515 daa	517 daa
Bærproduksjon	457 t	450 t	340 t	350 t

NØKKELTAL – Forvaltningssaker	2000	2005	2010	2015
Lovsaker administrativt avgjorde	49	116	101	154
Søknader om produksjonstilskot husdyr *	320	243	191	189
Søknader om areal- og kulturlandskaps-tilskot *	397	263	245	243
Tilskot til avløyising ved sjukdom m.v.	106	81	59	30
Planar etter forskrift for nydyrking	14	2	3	3
Planar for vatningsanlegg	2	2	2	1
Driftsplanlegging i samband med bruksutbygging	8	3	5	6
Fullstendig gjødselplan for gardsbruk	16	11	35	17

* For søknader om produksjonstilskot/areal- og kulturlandskapstilskot er det gjennomført stikkprøvekontrollar hjå 5% av søkjarane.

Overføringer og investeringsverkemidler til landbruket

Tiltak	2005		2015	
	Tal søknader	Tilskot 1 000 kr	Tal søknader	Tilskot 1 000 kr
Statlege ordningar:				
Produksjonstillegg	535	33 400	451	45692
Regionalt miljøprogram RMP			173	3649
Avløysarordninga		6 100	172	7330
BU-midlar, - tilskot (bedriftsretta), inkl. bioenergi	11	2 318	9	4784
BU-midlar, – rentestøtte (grunnlag/sum lån)	3	4 594	4	7389
Kulturlandskapstiltak (SMIL)	37(29 tilsagn)	690	22(21 tilsagn)	702
Organisert beitebruk	10	68	11 (7 tilsagn)	88
Drenering av jordbruksjord (ny ordning)			1	7
Skogsvegbygging		499	3	89
Kommunale ordningar:				
Anleggstilskot bærplanting	11	85	10	120
Vatningsanlegg	2	35	1	13
Nydyrking	1	18	3	3
Vegbygging	0	0	5	229
Kjøp av mjølkekvotar	40	184	17	117
Tilskot ved generasjonsskifte	-	-	7	350

Skogbruk

Hogstaktiviteten har gått ned igjen frå 11.187 kbm i 2014, og berre 757 kbm vart omsett i følgje hogstsstatistikken (VSOP) for 2015. Forklaringa er at det ikkje har vore entreprenørhogstar i kommunen i 2015. Som tabellen viser har det vore ei jamn positiv utvikling i skogplanting dei seinare åra. Saman med skogskjøtsel er det utført arbeid for kr. 255.971 og betalt ut kr 51.194,- i kommunalt tilskot til dette i 2015 noko som er ein oppgang frå 2014. Det er planting

av hogstflater frå 2014 som utgjer hovudtyngda av aktiviteten.

Av dei fem utbetalingane av kommunalt tilskot til landbruksvegar på totalt kr 229.444 er fire av utbetalingane til reine skogsvegar. Når det gjeld statstilskot har det vore betalt ut til tre veganlegg i Luster i 2015, til saman kr. 89.507.

Kommunen har arrangert eit informasjonsmøte om hovudplanveg Bruheim-Dale for grunneigarane og ein fagkveld om skogfond i samarbeid med andre.

Uttak av skogsvirke:	2011	2013	2015
Omsett gjennom Luster Skogeigarlag m3	281	1510	500
Annan hogst for sal med trekk til skogfond, m3	4 496	1983	257
+ Uttak av ved til brensel m3	2 000	2000	2000
= Total m3	6 777	5493	2757
= Førstehandsverdi kr	2, 0345 mill.	0,9 mill.	0,827 mill.
Skogkultur:			
Nyplanting, tal planter	10 500	46600	42585
Planta areal	44 daa	180 daa	170 daa
Rydding av plantefelt	105 daa	73 daa	15 daa
Kostnader skogkultur	100 000 kr	286030 kr	255971 kr
Vegbygging:			
Ferdigstilt traktorveg	0	750 m	200 m
Ferdigstilt skogsbilveg	560	0	630
Skogavgift:			
Innestående skogavgift pr. 31.12.	609 000	1014152	1138229
Innbetalt skogavgift	125 000	74019	292823
Utbetalt skogavgift	4 500	53364	423441

Luster kommune har arrangert motorsagkurs for i alt fire grupper og eit kurs med tema kapping i 2015. Kommunen tok initiativ til feltdag i miljøstandardar for skog (PEFC), men ingen melde seg på dette.

Skogbruksjefen har halde innlegg under eit møte i Skognæringsforum Sogn og Fjordane som var arrangert i Luster 21. oktober. Han har og delteke under fagsamling i skogbruk for kommunane i Vestlandsfylka på Skei. Det har og vore nytta tid på konglesanking i Årøy for Skogfrøverket.

NATURFORVALTNING

Vilt

Etter rekordår for hjortejakta i 2014 med 535 felte dyr, vart det ein markant nedgang i 2015 trass i høgare tildeling det året enn tidligare år. «Sett-hjort-tala» viser også ein nedgang frå rekordåret 2014 og eit nivå i stammestorleik meir likt tidligare år.

Det kom inn færre meldingar om beiteskader i 2015 enn dei nærast føregåande åra, noko som kan tyda på ekstraordinær avgang under den snørike vinteren 2014/2015. Hausten 2015 var varm og dyra fann beite høgt til fjells lengre ut i sesongen enn vanleg og fleire jegerar melde ifrå om at dei fekk dyra inn i sine område seinare enn normalt. Dette er truleg også ein medverkande årsak til det låge fellingsresultatet.

Det har vore vesentleg mindre fallvilt inneverande vinter enn i fjor.

Til liks med dei fleste andre kommunane i fylket er Luster med i prosjektet «Forvaltning av hjortebestand 2013-2017» ved Sogn og Fjordane Skogeigarlag. Gjennom prosjektet skal forskriftsendringar frå 2012 implementerast med det nye forvaltningsnivået «bestandsplanområde», der ansvaret for mål og fellingsstrategi vert overført til grunneigarane.

Det har fram til no vore diskusjonar om geografisk avgrensing av områda, og det er valt eit interimstyre som har utarbeidd framlegg til vedtekter. Planen er å søkja om å få etablera bestandsplanområde i løpet

av våren 2016. Dei einskilde valda må deretter velja om dei vil vera ein del av dette området eller ikkje. Interimstyret skal så leggja fram ein avskytingsplan som må godkjennast av kommunen. Etter at denne er godkjend, vil kommunen tildela frie løyve til valda i bestandsplanområdet, som skal nyttast etter den godkjende avskytingsplanen.

Det gjenstår framleis ein del arbeid, men signala kommunen har fått tyder på at dette vil vera oppe å gå frå hausten 2016.

Etter sju år utan jakt, vart det opna for jakt att i Vest-Jotunheimen i 2014. Diverre syner teljingar etter to år med jakt, med til saman 124 felte dyr, at stamma på nytt er kritisk liten og at det på nytt må vurderast stopp i jakta. Totalteljing vinteren 2015/16 syntte 222 dyr.

Tilrettelegging for friluftslivet

2015 var friluftslivet sitt år, noko som vart markert på eigen stand under Lustradagane saman med Luster Turlag. Dagsturhytta på Molden vart ferdigstilt og det vart gjort eit godt stykke arbeid for å koma vidare med felles fiskekort for heile kommunen dette året. Nemnast må også at Kommunal plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2016 – 2027, etter omfattande prosess vart vedteken av kommunestyret i desember.

Verneområde

I 2015 tok kommunen imot tilbodet frå staten om å overta forvaltningsmyndet for dei tre naturreservata, Loi, Ytamo og Drægnismorki, som tidlegare har vore styrte av Fylkesmannen. Dermed har kommunen no forvaltingsansvaret for alle dei sju naturreservata våre, samt fuglefredningsområdet på Hafslø. I fylket var det berre tre andre kommunar som takka ja, desse var Vik (1 verneområde) Naustdal (3 verneområde) og Gloppen (2). Luster skil seg ut som ein kommune som har uvanleg mykje verneverdig natur, og som har vilje og evne til å forvalta dette lokalt.

I 2015 vart Drægnismorki naturreservat vesentleg utvida gjennom ein friviljug verneprosess. Det nye namnet er Drægnismorki -Yttrismorki naturreservat, og den nye forskrifta tok til å gjelda 11. desember 2015.

Statistikk viltforvaltning

	2010			2012			2015		
	Tal vald	Tal løyve	Tal felte	Tal vald	Tal løyve	Tal felte	Tal vald	Tal løyve	Tal felte
Hjort	88	950	514	87	985	457	96	1165	439
Elg	2	4	2	2	5	3	2	5	2
Rådyr	3	7	0	3	7	1	3	7	4
Villrein Vest-Jotunh.* 1)	Ikkje jakt 2007 - 2013							85	57
Villrein Ottad.* 2)		37	28		52	26		48	27

* 1) Heile villreinområdet inkl. Årdalssida.

* 2) Luster sin del av Ottadalen villreinområde.

Tiltak som vart gjennomførde i 2015:

- Ferdigstilling av nytt sikringsopplegg for Nigardsbreen, inkluderer sperremateriell, infomateriell og strategidokument. (Miljødirektoratet tok ein del av kostnaden). Samarbeid med offentlege og private aktørar i arbeidsgruppe.
- Etablering av arbeidsgruppe (grunneigarlaget, Sognekraft, Fylkesmannen, SNO og kommunen) for å handtera attgroinga i Hafslovatnet. Kartlegging av attgroinga vart utført av NIVA og finansiert med midlar frå Miljødirektoratet og Fylkesmannen. I val av tiltak landa gruppa på «innfrysing», som går ut på å senka vasstanden i tida då isen legg seg, slik at grasveksten frys inn og vert riven opp ved isgang. Tiltaket vart gjennomført januar 2016.
- Luftspenn ved Straumabrui lagt i kabel under brua (finansiert av Miljødirektoratet).
- Oppstart av arbeidet med ei fuglehandbok for Hafslovatnet fuglefredingsområde. Samarbeidsprosjekt der kommunen deltek. Arbeidet vart starta opp trass i at kommunen fekk avslag på søknaden om støtte frå Miljødirektoratet. Resultatet så langt er ei facebookside med presentasjon av artane og mykje lokal info. Det er uvisst om det vert realisert nokon trykksak.
- På Loi har kommunen overteke ansvar for tiltaka som var sette i gang for å ta vare på den gamle haustingsskogen. Tiltaka omfattar uttak av gran og inngjerding av alme-tre for å hindra hjorten i å gnaga av borken. SNO har påteke seg oppfølging og til dels utføring av arbeidet.
- Vedtak om forvaltningsplan for fuglefredingsområdet.
- Naturforvaltar har delteke på «Bornas naturoppsyn», eit opplegg der SNO inviterer skuleklassar ut i verneområde for å læra om artane og korleis ein skal ta vare på naturen.

Norlandshesten "Snøstjerna" på trekkoppdrag i Krundalen. "Køyrekar" er Inger Marie Ensrud.

Miljø

I 2015 er det berre ei verksemd, Avery Dennison NTP AS, som er sertifisert etter miljøfyrtårn-ordninga. Luster samarbeider med Lærdal, Leikanger og Sogndal om sertifisør.

Fleire mindre ureiningsaker og forsøplingssaker har vorte fylgt opp i 2015, men når det gjeld bilvrak og anna skrot, kunne langt meir ha vore gjort dersom det hadde vore meir ressursar i administrasjonen til dette. Kapasiteten er i dag avgrensa til, alvorlege/akutte saker, saker av stort omfang og saker som er melde inn av publikum.

I siste utgåva av Lustranytt 2015 gjekk det ut ei orientering og oppmoding til folk om å hjelpe til med å få rydda bort bilvrak.

Økonomisk resultat

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
285	Breiband	1 204	1 000	20 %	883
320	Kommunal næringsverksemd	-258	-241	7 %	-7 829
321	Konsesjonskraftgevinst	-3 618	-3 618	0 %	
325	Tilrettelegging og hjelp for næringslivet	8 087	3 178	154 %	10 092
329	Landbruksforvaltning	4 063	3 848	6 %	4 064
360	Naturforvaltning	13	682	- 98 %	1 290
	Sum	9 491	4 848	96 %	8 501

285).Breibandkostnadene er knytt til delfinansiering/anleggsbidrag av mobilutbygging i Mørkrids-dalen, delfinansiering av radiobasert breiband til ei rad grender i Luster og fiber til bustadfeltet på Nes.

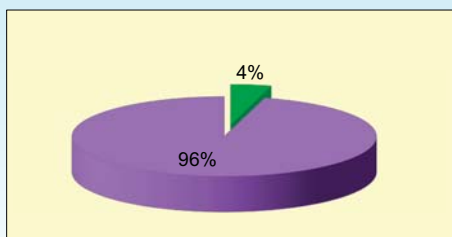
320) Betre balanse mellom husleige kommunale næringsbygg og vedlikehald enn budsjettert.

321) Stor svikt i inntekter, men vart nedregulert via T1/T2'. Bruk av bufferfond på 5,5 mill gir budsjettert inntekt på 9,15 i rekneskap.(3,6 +5,5=9,15)

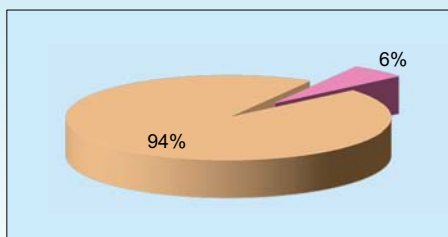
325) Driftsutgifter næringsavdelinga i samsvar med/syner mindreforbruk i høve budsjett. Tilskot til næringsføremål er netto 0,5 mill over budsjett og netto utlånskostnader er 4,35 million høgare enn avdrag. I budsjett er det lagt inn like store avdrag som utlån.

329) Driftsutgifter landbruksforvaltninga er i samsvar med/syner mindreforbruk i høve budsjett. Dette gjeld og veterinærordninga. Kommunale tilskotsordningar syner vesentleg høgare forbruk enn budsjettert.

360) Aktivitet i hovudsak som planlagt. Tiltak vilt og fisk vert balansert mot fond som budsjettert. Miljø og naturvernføremål har auka statstilskot (for tiltak i 2015 og -16) og mindreutgifter til miljøtiltak som forklarar mindreforbruket på 0,67 mill. 0,315 vert avsett til tiltak i 2016.

BRUTTO driftsutgifter i % av dei totale brutto driftsutgiftene.

NETTO driftsutgifter i % av dei totale netto driftsutgiftene.

Tal årsverk:

2013	3,1
2014	3,0
2015	3,9

Kultur

Organisering

Tenestemrådet er organisert slik: Biblioteket som eiga tenesteeining, Lustrabadet som eige KF, kulturskulen som interkommunal ordning (Sogn kulturskule) med Leikanger som vertskommune og øvrige kulturtilbod og tiltak som ein del av rådmannen sin stab.

Overordna mål

Dei overordna måla er nedfelt i kommuneplanen, kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet (2012-23), plan for lokale kulturhus (2010-21), kommunedelplan for forvaltning av kulturminne og fagplanar om barn og ungdom og rusførebygging. Dei overordna måla er:

Gje innbygarane tilgang til moderne og tilpassa kulturanlegg,
 Utvikle eit mangfald av lag organisasjonar og stimulere til auka aktivitet i desse,
 Stø opp om profesjonelt kulturarbeid og vurdere tilskot til ungdom som har valt å satse "profesjonelt" innan ei kulturell yrting,
 Satse på private investorar i bygging og drift av større kulturanlegg,
 Skape "Lustraidentitet" og ta vare på språkleg kulturarv (nynorsk, dialekt, stadnamn),
 Nytte kultur som potensiale for næringsaktivitet.

Tenester og oppgåver - generelt

231 Aktivitetstilbod barn og unge/tilskot til lag og organisasjonar
 Ordninga er regulert i reglement for tilskot til kulturføremål.

365 Kulturminnevern

Koordinere den kommunale innsatsen innan kulturminnevernet, museum og lokalhistorisk arbeid. Aktiviteten er forankra i kommunen sitt vedteke planverk og reglement for tilskot til kulturføremål og gjeldande kommunedelplan.

370 Bibliotek

Funksjonen omfattar formidling av informasjon, kunnskap og kultur gjennom medium som bøker, tidsskrift, CD-ar og informasjonsteknologi.

Skulebibliotek og andre formidlings- og opplæringstiltak overfor grunnskulen i Luster.

377 Kunstformidling

Den kulturelle skulesekken og andre lokale kulturprosjekt der kommunen er part. Ordninga skal vidareførast innan gitte rammer, og tilgang på eksterne tilskot. Utsmykking og formidlingstiltak i samsvar med tildelt budsjetttramme.

380/386 Drift av idrettshall og samfunnshus

Gaupne idrettshall er lagt opp som kommunal aktivitet for skulane og barnehagane i Gaupne for gymnastikk på dagtid.

Luster idrettsråd (brukarstyre) tildeler brukartid på ettermiddag og helg og avtale regulerer bruken av hallen (fordeling av tid, reglar for utleige/satsar/ betaling/ ekstravask). Den gamle gymnastikksalen ved Luster ungdomsskule inngår også som ein ressurs for bruk på ettermiddag og kveldstid.

Jostedal samfunnshus er lagt opp som kommunal aktivitet for skule og barnehage sin bruk av gymnastikksal/symjebasseng på dagtid og frivillige lag/ organisasjonar på kveldstid og i ledige tidsrom. *Fjordstova i Skjolden* har ein eigen avtale om drift av symjebasseng, gymnastikksal og off. toalett. Budsjetter kjøp av tenester. Avtalen vart politisk handsama i k-sak 60/04.

380 Idrett

Området er regulert av kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet (2012-2023). I samsvar med vedtak om bygging av anlegg finansiert med statstilskot garanterer kommunen for at anlegga skal vera opne og drivast forsvarleg. Tilskot til drift er regulert i reglement for tilskot til kulturføremål. Sogn Skisenter får årleg driftstilskot etter k-vedtak og det er føreset årleg driftstilskot til Lustrabadet som vert fastsett ved kommunestyrevedtak av KF-et sitt budsjett.

383 Musikk- og kulturskule

Skulen vert organisert som eit interkommunalt samarbeid mellom Leikanger, Sogndal og Luster, med felles administrasjon og Leikanger som vertkommune.

Styringsmål 2015:

Styringsmål			Datakjelde	Status		Mål 2015	Resultat 2015
				Luster	Landet		
Felles	B	Tal saker med brot på forvaltningslova sitt krav om 3 vekers svarfrist *)	Kostra / EDB sak og arkiv	-	-	0	
	B	Tal klagesaker m/omgjeringssvedtak	Registrering	0	-	0	
	Ø	Økonomisk resultat i tråd med budsjett eller betre	Rekneskap 2014 Visma			< 100%	97%
	M	Medarbeidertilfredsheit (skala 1-6)	BedreKommune 2012	4,8	4,6		
	M	Sjukefråvær	Fråværsstatistikk 2014	0,3	-		
Tenesteområde	B	Tal utlånte bøker pr. innbyggjar	SSB	6,67	4,71	6,0	6,6
	B	Utlån av alle mediar frå bibliotek pr. innbyggjar	SSB	9,6	4,9	8,8	8,8
	B	Andel av elevar i kulturskulen, av tal barn i alderen 6-15 år	SSB	-	15%	
	B	Tal besøk i biblioteka	Registrering	10	4,2	9

B = Brukarmål, M = Medarbeidarmål (obs - ikkje tal pga for få personar), Ø = Økonomimål

385 Prosjektretta kulturtiltak

Funksjonen er samansett av tiltak som lokale arrangement i Den Kulturelle Skulesekken, Den Kulturelle Spaserstokken, tilskot til nærmiljøtiltak, kulturpris/kulturstipend og tilskot til Luster frivilligsentral.

391 Kyrkja mv

Kontaktledd/rammeansvarleg for overføringar til kyrkjer, kyrkjegardar og andre trussamfunn.

I tillegg til ovannemnde funksjonar medverkar administrasjonen også innan planlegging, informasjonstiltak, prosjektarbeid, regionale samarbeidstiltak, større kulturarrangement, kontaktverksemd regionalt og nasjonalt/internasjonalt.

Aktivitet 2015

Aktivitetstilbod barn og unge

109 organisasjonar mottok kulturtilskot frå kommunen i 2015 (114 i 2014).

Talet på organisasjonar med idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som sine hovudaktivitetar og som søkte og mottok kommunalt tilskot var i 2015 9. (talet var 9 i 2014).

Talet på andre barne og ungdomsorganisasjonar var 14 (13 i 2014).

Fritidsklubbar var i aktivitet i Jostedal og i Gaupne (som for 2014). Det er ikkje organisert tilbod på Hafslo m.a. grunna ombgginga av Hafslo barne- og ungdomsskule. I tillegg har Lyngmo ungdomssenter søkt og fått tilskot til fritidsleing på den delen av leiraktiviteten som er retta mot barn og unge.

Kommunen praktiserer eit definert samarbeidsforhold til aktivitetstilbodet MENU i Gaupne, og Danseverkstaden. Kommunen deltek i det regionale samarbeidet om saker som vedkjem barn og unge.

Kulturminnevern, museum og lokalhistorie

Kommunen innvilga tilskot til 2 prosjekt innan teknisk kulturminnevern (12 i 2014), og til 13 prosjekt innan immaterielt kulturvern (4 i 2014).

Formidling av lokalhistorisk litteratur har halde seg på eit høgt nivå og kommunen omsette bygdebøker for kr 123.000 (290.000 i 2014).

Arbeidet med slutføringa av bygdebøkene bn.11 og 12 føregår på dugnad i eit samarbeid mellom bygdeboknemnda i Hafslo sogelag og forfatarane Lars E Øyane og Terje Mikael Hasle Joranger.

Stadnamnprosjektet og adresseprosjektet vart gjennomført i samarbeid med ressurspersonar Jostedal historielag og Hafslo- og Luster sogelag.

Kommunen har delteke i det regionale samarbeidet om drift av Sogn Folkemuseum på Kaupanger i Sogndal kommune.

Kommunen deltok i arbeidsgruppa for oppretting av Stiftinga Wittgenstein i Skjolden, og ordføraren i Luster kommune er valt til den første leiaren i stiftinga.

Arbeidet med stiftinga Ormelid har hatt lite framdrift då året har gått med til rettslege prosessar for avklaring av eigarskap til eigedommen. Stiftinga har vunne fram i saka og er no i posisjon for å ta til på bevaringsforvaltnings- og utviklingsarbeidet.

Planarbeidet med revisjon av kommunedelplanen for kulturminnevernet vart teke opp att.

Bibliotek

Digital utvikling og den ferske nasjonale bibliotekstrategien opnar for nye handlingsrom innanfor kva bibliotek skal vere. Luster bibliotek er i lys av dette aktiv som arena for formidling og møteplass for alle brukargrupper. Samarbeid og prosjekt/prosjektmidlar styrkar dette arbeidet.

Aktivitet:

- **Laurdagsforedraget:** - "Den store låvereisa" ved Eva Røyrane og Oddleiv Apneseth. 45 oppmøtte. Med støtte frå Folkeakademiet Luster, - "Herr Kurz og damene", teaterframsyning med Aldateateret, 21 betalande gjester. Prosjektmidlar frå Nasjonalbiblioteket, - Samtids-litteratur ved Marta Norheim, 40 oppmøtte. Prosjektmidlar frå Fritt Ord, - Slektstranking ved Per Olav Bøyum, Fylkesarkivet, og Kåre Øvregard. 60 oppmøtte.

Eigne program: - Bokkafe: 6 eige produserte program, 1 forfattarbesøk, - Språkkafe: 7 stk, få deltakarar, - Presentasjon av bibliotektenesta for flyktningar i fleire forum, - Døgnoppe bibliotek: program for pensjonistar v/Nasjonalforeningen for folkehelse, - Tidleg språkstimulering: program for "Trilletreff".

«Oppvekstbibliotek»

Oppstart av prosjekt i 2015 for prioritering av bibliotekteneste til barn for å styrke leseglede og auke leseferdigheita hjå barn og unge. Det blei etablert miniutlån av bøker i alle barnehagane frå 15.08.2015. Prosjektet har i 2015 ført til oppgradering av bygningsmasse på oppvekstsentra Skjolden, Luster og Solvorn. Skjolden vart valt som pilot. Ombygging, nytt bibliotekrom. Opning 17.august med arrangement for elevar med foreldre. Pressedekking. På Hafslo vart flytting av biblioteket til provisorisk lokale gjennomført etter planen. Innflytting i permanent lokale i nybygg skjer h-2016. Prosjektmidlar kr 50.000 (for innhaldsutvikling) frå Sogn og Fjordane fylkeskommune blir overført til 2016. Eigne midlar, rekneskap: Ca kr 144.000 til arbeid, maskinvare og anna utstyr.

Anna aktivitet:

Lesekampanje «Sommarles 2015» for skule og barnehage. Svært god deltaking. - "Karius og Baktus": teaterframsyning for barnehagar. - Verdas bokdag: Markering med gratislodd og roser. Diktkonkurranse på Luster ungdomsskule med arrangement. - "Lokalhistorie med utsikt til verda": formidlingsprosjekt for ungdomsskuleelevar (HBU og LUS). Utstilling «Lyster sanatorium», - Forfattarbesøk på LUS, Gunn Marit Meyer. Litteraturformidling for; Skjolden oppvekstsenter, alle klassar + barnehage, Gaupne skule, 5., 6. og 7. klasse, Jostedal oppvekstsenter, alle klassar, Luster oppvekstsenter, alle klassar, Luster ungdomsskule, alle klassar, Hafslo barne- og ungdomsskule, alle ungdomsskuleklassar,

Statistikk

Utlån: 44.710 = Ca 8,8 lån per innbyggjar, som er ei lita auke frå året før.

Lånargruppe	Barn/ ungdom	Vaksne	Sum
Bøker	20.783	12.148	32.931
Lydbøker, musikk, film	3133	3482	6.615
E-bøker	160	607	767
Bokbåt (bøker)	471	313	784
	24.442	19.433	41.087
Anna (tidsskrift, spel)			3.613
Sum			44.710

Bokbåten er nedlagt frå h-2015.

Kunstformidling

Luster kommune har rapportert lokal, eigenaktivitet i Den Kulturelle Skulesekken for til saman kr 105.089 (kr 153.574 i 2014).

I tillegg samarbeider kommunen med Sogn og Fjordane fylkeskommune om formidling av turneprogram til grunnskulane.

Luster kommune har gjennom ein samarbeidsavtale med Folkeakademiet Luster søkt og fått innvilga statstilskot

Skjolden: Besøk på biblioteket.

Rørekollande frå Jostedal rockeverkstad deltok under UKM og kom vidare til fylkesmønstringa,

til gjennomføring av Den Kulturelle Spaserstokken. Til saman vart det gjennomført 17 program (29 i 2014).

Idrett

Luster kommune handsama, og vidaresende 4 søknader om statstilskot til ordinære idrettsanlegg i 2015 (8 i 2014) og 1 søknad om tilskot til nærmiljøanlegg. Alle prosjekta vart godkjende for spelemiddelfinansiering med unntak av sprintløypa til Sogn skisenter der planen for anlegget føreset utarbeiding av reguleringsplan for området.

1 anlegg nådde opp i prioritering og vart innvilga spelemidlar i 2015: I.L. Fanaråk sitt lager/ reiskapshus på Skjolden stadion.

Lustrabadet har eit år bak seg med godt besøk, god drift og også godt økonomisk resultat med mindreforbruk på 800.000. Anlegget fungerer godt teknisk. Lustrabadet har eigen årsrapport

Økonomisk resultat

Funksjon	Tal i kr 1000	Rekn 15	Bud 15(r)	Avvik	Rekn 14
231	Aktivitetstilbod til barn og unge	578	589	-2 %	693
365	Kulturminnevern	90	100	-10 %	146
370	Bibliotek	2 314	2 382	-3 %	2 436
375	Museum	184	180	2 %	180
377	Kunstformidling	6	50	-87 %	52
380	Idrett	1 407	1 850	-24 %	2 269
381	Idrettsbygg	3 712	3 705	0 %	4 317
383	Kulturskule	2 203	2 521	-13 %	2 517
385	Andre kulturaktivitetar	1 925	2 116	-9 %	1 647
386	Kulturbygg	1 037	985	5 %	858
390	Kyrkjær	6 010	6 010	0 %	6 256
392	Andre religiøse føremål	165	175	-6 %	230
	Sum	19 632	20 663	-5 %	21 602

377) alternativ finansiering i formidlingsarbeidet fører til at utgifter ikkje alltid er representativ.

380) tilbakeføring av forskottering ballbane Hafslo, 391.000, er ført som inntekt. Vedlikehald av kommunale parkanlegg har mindreforbruk på 10%.

383) aktivitetsnivået var lågare enn budsjettet la opp til.

385) mindreforbruk grunna færre prosjektretta kulturtiltak/kvalitet og omfang på søknader.

392) pålagt tilskot til andre religiøse føremål/samfunn enn den norske kyrkja etter tal registrerte medlemmer.

Kommunal plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er ferdig revidert, og kommunestyret handsama planen 17. desember 2015. Engasjementet frå frivillige lag og organisasjonar, einskildpersonar og samanslutningar av lag har vore stort samanlikna med tidlegare planprosessar. Parallelt med den kommunale planrevisjonen har også Sogn og Fjordane fylkeskommune gjennomført rullering av sitt

handlingsprogram for 2016-2019. For begge desse planane er det vedteke konkrete prioriteringar for nye anlegg i Luster kommune som vil bli finansierte med spelemidlar i komande fireårsperiode.

Kulturskule

Kulturskulen hadde 106 elevar på 115 elevplassar i Luster våren 2015 og 101 elevar på 110 plassar om hausten. Tilsvarande tal på venteliste var 63 vår og 38 haust.

Kulturskulen heldt dirigentar til tre korps i 2015 (3 i 2014): Dale skulemusikk, Jostedal skulemusikk og Gaupne skule- og ungdomskorps.

Skulen hadde om lag 2,7 årsverk til undervisning i Luster kommune i 2015 (3 i 2014). Undervisninga fann stad på Hafslo barne- og ungdomsskule, Yrkeskulebygget i Gaupne, Gaupne barneskule, Jostedal oppvekstsenter og Luster oppvekstsenter.

Kulturskulen samla hadde 261 elevar fordelt på 291 plassar våren 2015. Tala for hausten er 287 elevar på

318 plassar. Skulen hadde 135 elevar på venteliste våren 2015, og 104 hausten.

Samanlikna med 2014 hadde Sogn kulturskule eit elevtal på om lag 463 våren og 278 hausten. Den store nedgangen i elevtalet frå våren til hausten skriv seg frå at gratistilbodet «kultur-skuletimen» forsvann parallelt med at skulen gjennomførte reduksjon i aktivitetsnivået. Det kan også sjå ut som det er ein nedgåande trend med søkjartal. Ventelista var 135 vår og 83 haust.

Sogn kulturskule løna åtte kor- og korpsdirigentar i kommunane Luster, Sogndal og Leikanger. Kulturskulen hadde om lag 7,9 årsverk knytt til undervisning våren 2015 og 7,6 om hausten.

Kulturskulen sette av kr. 482.690 på bundne driftsfond frå undervisninga i 2015. Noko av forklaringa er at aktivitetsnivået var lågare enn budsjettet la opp til. Lågare pensjonskostnader forklarar også noko av mindreforbruket.

Kulturskulen har fire distriktsmusikarar tilknytt sin aktivitet. Stillingane er delt med 50% undervisning og 50% utøvdardel. Lønsutgiftene er delt med 25% på Sogn og Fjordane fylkeskommune og 75% på kommunane. (Kulturskulen.)

Distriktsmusikarane har hatt jamn og god aktivitet og delteke på prosjekt med; Opera Nordfjord, Sogn og Fjordane symfoniorkester, Åmot operagard, Den kulturelle skulesekken, og eit stort tal profesjonelle og frivillige kulturaktørar. Rekneskap for distriktsmusikarane er for 2015 betre enn budsjett og det er fondsavsett 138.715 i 2015. Høgare salsinntekter enn budsjettet er ei del av dette.

Kommunestyret har sett ned ein mellombels komitee som skal vurdere kulturskuletilbodet, organisering og prioritering av tilbod i kommunen. Saka skal handsamast i kommunestyret i 2016.

Andre kulturaktivitetar / prosjektretta kulturtiltak

Luster kommune yter administrativ støtte i form av opplæring og ulike støttefunksjonar i arbeidet til Ungdommen sitt kommunestyre og arbeidsutval. Samarbeidet med Luster Frivilligsentral om Frivilligskulen er ført vidare med satsingsområda: søknadsproduksjon og utarbeiding av planar og prosjekt, nærmiljøtiltak og tilskot til spesielle tiltak (kulturforemål). Kommunen var også aktiv med i lokale prosjektarbeid som t.d. Adresseprosjektet, Stadnamn- og stiprosjekt med mål om å søke spelemidlar.

Lustramarknaden har utvikla seg til å bli eit fyrtårn for Luster kommune, og har vorte eit samanhengande stort kulturarrangement over 8 dagar. Kulturveka i Luster har potensiale i å utvikle lokale arrangørar og kvaliteten på arrangementet samtidig som det set heile Luster kommune på kartet.

Kulturprisen 2015 gjekk til Anders Kvam. Her saman med ordførar Ivar Kvalen. Foto: Sogn Avis.

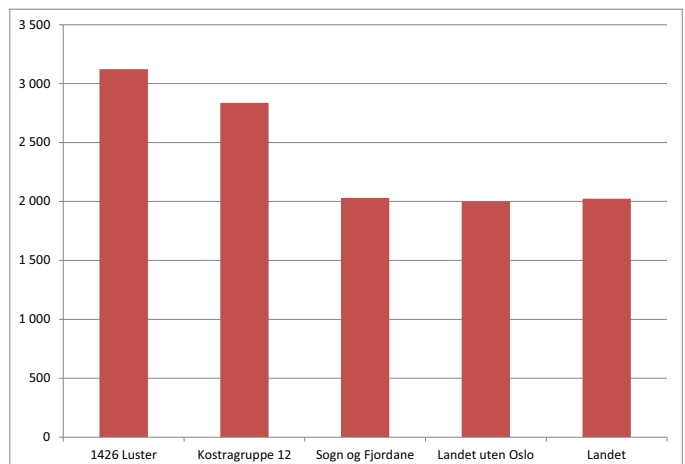
Folkeakademiet Luster har også i 2015 medverka til eit sterkare arrangør- og teamarbeid i forhold til å skaffe både økonomiske og kulturelle ressursar til kommunen. Samla sett vart det arrangert 95 arrangement med 7712 publikum (79 arr. og 7700 publikum i 2014).

I den nasjonale satsinga Krafttak for song vart Luster kommune teken opp som ein av fleire pilotkommunar i eit prosjekt over tre år f.o.m 2013. Arbeidet har hatt fem satsingsområde: song for barn og unge, Song i eldreomsorga, Song og inkludering, Song og helse og Song i lokalsamfunnet. Gaupne skule vart teken opp som pilotskule i «syngande skule» og omsorgssektoren vart deltakar i «Song i eldreomsorga».

Kulturstipend vart innvilga Norild Therese Norheim, Mathilde Skjæret og Sindre Steig. Kulturprisen vart tildelt Anders Kvam.

Kostra-samanlikning

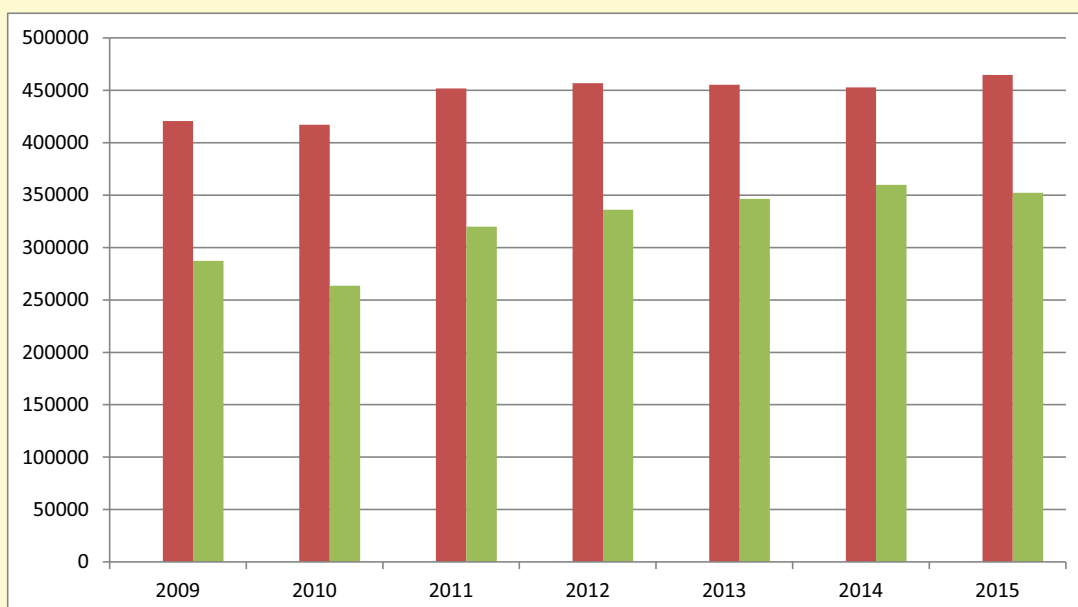
Netto driftsutgifter til kultur i kr pr. innbyggjar:

Rekneskapen 2015

Nøkkeltal

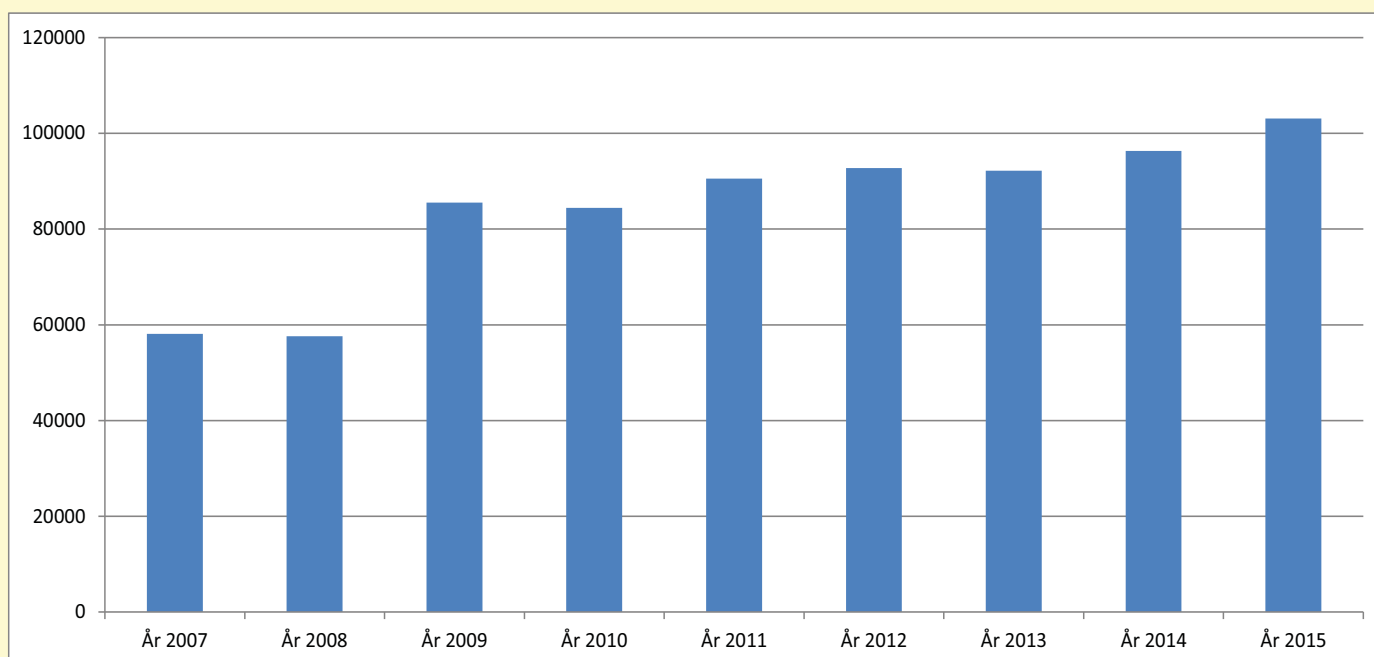
Brutto og netto driftsutgifter
(prisjustert i 1000 kr,
2015-kroner)

Frå Kostra 2015	Luster	Kostra- gruppe 12	Sogn og Fjordane	Landet uten Oslo	Landet
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,7	2,6	2,2	2,5	2,4
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,4	2,8	3,8	2,9	3
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	27,3	16,3	15,9	19,6	16,6
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	56 694	80 598	73 525	61 391	58 738
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	246,9	229,4	220,3	216,9	215

Nøkkeltal

Langsiktig gjeld
(kroner pr 31.12.15 pr innbygger)
Brutto, inkl. Gullringen

REKNESKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREKNESKAPEN

	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap i fjor 2014
Skatt på inntekt og formue	137 680 486,34	138 506 000	138 506 000	136 267 357,06
Ordinært rammetilskudd	152 763 254,00	150 704 000	150 704 000	149 420 214,00
Skatt på eiendom	61 034 748,42	61 035 000	59 360 000	62 133 236,12
Andre direkte eller indirekte skatter	15 266 477,00	14 345 000	14 345 000	14 729 176,00
Andre generelle statsstilskudd	10 371 153,40	8 408 300	2 715 000	9 729 494,40
Sum frie disponible inntekter	377 116 119,16	372 998 300	365 630 000	372 279 477,58
Renteinntekter og utbytte	6 745 666,82	7 490 000	7 490 000	8 450 480,95
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	9 126 362,22	7 931 000	3 000 000	7 282 914,66
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	10 668 496,50	11 982 400	11 981 000	11 453 412,70
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	22 607 274,00	20 462 000	20 462 000	24 512 274,00
Netto finansinnt./utg.	-17 403 741,46	-17 023 400	-21 953 000	-20 232 291,09
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	9 318 127,64	9 318 128	-	9 564 820,00
Til bundne avsetninger	28 198 128,21	25 345 000	25 955 000	28 354 760,84
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	5 887 127,64	5 887 128	-	9 564 819,94
Bruk av ubundne avsetninger	11 118 614,00	11 118 614	4 851 587	8 855 752,00
Bruk av bundne avsetninger	22 114 174,22	19 025 000	18 210 000	27 596 462,44
Netto avsetninger	1 603 660,01	1 367 614	-2 893 413	8 097 453,54
Overført til investeringsregnskapet	628831,40	-	-	100 000,00
Til fordeling drift	360 687 206,31	357 342 514	340 783 587	360 044 640,03
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	352 033 490,58	357 342 514	340 783 587	354 157 512,39
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	8 653 715,73		-	5 887 127,64

REKNESKAPSSKJEMA 1B

	Rekneskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr. Budsjett 2015	Rekneskap i fjor 2014
POLITISK VERKSEMD	3 440 452,53	3 591 500	3 586 500	2 957 314,44
ADMINISTRSJON, STYRING OG FELL	27 307 742,55	29 327 587	32 005 575	27 384 416,61
BARNEHAGAR	34 657 870,07	36 216 629	35 627 578	35 089 654,00
GRUNNSKULEOPPLÆRING	93 294 942,77	91 924 930	90 733 775	88 582 603,13
KOMMUNEHELSE	18 925 848,27	20 684 825	20 015 014	23 854 440,56
PLEIE OG OMSORG	115 658 157,80	120 168 684	117 886 560	115 908 599,88
SOSIALTENESTE	8 521 860,63	10 017 300	3 825 400	6 958 528,43
BARNEVERN	9 764 753,00	9 371 409	9 371 409	10 756 475,00
TEKNISK DRIFT	13 105 718,53	12 178 069	10 613 311	10 965 352,90
TEKNISK FORVALTNING	2 306 864,06	2 326 500	2 355 500	3 064 125,97
BRANN- OG ULUKKESVERN	4 659 008,78	4 670 783	4 670 783	4 347 437,28
VATN, AVLØP OG RENOVASJON/AVFA	-5 733 487,78	-5 648 000	-5 648 000	-5 206 543,60
NÆRINGSUTVIKLING OG NATURFORVA	9 491 258,01	4 848 843	-1 738 273	8 500 521,75
KULTUR	13 457 699,36	14 478 455	14 293 455	15 115 702,04
KYRKJE	6 174 802,00	6 185 000	6 185 000	6 486 384,00
GULLRINGEN	-3 000 000,00	-3 000 000	-3 000 000	-
	352 033 490,58	357 342 514	340 783 587	354 765 012,39

REKNESKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREKNESKAPEN

	Regnskap 2015	Reg.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Rekneskap i fjor 2014
Investeringer i anleggsmidler	92 836 755,91	98 711 087	102 800 000	64 118 214,25
Utlån og forskutteringer	3 525 000,00	4 000 000	-	4 020 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	1 144 627,00	-	-	1 097 904,00
Avdrag på lån	2 356 592,00	-	-	1 183 460,00
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	-	-	-	137 989,00
Årets finansieringsbehov	99 862 974,91	102 711 087	102 800 000	70 557 567,25
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	49 497 797,00	50 372 797	52 800 000	42 168 688,90
Inntekter fra salg av anleggsmidler	8 818 097,00	6 000 000	6 000 000	1 138 376,00
Tilskudd til investeringer	221 000,00	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	10 636 374,96	15 323 200	15 000 000	8 740 594,35
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 325 619,00	-	-	11 691 700,00
Andre inntekter	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	71 498 887,96	71 695 997	73 800 000	63 739 359,25
Overført fra driftsregnskapet	628 831,40	-	-	100 000,00
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	27 735 255,55	31 015 090	29 000 000	6 718 208,00
Sum finansiering	99 862 974,91	102 711 087	102 800 000	70 557 567,25
Udekket/udisponert	-	-	-	-

REKNESKAPSSKJEMA 2B - INVESTERING

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Budsjett 2015	Avvik(per.)
12050 TELE OG DATAKOMMUNIKASJON	1 223 359	1 000 000	1 000 000	223 359
12051 BREIBANDUTBYGGING	-	-	1 000 000	-
13050 RÅDHUSET	553 325	749 952	6 600 000	-196 627
20200 FELLESLØYVING BYGG TIL FORDEL.	-	-	2 000 000	-
20210 FELLESL.INVENTAR/UTS.TIL FORD.	-	-	600 000	-
22170 GAUPNE BARNEHAGE	26 342	26 342	-	-
22171 HAFSLO BARNEHAGE	15 913	-	-	15 913
22172 LUSTER OPPVEKSTSENTER, AVD. BARNEHAGE	625 098	361 882	-	263 216
22175 JOSTEDAL OPPVEKSTSENTER, AVD. BARNEHAGE	149 388	149 388	-	-
22176 VEITASTROND BARNEHAGE	179 897	54 281	-	125 616
22177 SOLVORN OPPVEKSTSENTER, AVD. BARNEHAGE	22 875	22 875	-	-
22179 INDRE HAFSLO OPPVEKSTSENTER, AVD. BARNEHAGE	33 713	33 713	-	-
22250 LUSTER UNGDOMSSKULE	81 250	81 250	-	-
22251 HAFSLO BARNE- OG UNGDOMSSKULE	40 032 804	36 565 866	41 000 000	3 466 938
22256 SKJOLDEN OPPVEKSTSENTER, AVD. SKULE	97 427	97 427	-	-
22257 SOLVORN OPPVEKSTSENTER, AVD. SKULE	581 773	581 773	-	-
22258 VEITASTROND SKULE	118 782	118 782	-	-
25355 LUSTER SJUKEHEIMSTENESTE FELLES KJØKEN	6 563 132	7 236 496	2 500 000	-673 364
25600 LOKALMEDISINSK SENTER	1 227 077	2 000 000	-	-772 924
26151 LUSTER OMSORGSENTER	34 841	34 841	-	-
26549 UTLEIGEBUSTADER GENERELT	132 345	-	-	132 345
26565 GRANDMO BUSENTER	604 270	604 270	-	-
27368 ARBEIDS OG TRENINGSENTERET	891 289	124 005	-	767 285
30301 OPPMÅLING	-	-	250 000	-

Rekneskapsskjema 2B - forts.		Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Budsjett 2015	Avvik(per.)
30302	ADRESSEPROSJEKTET	-	-	500 000	-
31500	BUSTADFELT - INFRASTRUKTUR	75 378	75 378	1 250 000	-
31505	BUSTADTILTAK	-	505 237	-	-505 237
31510	RASSIKRING	-	188 715	-	-188 715
31555	BUSTADFELT HØYHEIMSVIK	2 200	2 200	500 000	-
31565	BUSTADFELT BEHEIM II	11 327 303	13 931 776	16 000 000	-2 604 472
31567	BUSTADFELT VERKET II	2 777 758	5 744 323	8 000 000	-2 966 566
31568	BUSTADFELT BOLSTADMOEN II	270 561	201 968	-	68 593
31569	BUSTADFELT SALEN	20 551	20 000	2 850 000	551
31570	BUSTADFELT KVITEVOLLEN	1 916 854	4 228 806	3 000 000	-2 311 952
31572	BUSTADFELT DRÆGNI	752 286	617 670	-	134 617
32086	NÆRINGSBYGG JOSTEDAL	-	113 000	-	-113 000
32585	NÆRINGSOMRÅDE GALDATOPPEN	9 426 126	9 131 414	6 300 000	294 712
33200	ANLEGGSSUTVIKLING - TIL FORDELING	-	-	2 000 000	-
33201	KJØP AV BILAR OG MASKINER	1 722 760	1 850 000	-	-127 240
33249	KOMMUNALE VEGAR GENERELT	2 300 417	2 000 000	-	300 417
33273	KREKAVEGEN	-	179 400	-	-179 400
33274	VEG VERKET	99 740	163 094	-	-63 354
33290	TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK	835 508	352 046	200 000	483 462
33570	OPPRUSTING AV GAUPNE SENTRUM	326 491	350 000	1 000 000	-23 509
33571	TETTSTADOPPRUSTING SKJOLDEN	-	124 700	-	-124 700
33574	SENTRUMSOPPRUSTING DALE	-	177 000	-	-177 000
33575	GJERDE SENTRUM + BRU	50 000	-	-	50 000
33804	BRANNSIKRINGSPLAN SOLVORN	1 056 684	534 355	1 000 000	522 329
33991	BRANNSTASJON	966 470	799 279	500 000	167 191
34501	VASSFORSYNING, GENERELT	780 768	1 100 097	-	-319 329
34549	VASSFORSYNING	-	-	1 000 000	-
34553	DALE VASSVERK	78 582	-	-	78 582
34565	BUSTADFELT BEHEIM II VASSFORSYNING	68 224	68 224	-	-
34570	BUSTADFELT KVITEVOLLEN VASSFORSYNING	166 220	166 220	-	-
34572	BUSTADFELT DRÆGNI VASSFORSYNING	94 830	94 830	-	-
35302	AVLØPSTILTAK	1 965 315	1 800 000	1 000 000	165 315
35367	BUSTADFELT VERKET II KLOAKK	219 600	219 600	-	-
35370	BUSTADFELT KVITEVOLLEN KLOAKK	105 453	105 453	-	-
35372	BUSTADFELT DRÆGNI KLOAKK	237 500	237 500	-	-
38002	ANLEGG IDRETT/FRILUFTSLIV	856 475	2 748 964	1 500 000	-1 892 489
38160	LUSTRAHALLEN	49 719	49 719	-	-
38161	LUSTRABADET	305 359	200 250	500 000	105 109
38602	GRANDMØ LAGSHUS	36 726	36 726	-	-
39001	TILSKOT KYRKJELEG FELLESRÅD	750 000	750 000	750 000	-
	TOTALT	92 836 756	98 711 087	102 800 000	-5 874 331

BALANSEREKNESKAPEN

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 645 659 157,39	1 534 995 458,18
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	806 512 559,08	743 847 886,93
Utstyr, maskiner og transportmidler	9 016 516,89	7 159 211,89
Utlån	219 501 829,42	213 218 938,36
Konserninterne langsiktige fordringer	500 000,00	500 000,00
Aksjer og andeler	42 998 214,00	41 856 587,00
Pensjonsmidler	567 130 038,00	528 412 834,00
Omløpsmidler	220 374 182,72	234 904 892,23
Herav:		
Kortsiktige fordringer	45 935 013,76	42 437 892,45
Konserninterne kortsiktige fordringer	1 287 365,00	1 519 495,00
Premieavvik	10 479 768,61	12 501 637,79
Aksjer og andeler	66 807 718,35	57 681 356,13
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	2 589 603,38
Kasse, postgiro, bankinnskudd	95 864 317,00	118 174 907,48
SUM EIENDELER	1 866 033 340,11	1 769 900 350,41
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	563 124 843,82	525 193 757,31
Herav:		
Disposisjonsfond	47 084 622,37	56 457 678,81
Bundne driftsfond	72 817 492,20	88 332 223,26
Ubundne investeringsfond	151 800,00	151 800,00
Bundne investeringsfond	-	1 121 481,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	8 653 715,73	5 887 127,64
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto	437 922 888,52	376 749 121,60
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-3 505 675,00	-3 505 675,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	-	-
Langsiktig gjeld	1 226 513 518,58	1 169 721 383,29
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	701 070 097,58	676 114 096,29
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	-	-
Andre lån	525 443 421,00	493 607 287,00
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-
Kortsiktig gjeld	76 394 977,71	74 985 209,81
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	54 126 147,35	55 549 991,68
Derivater	-	-
Konsernintern kortsiktig gjeld	22 268 830,36	19 435 218,13
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 866 033 340,11	1 769 900 350,41
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	18 777 249,63	11 475 046,63
Herav:		
Ubrukte lånemidler	18 777 249,63	11 475 046,63
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	-	-
Motkonto for memoriakontiene	-18 777 249,63	-11 475 046,63

ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT

	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap i fjor 2014
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	19 718 102,92	18 359 040	18 252 900	18 509 198,99
Andre salgs- og leieinntekter	34 996 055,98	32 916 108	38 698 224	36 786 890,47
Overføringer med krav til motytelse	59 048 368,09	30 377 935	30 131 135	51 734 967,48
Rammetilskudd	152 763 254,00	150 704 000	150 704 000	149 420 214,00
Andre statlige overføringer	10 371 153,40	8 408 300	2 715 000	9 729 494,40
Andre overføringer	78 201,00	60 000	60 000	72 622,00
Skatt på inntekt og formue	137 680 486,34	138 506 000	138 506 000	136 267 357,06
Eiendomsskatt	61 034 748,42	61 035 000	59 360 000	62 133 236,12
Andre direkte og indirekte skatter	15 266 477,00	14 345 000	14 345 000	14 729 176,00
Sum driftsinntekter	490 956 847,15	454 711 383	452 772 259	479 383 156,52
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	268 089 167,52	253 890 075	245 902 328	257 831 307,55
Sosiale utgifter	60 214 687,71	64 427 620	64 220 900	62 094 507,13
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	83 221 129,86	80 857 750	77 893 939	78 777 645,16
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	42 844 093,23	36 419 409	36 039 609	36 283 969,10
Overføringer	34 614 399,66	25 434 508	25 852 835	36 465 671,37
Avskrivninger	24 556 622,75	24 556 623	-	23 665 961,00
Fordelte utgifter	-24 516 288,89	-26 013 765	-26 023 765	-25 801 394,85
Sum driftsutgifter	489 023 811,84	459 572 220	423 885 846	469 317 666,46
Brutto driftsresultat	1 933 035,31	-4 860 837	28 886 413	10 065 490,06
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	6 745 666,82	7 490 000	7 490 000	8 450 480,95
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	9 126 362,22	7 931 000	3 000 000	7 282 914,66
Mottatte avdrag på utlån	5 653 043,94	7 700 000	7 700 000	5 651 578,19
Sum eksterne finansinntekter	21 525 072,98	23 121 000	18 190 000	21 384 973,80
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	10 668 496,50	11 982 400	11 981 000	11 453 412,70
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	22 607 274,00	20 462 000	20 462 000	24 512 274,00
Utlån	9 617 554,00	7 740 000	7 740 000	12 971 801,84
Sum eksterne finansutgifter	42 893 324,50	40 184 400	40 183 000	48 937 488,54
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-21 368 251,52	-17 063 400	-21 993 000	-27 552 514,74
Motpost avskrivninger	24 556 622,75	24 556 623	-	23 665 961,00
Netto driftsresultat	5 121 406,54	2 632 387	6 893 413	6 178 936,32
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 887 127,64	5 887 128	-	9 564 819,94
Bruk av disposisjonsfond	14 024 389,68	12 618 614	6 351 587	13 702 806,60
Bruk av bundne fond	22 114 174,22	19 025 000	18 210 000	27 596 462,44
Sum bruk av avsetninger	42 025 691,54	37 530 741	24 561 587	50 864 088,98
Overført til investeringsregnskapet	628 831,40	-	-	100 000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	9 666 422,74	14 818 128	5 500 000	22 701 136,82
Avsatt til bundne fond	28 198 128,21	25 345 000	25 955 000	28 354 760,84
Sum avsetninger	38 493 382,35	40 163 128	31 455 000	51 155 897,66
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	8 653 715,73	-	-	5 887 127,64

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING

	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap i fjor 2014
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	8 815 097,00	6 000 000	6 000 000	1 138 376,00
Andre salgsinntekter	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	1 124 000,00	-	-	10 370 250,00
Kompensasjon for merverdiavgift	10 636 374,96	15 323 200	15 000 000	8 740 594,35
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	221 000,00	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	20 796 471,96	21 323 200	21 000 000	20 249 220,35
Utgifter				
Lønnsutgifter	-	-	-	-
Sosiale utgifter	-	-	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	82 200 380,95	97 961 087	102 050 000	55 177 619,90
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer	10 636 374,96	750 000	750 000	8 940 594,35
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	92 836 755,91	98 711 087	102 800 000	64 118 214,25
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	2 356 592,00	-	-	1 183 460,00
Utlån	3 525 000,00	4 000 000	-	4 020 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	1 144 627,00	-	-	1 097 904,00
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	-	-	-	137 989,00
Sum finansieringstransaksjoner	7 026 219,00	4 000 000	-	6 439 353,00
Finansieringsbehov	79 066 502,95	81 387 887	81 800 000	50 308 346,90
Dekket slik:				
Bruk av lån	49 497 797,00	50 372 797	52 800 000	42 168 688,90
Salg av aksjer og andeler	3 000,00	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	1 201 619,00	-	-	1 321 450,00
Overført fra driftsregnskapet	628 831,40	-	-	100 000,00
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	5 015 089,50	5 015 090	3 000 000	3 518 208,00
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-	-	3 200 000,00
Bruk av bundne investeringsfond	22 720 166,05	26 000 000	26 000 000	-
Sum finansiering	79 066 502,95	81 387 887	81 800 000	50 308 346,90
Udekket/udisponert	-	-	-	-

NÆRINGSFONDET - DRIFTSREKNESKAP 2015

Utgifter drift:	
Forbruk ulike tiltak etter vedtak	11 125 000,00
Sum driftsutgifter	11 125 000,00
Utgifter kapital:	
Forbruk investeringsrekneskapet	-
Sum utgifter investeringsrekneskapen	-
Finansutgifter:	
Tap på utlån	
Sum finansieringsutgifter	-
Totale utgifter	11 125 000,00
Inntekter drift	
Driftsinntekter	
Konsesjonsavgifter/næringsfond	15 266 477,00
Sum driftsinntekter	15 266 477,00
Finansieringsinntekter:	
Rente utlån	1 609 794,34
Avkasting askjefond/rente	1 000 000,00
Finansutgifter - tap finansforvaltning	
Sum finansieringsinntekter	2 609 794,34
Totale inntekter	17 876 271,34
Overskot/underskot	6 751 271,34

NÆRINGSFONDET - BALANSEREKNESKAP 2015

Aktiva:	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
I bank/fond	39123806,63	36 723 893,35	36 754 952,87	41274903,35	40018980,35	38 988 616,24	35 770 136,79
Herav tilsagn gjeve kr. 1 943.400							
Utlån:							
Forvalta gjennom Luster sp.b.	79438894,70	75 087 536,64	69 002 143,39	60546394,39	57657627,39	56 313 778,00	53 089 554,00
DSND SUBSEA AS						-	1 106 500,00
Luster kommune							
Sum eigendeler	118562701,33	111 811 429,99	105 757 096,26	101821297,74	97676607,74	95 302 394,24	89 966 190,79
Passiva							
	118562701,33	111 811 429,99	105 757 096,26	101821297,74	97676607,74	95 302 394,24	89 966 191,00
Sum egenkapital							
Endring i kapital	6 751 271,34	6 054 333,73	3 935 798,52	4 144 690,00	2 374 213,50	5 336 203,24	-10 359 881,00

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	31.12.2014	31.12.2015	Endring
2.1 Omløpsmidlar	234 904 892	220 374 183	-14 530 709
2.3 Kortsiktig gjeld	74 985 210	76 394 978	1 409 768
Arbeidskapital	159 919 682	143 979 205	-15 940 477
Drifts- og investeringsregnskapet 2015		Beløp	Sum
ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT			
+ Sum driftsinntekter		490 956 847	
- Sum driftsutgifter	..	489 023 812	
+ Eksterne finansinntekter		21 525 073	
- Eksterne finansutgifter		42 893 325	
+ Motpost avskrivninger (990)		24 556 623	
Sum driftsregnskapet		5 121 406	5 121 406
ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING			
+ Sum inntekter		20 796 472	
- Sum utgifter		92 836 756	
Eksterne finansinntekter		50 702 416	
Eksterne finansutgifter		7 026 219	
Sum investeringsregnskapet		-28 364 087	-28 364 087
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			-7 302 203
Endring arb.kap jf drifts- og inv.regnskap			-15 940 478
Sum endring arbeidskapital jf balansen			-15 940 477
Differanse (forklares nedenfor)			-1

Note 2 - Pensjon

Årets netto pensjonskostnad (F § 13-1 bokstav C)		2015		KLP		SPK	
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		28 643 467		23 111 443		5 532 024	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		26 559 490		23 063 548		3 495 942	
Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-24 655 161		-21 406 045		-3 249 116	
Avregning tidlegere år		0		0		0	
Administrasjonskostnader		2 170 019		1 982 387		187 632	
Netto pensjonskostnad (inkl.adm.)		32 717 815		26 751 333		5 966 482	
Årets pensjonspremie til betaling		32 736 165		25 472 133		7 264 032	
Årets premieavvik		18 350		-1 279 200		1 297 550	
Balanse 31.12.2015 (F § 13-1 bokstav E)		Pensjons- poster	Arbeids- giveravgift	Pensjons- poster	Arbeids- giveravgift	Pensjons- poster	Arbeids- giveravgift
Brutto påløpt forpliktelse		688 233 166		591 806 660		96 426 506	
Pensjonsmidler		567 130 037		485 650 406		81 479 631	
Netto pensjonsforpliktelse		121 103 129	12 836 932	106 156 254	11 252 563	14 946 875	1 584 369
Årets premieavvik		18 350	1 945	-1 279 200	-135 595	1 297 550	137 540
Premieavvik tidligere år (2002 - 2014)		11 303 470	3 412 265	11 211 737	3 517 407	91 733	-105 142
Korrigert premieavvik 2015		-1 614 781	-427 383	-1 601 677	-442 425	-13 105	15 042
Akkumulert premieavvik		9 707 039	2 986 827	8 330 860	2 939 386	1 376 178	47 441
				KLP		SPK	
Estimatavvik	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktelsar	Netto	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktelsar	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktelsar
Estimert 31.12. i fjor	528 412 833	661 958 280	133 545 447	451 858 903	557 433 752	76 553 930	104 524 528
Ny beregning 01.01. i år	527 599 876	648 721 356	121 121 480	456 445 761	561 322 815	71 154 115	87 398 541
Årets estimatavvik (01.01.)	-812 957	-13 236 924	-12 423 967	4 586 858	3 889 063	-5 399 815	-17 125 987
Akkumulert avvik fra tidlegare år	-	-	-	-	-	-	-
Korrigert siste år i år	812 957	13 236 924	12 423 967	-4 586 858	-3 889 063	5 399 815	17 125 987
Akkumulert estimatavvik 31.12.2015	-	-	-	-	-	-	-
Beregningsforutsetninger (Fra KLP og SPK)			31.12.2015				

Beregningsforutsetningar (Frå KLP og SPK) 31.12.2015

Forutsetninger for turn-over (F § 13-5 bokstav G) :								
Sjukepleiere og Tillitsvalgte								
Alder i år	< 20	20-23	24-25	26-30	31-45	46-50	>50	
Turn-over	20 %	8 %	6 %	6 %	4 %	1 %	0 %	KLP
fradrag pr år				0,4 %	0,2 %	0,1 %		KLP
Fellseordningen								
Alder i år	< 20	20-23	24-29	30-39	40-50	51-55	>55	
Turn-over	20 %	15 %	10 %	7,50 %	5 %	2 %	0 %	KLP
Lærere								
Alder i år	Inntil fylte 50 år			Over 50 år				
Turn-over	3% årlig			0% årlig				SPK

Uttak av AFP i år:

Alder over 62 år

KLP

Sjukepleiarar	33%
Fellesordning 65 år	33%
Fellesordning 70 år	45%

SPK

Lærarar	50%
---------	-----

	KLP	SPK
Forventet avkastning på pensjonsmidler (F § 13-5 bokstav F)	4,65 %	4,35 %
Diskonteringsrente (F § 13-5 bokstav E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årleg lønnsvekst (F § 13-5 bokstav B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årleg G- og pensjonsreg. (F § 13-5 bokstav C og D)	2,97 %	2,97 %
Forholdstal frå KRD	2015: 1,00	2014: 1,00

Note 3 - Garantiansvar

Kommunen sitt garantiansvar pr 31.12.2015

Gitt overfor

	Beløp
Lån Luster utleigebustader m/delvis kommunal garanti	24 261 219
Lån Sogn Skisenter BA - 3 stk. lån	4 552 399
Kommunen sin andel av lån Sogn B&R	1 627 048
Kommunen sin andel av lån Simas:	10 733 447

Note 5 - Aksjar og andelar i varig eige

Selskap	Antal	Eigarandel	Pålydande	Bokført	Likningsverdi
KLP eigenkapitalinnskot				12 950 213	
Biblioteksentralen				1 200	
Sogndal kulturhus				20 000	
Jotunheimen reiseliv	30	5,7 %	500	15 000	30 675
Sognekraft		6,88 %		4 720 000	55 443 931
	A aksjar 105		20000		
	B aksjar 391		20000		
Sognlab as				25 000	209 946
Sogn og Fjordane revisjon				120 000	
Sogn Skisenter				200 000	
Sogn brann og redning				1 892 000	
Luster Energiverk	1990	22,97 %	2500	10 452 801	67 785 569
A/L Brevegen	20	7,1%	200	4 000	81 658
Dag og Tid				1 000	544
Sogneprodukter	40			40 000	0
Pyramiden A/S	418		1000	418 000	0
Fjordstova AS				350 000	
Kommunekraft A/S	1		1000	1 000	10 386
Sognehallen A/S				250 000	0
Fjord Norge			10000	10 000	7 165
Luster arbeidssenter			300000	300 000	
Sage kraftverk	11 aksjar	50 %	1000000	11 000 000	14 645 159
Sørsida utvikling			100000	100 000	431
Treningsenteret A/S	54 aksjar	30,8 %	925	50 000	181 664
Fatlatunnelen as				0	
Visit Sognefjord SUS				78 000	73 159
Sum				42 998 214	

Note 6 - Fond, likviditetsreserve og "udisponert resultat"

Disposisjonsfond	Beløp
Saldo 01.01.	56 457 679
Korr. mellom bunde og ubunde fond saldo 1.1.	-
Bruk av fondet i driftsrekneskapet	14 024 390
Bruk av fondet i investeringsrekneskapet	5 015 090
Avsetjing til fond	9 666 423
Saldo 31.12.	47 084 622
Bundne driftsfond	Beløp
Saldo 01.01.	88 332 223
Korr. mellom bunde og ubunde fond saldo 1.1.	1 121 481
Bruk av fond driftsrekneskapet	22 114 174
Bruk av fond i investeringsrekneskapet	22 720 166
Avsetning til fond	28 198 128
Saldo 31.12.	72 817 492
Ubundne investeringsfond	Beløp
Saldo 01.01.	151 800
Avsetjing til fond	0
Bruk av fond	0
Saldo 31.12.	151 800
Bundne investeringsfond	Beløp
Saldo 01.01.	1 121 481
Avsetning til fond	0
Bruk av fond	1 121 481
Saldo 31.12.	0
Udisponert resultat (meir- og mindreforbruk)	Beløp
Saldo 01.01.	5 887 128
Udisponerte resultat (meir- eller mindreforbruk) drift	8 653 716
Udisponerte resultat (meir- eller mindreforbruk) inv.	0
Disponering av resultat (meir- eller mindreforbruk)	5 887 128
Saldo 31.12.	8 653 716

Note 7 - Endringer på kapitalkontoen

		Debet	Kredit
Inngående balanse			376 749 122
Sal av fast eiendom og anlegg	D	3 008 156	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	D	22 617 724	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	K		88 290 552
Oppskrivning av faste eiendom og anlegg			0
Sal av utstyr, maskiner og transportmidler	D	0	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, trsp.midlar	D	1 938 899	
Oppskrivning av maskiner, utstyr	K	0	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	K	0	3 796 204
Sal av aksjer og andeler	D	3 000	
Nedskrivning av aksjer og andeler	D	0	
Kjøp av aksjer og andeler	K		1 144 627
Oppskrivning av aksjar og andelar			
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	D	6 854 663	
Nedskrivning på utlån	D	5 000	
Utlån	K		13 142 554
Bruk av midler fra eksterne lån	D	49 497 797	
Avdrag på eksterne lån	K		24 963 866
Urealisert valutatap	D	0	
Urealisert valutagevinst	K		0
Pensjonsforpliktingar	D	24 956 001	
Pensjonsmidlar	K		38 717 204
Utgående balanse		437 922 889	
Sum		546 804 129	546 804 129

Note 8 - Anleggsmidler

ANLEGG	IB	ÅR	KJØP	AVSKRIVING	SAL	AVGANG	GEVINST/TAP	UB
Bilar og maskiner	2 334 518,02	10	2 491 594,50	380 214,72			-	4 445 897,80
Inventar og utstyr	670 576,75	10	-	119 951,32			-	550 625,43
EDB-utstyr	4 154 117,12	5	1 304 609,19	1 438 732,65			-	4 019 993,66
Kommunale bygg	365 912 968,18	40	43 134 883,37	10 953 263,52	3 486 747,00	738 484,07	2 748 262,93	397 356 103,96
Adm.bygg/inst.	157 061 623,15	50	9 717 345,07	3 812 567,76			-	162 966 400,46
Bustadfelt	58 762 413,33	0	17 142 891,27	-	2 500 000,00	1 882 842,71	617 157,29	74 022 461,89
Kommunale vegar	83 117 289,68	40	3 235 664,74	2 692 327,80			-	83 660 626,62
Parkeringsplassar	14 528 724,02	20	1 433 174,90	1 010 098,56			-	14 951 800,36
Næringsområde	4 994 182,21	0	9 426 125,58	-	2 828 350,00	386 829,23	2 441 520,77	14 033 478,56
Idrettsanlegg	6 061 220,36	0	483 975,00				-	6 545 195,36
Vassverk	24 925 967,17	20	1 188 624,04	2 441 963,25			-	23 672 627,96
Breiband	5 781 398,48	40	-	178 664,76			-	5 602 733,72
Kloakkar	22 702 099,95	20	2 527 868,20	1 528 837,41			-	23 701 130,74
	751 007 098,42		92 086 755,86	24 556 621,75	8 815 097,00	3 008 156,01	5 806 940,99	815 529 076,52

Note 9 - Finansielle omløpsmidlar

		Kostpris	Verdi 1.1.	Kjøp	Innløyst	Avkasting/ tap 2015	Avkasting i %	Verdi 31.12	Merknad
Odin	Aksjefond	14 689 611	27 581 998	0	-	5 231 803	19,0	32 813 801	
Skagen	Aksjefond	9 686 790	30 099 358	0	-	3 894 559	12,9	33 993 917	
Sum		24 376 401	57 681 356	-	-	9 126 362	15,8	66 807 718	

Aksjefonda i balansen er vurdert til verkeleg verdi.

Etter avslutning av rekneskapen har fonda hatt ein negativ utvikling og har pr. 14.03 ein reduksjon i verdien på 4,2 mill kr.

Note 10 - Betinga fordring

I rekneskapen er bokført kortsiktig fordring, kr 5 032 000 som gjeld mva-kompensasjon investering.

Saka var oppe i tingretten i januar 2016. Kommunen tapte saka.

Formannskapet har vedteke at saka ikkje skal ankast.

Kortsiktig fordring vil bli tilbakeført i 2016.

Note 11 - Rekneskapsoversikt innlån 2014

Långjevar	Rente 31.12	Gjeld 31.12.14	Avdrag bet. 2015	Rente bet. 2015	Låneoppt. 2015	Gjeld 31.12.15	Kap.rente 2015
D.N.S.Husb.	2,58	2558820,00	1238928,00	56516,00	0,00	1319892,00	5680,00
D.N.S.Husb.	2,58	336871,00	55074,00	8263,00	0,00	281797,00	1212,00
D.N.S.Husb.	2,58	2386362,00	136364,00	60248,00	0,00	2249998,00	4920,00
D.N.S.Husb.	2,58	69747,00	3142,00	1885,00	0,00	66605,00	432,00
D.N.S.Husb.	2,58	2147725,00	136364,00	54103,00	0,00	2011361,00	8655,00
D.N.S.Husb.	2,58	2212500,00	150000,00	55639,00	0,00	2062500,00	4510,00
D.N.S.Husb.	1,99	20778,00	20778,00	399,00	0,00	0,00	0,00
D.N.S.Husb.	1,99	5256145,00	297542,00	112594,00	0,00	4958603,00	25288,00
D.N.S.Husb.	1,99	3760000,00	160000,00	80214,00		3600000,00	11972,00
D.N.S.Husb.	1,99	2410800,00	98400,00	51474,00		2312400,00	7690,00
D.N.S.Husb.	1,99		60000,00	35006,00	4000000,00	3940000,00	15975,00
D.N.S.Husb.	2,58	4101608,00	1025402,00	99328,00	0,00	3076206,00	13279,00
D.N.S.Husb.	1,99	807625,00	180700,00	12497,00	0,00	626925,00	2561,00
D.N.S.Husb.	2,58	1538200,00	281000,00	25891,00	0,00	1257200,00	1882,00
Luster Sp.bank	1,14	2655584,00	408552,00	34865,00	0,00	2247032,00	282,00
Luster Sp.bank	1,14	15528844,00	1242308,00	207541,00		14286536,00	1792,00
Komm.banken	1,65	20750000,00	1660000,00	434470,00		19090000,00	164697,00
Klp Kommunekred	2,07	19345000,00	1060000,00	465238,00		18285000,00	92522,00
Luster Sp.bank	1,14	7000000,00	500000,00	93750,00		6500000,00	815,00
Komm.banken	2,51	20092500,00	1057500,00	496248,00		19035000,00	230926,00
Komm.banken	1,65	28860000,00	0,00	545454,00		28860000,00	22179,00
Komm.banken	1,65	18350000,00	917500,00	342724,00		17432500,00	10245,00
Komm.banken	1,65	19360000,00	1210000,00	376152,00		18150000,00	51690,00
Klp Kommunekred	2,07	23637500,00	3050000,00	552904,00		20587500,00	104172,00
Komm.banken	1,65	11437500,00	1525000,00	207280,00		9912500,00	448,00
Komm.banken	1,65	11887150,00	1485900,00	236923,00		10401250,00	58319,00
Klp Kommunekred	1,64		880000,00	442503,00	52800000,00	51920000,00	16556,00
Luster Sp.bank	1,14	2387160,00	251284,00	31707,00	0,00	2135876,00	268,00
Komm.banken	1,65	24463080,00	1193360,00	516009,00		23269720,00	200757,00
Luster Sp.bank	1,14	4265788,00	406268,00	56800,00	0,00	3859520,00	485,00
Komm.banken	1,65	19080000,00	1060000,00	383070,00		18020000,00	88940,00
Komm.banken	2,52	115000000,00	0,00	2889950,00		115000000,00	128800,00
Komm.banken	1,65	33750000,00	0,00	650497,00		33750000,00	54925,00
Komm.banken	2,18	42500000,00	2500000,00	912951,00		40000000,00	254333,00
Komm.banken	1,65	25650000,00	712500,00	533496,00		24937500,00	186450,00
		493607287,00	24963866,00	11064589,00	56800000,00	525443421,00	1773657,00

Note 12 - Sjølvkostberekning vatn og kloakk

VATN Tal i kr. 1000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Drift av vassforsyning	2215	2877	2934	2851	2797	3219	3727	3805
Driftskostnader indirekte	210	263	245	379	410	420	400	445
Støttefunksjonar	130	130	130	130	130	130	130	130
Kapitalkostnader	3589	3190	3082	2891	2744	2803	2930	2871
Sum gebyrgrunnlag	6144	6460	6391	6251	6081	6572	7187	7251
Årsavgift	4936	5659	6590	6211	6850	6727	6941	7646
Differanse	1208	801	-199	40	-769	-155	246	-395
Dekningsgrad i %	80,3	87,6	103,1	99,4	112,6	102,4	96,6	105,4
Avsetning til sjølvkostfond og dekning av framført underskot								395000
Bruk av sjølvkostfond og framføring av underskot								0
Saldo sjølvkostfond pr. 01.01 i rapporteringsåret								746726
KLOAKK Tal i kr. 1000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Drift av kloakknnett	1525	1545	1790	2575	2286	2247	1617	1838
Driftskostnader indirekte	210	263	203	272	325	415	510	826
Støttefunksjonar	136	136	136	136	136	136	136	136
Kapitalkostnader	1492	1426	1983	1887	1762	2045	2156	2267
Sum gebyrgrunnlag	3363	3370	4112	4870	4509	4246	4419	5067
Årsavgift	2787	3173	3665	3476	3960	4246	4519	4999
Differanse	576	197	447	1394	549	0	-100	68
Dekningsgrad i %	82,9	94,2	89,1	71,4	87,8	100,0	102,3	98,7
Avsetning til sjølvkostfond og dekning av framført underskot								0
Bruk av sjølvkostfond og framføring av underskot								68000
Saldo sjølvkostfond pr. 01.01 i rapporteringsåret								100227
Kalkylerenta er sett lik rente på norske obligasjonar med 3 års løpetid, med eit tillegg på 1 prosent (gjennomsnitt over året). Driftskostnader indirekte omfattar interne adm utgifter, beredskapsteneste og internkjøp. Støttefunksjonar omfattar andre einingar/støttefunksjonar i kommunen								

Note 13 - Minimumsavdrag praktisk metode

Minimumsavdrag=Avskrivningar 2015/Bokført verdi 01.01.2015*lånegjeld 01.01.2015

Avskrivningar 2015	24 556 622,75
Bokført verdi pr 01.01.2015	751 007 098,82
Lånegjeld pr 01.01.2015	450 610 882,00
Utrekna minimumsavdrag for 2014	14 734 190,20
Faktisk avdrag for 2014	24 512 274,00

Note 14 - Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapet er som tidlegare år utarbeidd i samsvar med anordningsprinsippet, bestemmelsane i kommunelova med tilhøyrande forskrifter samt god kommunal rekneskapskikk.

Det er to punkt som som avvik frå dette: I budsj.skjema 1a er medteke meiravkasting aksjeplassering utover budsjett kr. 3.431.000 avsett til bufferfond ubundne avsetjingar etter verbalt vedtak i budsjettet. Luster kommune har i alle år sidan 2010 sett av ubrukte statstilskot flyktningar på bundne driftsfond. I 2015 er avsetjinga 1,4 mill kr og samla er no fondet på 5,1 mill kr. Det er feil å setja av desse midlane på bundne fond. Dei skal inngå som ein del av ordinær drift. Det er føreteke budsjettregulering administrativt basert på faktiske utgifter/inntekter til flyktningar. Dette skal det gjerast konkrete talvedtak på i kommunestyret. Begge ovannemde punkt skal korrigerast til rekneskap 2016.

Note 15 - Kommunal organisering

Kommunen er organisert etter ein to-nivåmodell der oppgåvene i hovudsak vert løyst av eigne tilsette.

Følgjande områder vert organisert som interkommunalt samarbeid:

- Renovasjonsordninga
- Miljøretta helsevern
- Felles brannordning

Følgjande tiltak vert organisert etter vertkommunemodell:

- Felles arbeidsgjevarkontroll
- Felles barnevern
- Felles kulturskule

Note 16 - Tal årsverk og løn/godtgjersle til leiande tilsette og revisor

Årsverk

Tal årsverk i kommunen var i 2013 ca. 461, i 2014 ca. 470, i 2015 ca. 458

Løn/godtgjersle til leiande tilsette/folkevalde 2015

Rådmann kr 932 227

Ordfører kr 719 174

Godtgjersle til revisor/kontrollutvalssekretariat

Kommunen sin revisor er Sogn og Fjordane Revisjon IKS. Samla godtgjersle: kr 526 055

- av dette er 96% revisjon og 4% rådgjeving.

Utbelt godtgjersle til kontrollutvalssekretariat 2015: kr 238 434 (inkl. tilleggsoppgåve: Samhandlingsref. i Luster)

Note 17 - Avsetting og bruk av disp.fond etter rådmannens fordelingsfullmakt

Konto	Namn	IB 31.12.2014	Avsett
25600007	Avsett premieavvik	12 502 087	20 295
	Andre mindre fond	5 938 099	328 000
SUM		18 440 186	348 295

Vår referanse
IL/KH

Vår dato:
30. mars 2016

Til kommunestyret i Luster kommune

Kopi til:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Administrasjonssjefen

MELDING FRÅ REVISOR

Fråsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Luster kommune som viser kr 360 687 206,- til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 8 653 715,-. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ein omtale av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følge av misleg framferd eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunen si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir ei dekkande framstilling. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidd av leiinga, er rimelege, og ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Luster kommune per 31. desember 2015 og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Utsegn om andre tilhøve

Grunnlag for atterhald om budsjett

Etter kommunelova § 45 er det berre kommunestyret sjølv som kan gjera endringar i budsjettet, og departementet har uttalt at budsjetteringa skal gjennomførast med beløp. I kolona endelig budsjett i skjema 1A og 1B har administrasjonen gjort endringar i samsvar med merknader til budsjettet, utan at dette har vore handsama i kommunestyret. Bruk og avsetning til fond er også gjennomført på bakgrunn av desse endringane. Desse endringane er nærare omtalt under note om rekneskapsprinsipp.

Konklusjon om budsjett med atterhald

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi med atterhald av det som er omtalt under «Grunnlag for atterhald om budsjett», at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenkla revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Ingvar Linde

Ansvarleg revisor

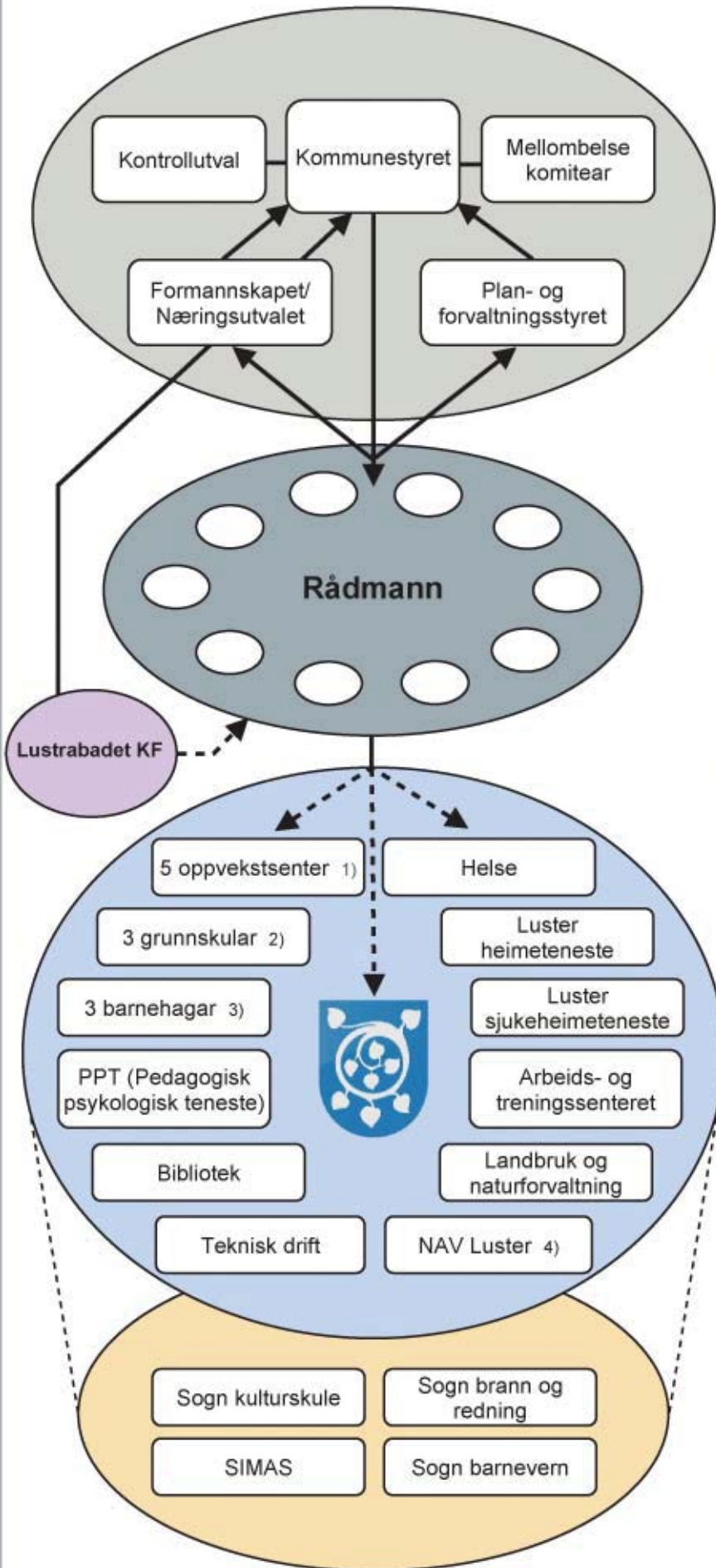

Konrad Haugen

revisor

Luster kommune - organisasjonsmodell

Politiske organ

Kommunestyret (25 representantar) er kommunen sitt øvste organ. Alle store/viktige saker vert avgjorde her, etter tilråding frå formannskapet/næringsutvalet (7) eller plan- og forvaltningsstyret (7). Dei to sistnemnde organ avgjer sjølv ein del saker etter fullmakt frå kommunestyret. I tillegg får kommunestyret også nokre saker frå eige kontrollutval (5) og frå mellombelse komitear (særskilde saker). Alle val til faste politiske organ er for 4 år. Ordføraren er kommunen sin fremste representant. Han leiar møta i kommunestyret og formannskapet/næringsutvalet.

Rådmannen

Rådmannen leiar administrasjonen, har tilrådingsrett i alle saker til politiske organ og har ein overordna oppfølgings- og støttefunksjon for alle underliggjande tenesteeiningar. Rådmannen avgjer sjølv ein del saker etter fullmakt frå kommunestyret. Rådmannen har 10 ulike stabseiningar til å hjelpe seg i dette arbeidet. Dette er personal/organisasjon, økonomi, eigedom, oppvekst, kultur, folkehelse, plan, næring, IKT og servicetorget. Rådmannen har, blant sine stabsleiarar, peika ut primære kontaktpersonar for alle tenesteeiningane.

Kommunale foretak

Lustrabadet KF er organisert som eit kommunalt foretak med eit styre som rapporterar til Formannskapet / Kommunestyret

Tenesteeiningane

Kommunen har 20 tenesteeiningar som primært yter tenester til innbyggjarane. Kvar eining har ein eigen leiar som rapporterar til rådmann, då primært til ovannemnde kontaktperson. Desse leiarane arbeider med grunnlag i eit eige administrativt delegeringsreglement, fastsett av rådmannen.

1) Kommunen har fylgjande oppvekstsenter: Skjolden oppvekstsenter, Luster oppvekstsenter, Jostedal oppvekstsenter, Indre Hafslo oppvekstsenter og Solvorn oppvekstsenter.

2) Kommunen har fylgjande grunnskular: Gaupne skule, Luster ungdomsskule og Hafslo barne- og ungdomsskule (administrerer også Veitastrand)

3) Kommunen har fylgjande barnehagar: Gaupne barnehage, Gamlestova barnehage og Hafslo barnehage.

4) NAV Luster er leia i partnerskap mellom stat og kommune.

Interkommunalt samarbeid

Kommunen har fylgjande interkommunale samarbeid:

- Sogn kulturskule (Leikanger er vertskommune)
- Sogn barnevern (Sogndal er vertskommune)
- SIMAS (IKS)
- Sogn brann og redning (IKS)

I tillegg kjem fleire mindre interkommunale samarbeid